Foment del Treball Nacional

Propostes als partits polítics

Eleccions generals 2026

Índex de la publicació

Índex de la publicació 2
Introducció 3
Resum executiu 5
01 Agenda 2030 12
02 Agricultura i Indústria Alimentària 13
03 Atenció a les Persones, Salut i Social 16
04 Autònoms 20
05 Competitivitat Comercial i Comerç 26
06 Contractació Pública 29
07 Desenvolupament Sostenible 33
08 Energia 37
09 Esports 40
10 Finançament Autonòmic 54
11 Finançament Empresarial i Segona Oportunitat 56
12 Fiscalitat 58
13 Formació, Coneixement i Qualificació Professional 63
14 Habitatge i Urbanisme 66
15 IA i Robòtica 71
16 Igualtat 76
17 Indústria 80
18 Indústries Culturals 85
19 Infraestructures 90
20 Innovació, Societat Digital i Emprenedoria 95
21 Internacionalització 101
22 Laboral i Negociació Col·lectiva 105
23 Pimes 119
24 Prevenció de Riscos Laborals 123
25 Seguretat i Defensa 125
26 Transports i Logística 131
27 Turisme i Serveis 136
28 Unió Europea i Programes Europeus 144

Introducció

Foment del Treball presenta als partits polítics una agenda de reformes econòmiques i socials per a la nova legislatura orientada a elevar la productivitat, reforçar la competitivitat i ampliar les oportunitats de progrés. La capacitat de generar més valor, d'atreure inversions i de facilitar que les empreses innovin i creixin és la base per millorar els salaris reals, crear ocupació de qualitat i sostenir els serveis públics. Aquest és el criteri que dona coherència als 28 àmbits de la publicació.

Les propostes són fruit d'una activitat institucional continuada. Des de l'inici de cada legislatura, Foment analitza les iniciatives públiques i els canvis que afecten l'activitat econòmica, participa en el diàleg social i formula alternatives amb voluntat constructiva. La preparació del document electoral recull aquest coneixement acumulat i el projecta cap al futur, amb les aportacions dels departaments, les comissions assessores, les entitats associades, les empreses i les persones col·laboradores.

L'economia espanyola i la catalana han mantingut un dinamisme superior al de bona part de l'entorn europeu, amb un suport important de la demanda interna i de la creació d'ocupació. Aquest creixement constitueix una fortalesa que cal consolidar, però l'augment del PIB agregat no es trasllada automàticament a una millora equivalent de la renda per habitant ni del poder adquisitiu de totes les llars. La feblesa dels guanys de productivitat limita la capacitat de sostenir millores dels salaris reals. Per això, cal complementar la incorporació de més persones al treball amb un augment del valor generat per hora treballada.

Aquesta transformació s'ha d'afrontar en un context internacional més exigent. Els conflictes geopolítics, la volatilitat de l'energia i de les matèries primeres, les disrupcions de les cadenes de subministrament i les barreres comercials introdueixen incertesa i poden pressionar els costos, la inversió i el consum. La bona evolució relativa de l'activitat no ha de retardar les reformes. Cal aprofitar-la per reforçar la capacitat productiva, reduir dependències i millorar l'eficiència amb què s'utilitzen els recursos, de manera que el creixement sigui més sòlid i menys vulnerable als xocs externs.

La prioritat econòmica de la nova legislatura ha de ser elevar la productivitat i la competitivitat perquè el creixement es tradueixi en més prosperitat per al conjunt de la ciutadania. Generar més valor amb els recursos disponibles permet sostenir millors salaris reals, ocupació de qualitat, inversió empresarial i una base econòmica més sòlida per finançar l'estat del benestar, especialment davant l'envelliment de la població. Aquests beneficis han d'arribar al conjunt del teixit productiu i de la societat, amb el concurs del diàleg social i de polítiques eficaces. Calen reformes que millorin l'eficiència del sistema productiu i de les administracions, reforcin el capital humà i tecnològic i facilitin la innovació, la dimensió empresarial i la mobilització de l'estalvi cap a la inversió.

La seguretat jurídica i la qualitat de l'Administració són condicions per mobilitzar inversió. Calen normes estables i proporcionades, criteris homogenis, procediments comprensibles i resolucions dins de termini. La digitalització ha de permetre reutilitzar dades, identificar els colls d'ampolla i facilitar l'avenç dels expedients. Una fiscalitat competitiva i previsible, un finançament adequat i una contractació pública econòmicament viable han de reforçar la capacitat de creixement empresarial.

La formació, el coneixement i la qualificació professional constitueixen un eix de la transformació productiva. La formació professional dual, l'orientació, l'acreditació de competències i l'aprenentatge al llarg de la vida han de respondre a les necessitats de les persones i de les empreses. La intel·ligència artificial i la robòtica requereixen inversió, dades fiables, seguretat, capacitació i canvis organitzatius perquè la seva adopció es tradueixi en productivitat i millors oportunitats professionals.

L'energia, l'aigua, les infraestructures i l'habitatge condicionen la capacitat productiva i la cohesió territorial. La transició energètica i l'adaptació climàtica necessiten xarxes, recursos, alternatives tècniques viables i calendaris previsibles. La disponibilitat d'habitatge assequible exigeix ampliar l'oferta, mobilitzar sòl, rehabilitar el parc existent i donar estabilitat a la inversió. Les connexions ferroviàries, viàries, portuàries i aeroportuàries han de millorar la mobilitat de les persones i la competitivitat de les cadenes de valor.

El compromís amb l'Agenda 2030 es manté com a capítol propi i com a orientació transversal del document. La sostenibilitat econòmica, social i ambiental requereix polítiques avaluables, ús eficient dels recursos, inclusió i ocupació de qualitat. Les mesures han d'explicitar els seus costos i resultats, evitar obligacions informatives duplicades i afavorir una transició que preservi la capacitat d'invertir, produir i generar benestar.

Foment defensa el diàleg social i la negociació col·lectiva com a instruments per adaptar les relacions laborals, millorar les competències, promoure la igualtat d'oportunitats i reforçar la prevenció. L'envelliment demogràfic exigeix aprofitar el talent disponible i desenvolupar uns serveis sanitaris, socials i de cures accessibles i sostenibles. La col·laboració publicoprivada, amb qualitat exigible, transparència i avaluació de resultats, ha de contribuir a aquests objectius.

La dimensió europea i internacional travessa tota l'agenda. Cal un mercat únic més integrat, una regulació més simple, instruments de finançament accessibles i una política comercial que diversifiqui mercats i redueixi dependències. La seguretat econòmica i les capacitats industrials i tecnològiques han de reforçar-se preservant l'obertura exterior. La reforma del finançament autonòmic ha de garantir suficiència, transparència, ordinalitat i corresponsabilitat, dins d'un marc de sostenibilitat de les finances públiques.

La publicació consolida 729 punts principals numerats en 28 àmbits. Aquest recompte identifica els punts del document i no equival a 729 demandes úniques, atesa l'existència de connexions i coincidències entre àmbits. Foment planteja que les reformes prioritàries disposin de responsables, recursos, calendari i indicadors públics de seguiment. El seu valor s'ha de mesurar per les millores que permetin assolir en inversió, productivitat, ocupació i benestar.

Sens dubte, l'objectiu de la prosperitat econòmica i social passa necessàriament per la millora sostinguda de la productivitat i la competitivitat de la nostra economia. Assolir aquest objectiu requereix, entre altres actuacions, impulsar i desenvolupar reformes estructurals que permetin un millor aprofitament dels recursos disponibles, una assignació més eficient dels factors productius i la creació d'un entorn més favorable a la inversió, la innovació i el creixement empresarial. Només així serà possible generar més valor afegit, afavorir la creació d'ocupació de qualitat, millorar els salaris reals i consolidar les bases d'una prosperitat duradora i compartida.

Resum executiu

Foment del Treball proposa una agenda de reformes per convertir el creixement econòmic en més prosperitat compartida. L'augment de l'ocupació ha d'anar acompanyat de més productivitat per hora treballada, inversió i competitivitat perquè la millora de l'activitat es tradueixi en salaris reals més elevats, oportunitats per a les empreses i recursos per sostenir l'estat del benestar. Aquest és el fil conductor de les demandes dels 28 àmbits del document.

Les empreses han de poder invertir, incorporar tecnologia i desenvolupar projectes en un entorn previsible. Les famílies han de poder percebre els guanys del creixement en el poder adquisitiu, l'accés a l'habitatge i la qualitat dels serveis. Per acostar aquests objectius, les propostes vinculen les reformes a la seva execució efectiva: recursos suficients, responsabilitats definides, terminis i rendició de comptes.

L'edició de 2026 incorpora nous capítols i dona desenvolupament propi a àmbits com la contractació pública, l'habitatge i l'urbanisme, la intel·ligència artificial i la robòtica, i la seguretat i defensa. Aquesta ampliació recull necessitats productives i socials que han guanyat rellevància. El capítol específic de fons Next Generation de l'edició de 2023 deixa de figurar separadament: davant el tancament del període extraordinari, les propostes se centren en l'execució dels recursos i la continuïtat del finançament de la inversió, integrades en els àmbits corresponents.

Fiscalitat que afavoreixi l'estalvi, la inversió i la renda real

La fiscalitat condiciona la capacitat d'estalviar, reinvertir beneficis i emprendre nous projectes. Foment defensa un sistema més senzill i previsible, que redueixi els costos de compliment i preservi els incentius a l'activitat productiva. Aquesta orientació ha de ser compatible amb la sostenibilitat pressupostària i la qualitat dels serveis públics. Per això es reclamen revisions pluriennals de la despesa i dels beneficis fiscals, amb avaluació de resultats i eliminació de la despesa ineficaç, preservant la inversió amb retorn econòmic i social.

En la imposició patrimonial, es demana suprimir els impostos sobre el patrimoni i de solidaritat de les grans fortunes i reduir la càrrega de successions i donacions, amb la voluntat d'arribar a mitjà i llarg termini a un límit del 5 %. L'objectiu és afavorir l'acumulació d'estalvi, la inversió, la permanència de residents i la continuïtat empresarial. La reforma ha de concretar el cost, l'encaix territorial i una transició compatible amb la sostenibilitat dels comptes públics.

La inflació també exigeix revisar les quantitats fixes del sistema tributari. Quan els salaris només augmenten per compensar l'encariment de la vida, una tarifa que no s'actualitza pot elevar la tributació sense que hagi millorat la renda real. No més impostos sense guanyar més. Foment proposa actualitzar anualment els trams estatals de l'IRPF i els mínims personals i familiars amb el percentatge general de revaloració de les pensions contributives, i recuperar gradualment el valor perdut per la manca d'actualització. Des de la reforma aprovada el 2014 no s'ha establert una actualització completa i periòdica d'aquests elements i dels imports de les deduccions, sens perjudici dels ajustos parcials i i i puntuals posteriors. Entre finals de 2015 i setembre de 2026, els preus han augmentat aproximadament un 32,6 %.

El mateix problema afecta el llindar d'exempció de l'IAE: el milió d'euros fixat el 2003 equivaldria aproximadament a 1,72 milions si s'hagués actualitzat amb l'IPC. Es reclama elevar-lo a dos milions, establir-ne una actualització periòdica i compensar efectivament l'impost en societats per als contribuents no exempts. Així s'evita que el simple creixement nominal de la facturació ampliï les càrregues de les empreses petites sense un augment equivalent de la seva capacitat econòmica.

La transformació productiva necessita recursos que les empreses puguin destinar a equips, tecnologia i processos més eficients. Es proposa reforçar els incentius a la reinversió dels beneficis i a l'autofinançament, partint de les millores de la reserva de capitalització, i simplificar les deduccions per R+D+i amb més certesa prèvia. En l'àmbit energètic, es reclama avançar i accelerar la supressió prevista per al 2028 de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica, situar l'impost especial sobre l'electricitat en el mínim comunitari i facilitar l'amortització accelerada o les deduccions per inversions en descarbonització, eficiència energètica, circularitat i modernització. Cal avaluar-ne el cost pressupostari i coordinar les actuacions amb el finançament del sistema elèctric.

La simplificació és especialment rellevant per als negocis de menor dimensió. La transposició del règim europeu d'IVA franquiciat ha de permetre que els autònoms amb una facturació inferior a 85.000 euros anuals s'hi puguin acollir, reduint les càrregues de declaració. També es demana simplificar els criteris de deducció de les despeses recurrents perquè el compliment tributari sigui més clar i menys costós.

Cal recuperar els incentius a l'estalvi individual a llarg termini i la capacitat d'aportació als plans de pensions individuals, reduïda de 8.000 euros anuals a 2.000 el 2021 i a 1.500 el 2022. L'impuls dels plans d'ocupació i de la previsió social acordada en la negociació col·lectiva és positiu i s'ha de facilitar també a les pimes, però no pot limitar la possibilitat que qualsevol persona complementi voluntàriament el seu estalvi amb incentius adequats. Els instruments individuals i els d'ocupació han de ser complementaris, sense substituir les pensions públiques ni els compromisos derivats de convenis i acords empresarials.

Infraestructures amb inversió executada i transparència

Les infraestructures determinen el temps i el cost dels desplaçaments, la fiabilitat dels subministraments i la capacitat de les empreses per accedir als mercatsi a la mobilitat de les persones. Els retards inversors es tradueixen en costos quotidians i limiten la productivitat. Per reduir-los, Foment reclama planificació pluriennal, projectes madurs i capacitat tècnica d'execució, amb un consorci d'inversions entre l'Estat i la Generalitat. Es demana una aportació conjunta addicional mínima de 1.500 milions d'euros anuals, complementària dels compromisos ordinaris, per reduir el retard inversor a Catalunya.

La dotació pressupostària ha de culminar en obres i serveis en funcionament. Els recursos no executats s'han de reprogramar per a les actuacions pendents amb finançament i terminis verificables i, quan sigui necessari, acordar la transferència de recursos i gestió a les administracions catalanes competents. Aquest criteri és especialment important en les inversions de Rodalies, la Sagrera, el desdoblament de l'R3 i la remodelació de Sants. També es reclama impulsar els estudis del tercer túnel ferroviari de Barcelona, amb justificació funcional i ambiental.

La connexió amb els mercats internacionals exigeix concretar el calendari i la tramitació de l'ampliació aeroportuària, amb garanties ambientals i una visió integrada de Barcelona, Girona i Reus. En el transport de mercaderies, cal completar els accessos ferroviaris i viaris i les connexions a terminals dels ports de Barcelona i Tarragona, coordinant les obres amb l'operativa logística. Les actuacions pendents de la terminal de la Llagosta i les seves connexions s'han de concretar segons la demanda acreditada i en coherència amb les altres terminals intermodals.

La disponibilitat d'aigua és igualment una condició de seguretat per a les llars i l'activitat productiva. Foment proposa un programa pluriennal que redueixi la dependència de les precipitacions i concreti les actuacions de Tordera II, Foix, la interconnexió CAT–ATL i els projectes justificats de potabilització i regeneració al Besòs. Les instal·lacions han de disposar de les connexions elèctriques i conduccions necessàries per funcionar efectivament, distingint les fases pendents de les obres que ja estan en servei.

El finançament i la conservació de les xarxes també requereixen criteris estables. Qualsevol avaluació del pagament per ús ha de considerar els costos, les alternatives disponibles, l'impacte territorial i l'equitat, i definir la destinació dels ingressos i les condicions dels usuaris i del transport professional. La decisió s'ha de fonamentar en aquestes circumstàncies, sense una implantació indiscriminada.

La rendició de comptes ha de permetre conèixer què s'ha pressupostat i què s'ha executat en cada territori. La Llei general pressupostària exigeix l'annex d'inversions amb classificació territorial i preveu informació semestral a les Corts sobre la inversió estatal executada territorialitzada. Foment reclama que aquesta informació es publiqui simultàniament per a tota la ciutadania en formats accessibles i reutilitzables, i que es recuperi i completi la sèrie estadística amb cobertura legal estable. La territorialització no pot ser rellevant quan es pressuposta i desaparèixer quan cal explicar l'execució.

Habitatge amb més oferta, sòl i capacitat de producció

L'accés a l'habitatge assequible condiciona l'emancipació, la mobilitat laboral i l'atracció de talent. L'escassetat d'oferta pressiona els preus i dificulta que les llars trobin una resposta adequada a les seves necessitats. Foment situa el pacte d'Estat per l'habitatge com una prioritat: un acord estable entre l'Estat, les comunitats autònomes, els ajuntaments i el sector privat, amb objectius plurianuals, recursos i continuïtat més enllà dels cicles polítics. L'acord ha d'abastar totes les tipologies —habitatge lliure, assequible, protegit i social, tant de compra com de lloguer— i incorporar la rehabilitació del parc existent, perquè les tensions del mercat no es limiten a l'habitatge protegit.

Per ampliar l'oferta cal avaluar les regulacions vigents i analitzar prèviament l'impacte de les noves mesures, amb una atenció especial als efectes sobre la inversió, la promoció i el lloguer. Aquesta avaluació ha de permetre simplificar o derogar les normes que redueixin l'oferta o en dificultin l'accés i evitar efectes contraproduents sobre els preus. La reforma de la Llei del sòl ha d'impedir que defectes esmenables comportin l'anul·lació de planejaments sencers i bloquegin sòl finalista. La mobilització del sòl públic estatal mitjançant drets de superfície i col·laboració publicoprivada ha de facilitar habitatge assequible amb garanties de transparència i viabilitat.

La producció d'habitatge requereix llicències previsibles, fiscalitat adequada i instruments de finançament viables. La col·laboració publicoprivada i els recursos de l'ICO i del BEI han de facilitar les actuacions assequibles. La construcció industrialitzada, la digitalització i la formació poden ampliar la capacitat productiva i millorar els terminis. La intervenció també ha de comprendre el parc construït, amb recursos per a la rehabilitació i la regeneració urbana, coordinats amb les connexions de serveis bàsics, el transport i la localització de l'activitat.

Les obligacions socials han de poder traduir-se en habitatges disponibles. Per això es demana revisar les mesures que dificulten l'activitat sense resoldre els reptes de l'habitatge i que traslladen al sector privat responsabilitats pròpies de l'àmbit públic. En aquest context, es proposa revisar les condicions de la reserva del 30 % d'habitatge protegit a Barcelona per facilitar la promoció i la rehabilitació i augmentar el parc disponible. En el programa estatal, la demanda es formula com un compromís de cooperació amb les administracions competents, respectant l'àmbit municipal.

Energia competitiva i transformació industrial viable

La transició energètica ha de permetre reduir emissions i mantenir la capacitat de produir i invertir. Per a la indústria, la disponibilitat d'energia i el seu cost són determinants de competitivitat, especialment en les activitats intensives en electricitat, gas i calor. Foment reclama una política energètica industrial que garanteixi el subministrament, asseguri la competitivitat econòmica i ordeni la transició cap a fonts renovables. Aquesta política ha de fixar l'objectiu d'assolir una generació elèctrica 100 % renovable i establir també un horitzó renovable per als usos tèrmics, aprofitant les

sinergies amb els recursos propis del territori i promovent els gasos renovables per a instal·lacions industrials amb una demanda energètica elevada.

Durant aquesta transició, cal contemplar l'ampliació del cicle productiu i les pròrrogues necessàries de les centrals nuclears actualment operatives per reforçar la garantia de subministrament en un entorn competitiu. Aquesta continuïtat té una rellevància especial a Catalunya, on les centrals nuclears contribueixen al subministrament elèctric, i s'ha de plantejar amb les garanties de seguretat exigibles. Paral·lelament, cal desenvolupar l'hidrogen com a vector energètic de futur, especialment per als usos industrials i la mobilitat.

La substitució de tecnologies exigeix que els projectes siguin econòmicament viables. Es demana evolucionar l'Estatut del consumidor electrointensiu i donar caràcter estructural a les mesures transitòries, especialment l'exempció del 80 % dels peatges d'accés. També es proposa un estatut del consumidor gasintensiu i calorintensiu, amb suport transitori als grans consumidors de gas i biomassa i instruments com els contractes per diferència per facilitar l'adaptació als combustibles renovables.

La competència amb altres territoris obliga a evitar que el cost de la descarbonització provoqui el trasllat de la producció sense reduir les emissions globals. Foment reclama reforçar les compensacions pels costos indirectes de CO_2 fins a la intensitat màxima permesa pel marc europeu i dotar les convocatòries fins al màxim autoritzat. Aquesta actuació s'ha de coordinar amb la revisió de la fiscalitat de l'electricitat, la biomassa, el biogàs, els combustibles sostenibles d'aviació, el petroli i el gas, perquè els incentius siguin coherents i es redueixin els desavantatges competitius.

No tots els processos industrials són electrificables en condicions tècniques i econòmiques viables amb les tecnologies disponibles. Per a aquests casos, Foment reclama recuperar i potenciar la captació, reutilització i emmagatzematge de CO_2 com a tècniques alternatives o complementàries de descarbonització, quan siguin tècnicament i econòmicament viables, amb una estratègia estatal que n'impulsi les infraestructures, la recerca i la innovació. L'hidrogen baix en carboni procedent de gasos residuals industrials i les infraestructures de captura i emmagatzematge han de formar part de les opcions per facilitar la transformació dels processos.

La política industrial ha de tenir continuïtat, amb l'objectiu d'avançar cap a una quota del 20 % del PIB i un pressupost estable i pluriennal després dels Next Generation. Els contractes de carboni per diferència i el desplegament del Fons d'Impuls de la Descarbonització Industrial han de facilitar tant inversions com costos operatius de la transició. Cal preservar les instal·lacions químiques estratègiques, amb especial atenció al pol petroquímic de Tarragona, protegir davant la fuga de carboni i aplicar una defensa comercial proporcionada. El reciclatge químic complementari del mecànic, la circularitat, l'aplicació ambiental sense sobreregulació injustificada i l'estabilitat dels Certificats d'Estalvi Energètic completen aquest marc per invertir amb previsibilitat.

Aquesta continuïtat requereix també una resposta europea i pressupostària. El marc financer pluriennal de la Unió Europea ha de disposar de recursos suficients per reforçar la competitivitat, la innovació, la transició energètica i la capacitat industrial, amb instruments accessibles i una execució eficient. A Espanya, el final del període extraordinari de finançament associat a NextGenerationEU ha de donar pas, a partir del 2027, a un pressupost ordinari del Ministeri d'Indústria raonable, estable i suficient per incentivar la inversió i la modernització, amb independència de l'eventual disponibilitat de nous fons europeus.

Mercat de treball i resposta integral a l'absentisme

La productivitat també depèn de l'organització del treball, de la disponibilitat de professionals i de la capacitat d'adaptació de les empreses. Foment reclama seguretat jurídica, estabilitat normativa i diàleg social, amb criteris interpretatius homogenis en contractació, acomiadament i organització del treball. Els instruments de flexibilitat interna han de facilitar la continuïtat de l'activitat i de l'ocupació.

Es demana igualment regular el dret de vaga mitjançant una llei orgànica que estableixi el seu exercici, els límits i les garanties d'acord amb la Constitució.

L'augment de l'absentisme i de la incapacitat temporal afecta les empreses, els serveis sanitaris i la protecció social, però també les persones que esperen una prova o un tractament. Cal reduir les llistes d'espera per a proves diagnòstiques, tractaments i atenció especialitzada, reorganitzar els recursos sanitaris, agilitzar l'homologació de títols extracomunitaris i millorar la derivació a especialistes, perquè les demores assistencials no prolonguin innecessàriament les baixes. Foment proposa reconèixer a les mútues col·laboradores competències per expedir altes mèdiques en tots els supòsits i reforçar-ne el paper en la gestió sanitària, la rehabilitació i el seguiment de les baixes per contingències comunes de les empreses que n'hagin escollit la cobertura, inclosa la possibilitat de formular propostes d'incapacitat permanent.

L'actuació assistencial s'ha de completar amb un pla integral contra l'absentisme injustificat, amb dades, prevenció i bones pràctiques. Foment proposa suprimir l'obligació empresarial de pagar la prestació dels dies 4 a 15 i substituir el pagament delegat de la incapacitat temporal pel pagament directe de l'entitat gestora o mútua, a càrrec de l'Administració i amb el finançament corresponent. També reclama exonerar les empreses de l'obligació de cotitzar durant els períodes d'incapacitat temporal per contingències comunes. Cal distingir la malaltia justificada de l'absentisme injustificat i preservar els drets i el criteri clínic.

La resposta també ha d'abordar els incentius econòmics i el marc jurídic. Foment proposa reformar la normativa de la Seguretat Social i de la negociació col·lectiva per limitar o eliminar els complements de la prestació per incapacitat temporal derivada de contingències comunes que puguin afavorir l'absentisme, inclosa la revisió de l'eficàcia de les clàusules vigents. Així mateix, reclama recuperar l'acomiadament objectiu per faltes d'assistència al treball, excloent els supòsits de discapacitat, i precisar les conductes fraudulentes o contràries a la recuperació que constitueixin transgressió de la bona fe contractual. Aquestes reformes han d'aportar seguretat jurídica i distingir la protecció de la malaltia de les actuacions abusives.

Els desajustos entre vacants i perfils professionals requereixen facilitar la reincorporació de persones desocupades, el reconeixement de qualificacions i una gestió més àgil dels permisos. L'objectiu és ampliar les possibilitats de cobertura de les necessitats productives respectant les condicions salarials i laborals establertes.

Intel·ligència artificial i robòtica aplicades a la productivitat

La intel·ligència artificial i la robòtica poden millorar els processos productius i la qualitat dels serveis si les empreses disposen de capacitat per incorporar-les. El repte és passar de l'experimentació a aplicacions efectives. Foment proposa projectes estratègics de col·laboració publicoprivada en sectors com la indústria, la salut, la mobilitat, la logística, l'energia i l'agroalimentació, vinculats a necessitats concretes de competitivitat.

Aquests projectes han de connectar empreses tractores, pimes, empreses emergents, centres tecnològics i universitats. La cooperació ha de facilitar solucions pròpies, transferència tecnològica i noves cadenes de valor, ampliant l'accés de les empreses de menor dimensió a les capacitats que necessiten. El suport públic ha d'acompanyar la implantació i l'escalat amb dades, competències i finançament, i avaluar els resultats reals de l'adopció tecnològica.

Formació ajustada a les necessitats productives

Les transformacions tecnològica i energètica exigeixen professionals preparats i una oferta formativa capaç d'anticipar els canvis. Una FP dual de qualitat, amb participació efectiva de les empreses,

formació acreditable i programes amb compromís de contractació, ha de facilitar la inserció laboral i reduir el temps d'adaptació al lloc de treball. El suport als tutors i les fórmules de participació de les pimes són necessaris per ampliar-ne l'abast.

La planificació ha de partir de la prospecció de les necessitats de qualificació empresarial i d'eines de prospectiva. L'orientació, l'acreditació de l'experiència i l'aprenentatge permanent han de connectar les competències amb les oportunitats d'ocupació, també en IA, dades, ciberseguretat, manteniment i transició energètica. L'avaluació ha de mesurar la inserció i l'aplicació efectiva de la formació al lloc de treball.

Administració pública eficient i menys càrregues reguladores

El temps administratiu forma part del cost d'invertir. Els retards, les peticions documentals repetides i les interpretacions dispars poden ajornar projectes viables i dificultar la seva execució. Foment reclama simplificar i coordinar els permisos, establir un interlocutor de seguiment, tramitar informes en paral·lel quan sigui possible, publicar terminis i reforçar la capacitat tècnica. La declaració responsable s'ha d'utilitzar en els supòsits legalment admesos, preservant les garanties ambientals i d'informació pública.

L'administració electrònica ha de permetre saber on es produeixen els colls d'ampolla, quins expedients estan pendents, quina antiguitat tenen i quines unitats els gestionen. També ha de facilitar informació sobre els casos en què opera el silenci administratiu i el seu sentit positiu o negatiu. Aquesta informació ha d'orientar el reforç de les àrees amb acumulacions d'expedients mitjançant unitats centrals de suport especialitzat.

La digitalització ha de servir per simplificar la gestió i donar coherència als criteris. Les circulars i instruccions clares, incorporades als sistemes de tramitació, les regles objectives de validació i les alertes de terminis han de facilitar l'avenç dels expedients i reduir interpretacions dispars. La IA pot donar suport a la comprovació documental i la detecció d'incidències, amb supervisió humana, traçabilitat i responsabilitat de l'òrgan competent. La finestreta única, la interoperabilitat, l'aportació de documentació una sola vegada i l'avaluació de l'impacte regulador sobre la competitivitat han de reduir les càrregues duplicades.

La contractació pública també ha d'afavorir serveis viables i una competència efectiva. Cal adaptar els preus als costos reals, especialment els salarials derivats de la negociació col·lectiva, i facilitar l'accés de les pimes i la simplificació dels procediments quan sigui possible i econòmicament viable.

El finançament autonòmic és una condició per sostenir els serveis públics i les polítiques que reforcen la capacitat productiva. La reforma ha de garantir suficiència, transparència, ordinalitat, corresponsabilitat i més autonomia, amb recursos estables i revisions reglades. Incorporar el cost de la vida al debat sobre la població ajustada i publicar informació contrastada sobre balances fiscals i inversió territorialitzada ha de permetre valorar millor les necessitats i retre comptes. La cooperació tributària i una transició operativa definida han de donar previsibilitat als recursos i evitar noves càrregues administratives.

En l'atenció a les persones, l'envelliment exigeix reforçar els recursos, els professionals i la coordinació sanitària i social per reduir les llistes d'espera i garantir serveis accessibles. Foment reclama aplicar un IVA del 4 % a tots els serveis acreditats d'atenció a la dependència, tant amb finançament públic com privat, perquè serveis equivalents no comportin càrregues diferents per a les persones usuàries, i un IVA del 10 % al lliurament de productes sanitaris, especialment tecnològics. Aquestes mesures han de complementar la millora del finançament i de la capacitat assistencial.

L'agenda es completa amb la desestacionalització i la modernització del turisme; la competitivitat del comerç i l'agroalimentació; el mecenatge i l'accés a la cultura i l'esport; i el suport als autònoms i les

pimes. La innovació, la internacionalització i els programes europeus han de facilitar nous projectes i mercats, amb igualtat d'oportunitats, prevenció de riscos i capacitats de seguretat i defensa. Aquests àmbits concreten sectorialment l'objectiu compartit de productivitat, sostenibilitat i prosperitat.

01
Agenda 2030

Les propostes en una mirada

01.01	Mantenir el compromís amb el compliment dels objectius i les fites de l'Agenda.
01.02	Orientar l'acció pública als objectius de desenvolupament sostenible.
01.03	Prioritzar actuacions amb resultats mesurables en eficiència dels recursos.
01.04	Avaluació econòmica de les polítiques de sostenibilitat.

Prioritats i mesures destacades

L'Agenda 2030 ha de traduir-se en polítiques públiques amb resultats mesurables i compatibles amb la competitivitat empresarial. Les prioritats són mantenir el compromís amb els objectius de desenvolupament sostenible, integrar-los en l'acció normativa, evitar obligacions informatives duplicades i avaluar els costos de compliment i els efectes sobre la inversió, l'ocupació i els resultats ambientals i socials. Cal reforçar el suport tècnic a les pimes i publicar una primera avaluació durant el primer any de legislatura.

Text complet de les propostes

1. Mantenir el compromís amb el compliment dels objectius i les fites de l'Agenda, amb independència del Govern resultant de les eleccions.

2. Orientar les polítiques públiques i les actuacions normatives del Govern al compliment dels objectius de desenvolupament sostenible.

3. Prioritzar actuacions amb resultats mesurables en eficiència dels recursos, inclusió i qualitat de l'ocupació. Evitar declaracions i obligacions informatives duplicades que no acreditin millores. La coordinació correspon al Govern de l'Estat amb les administracions competents.

4. Avaluació econòmica de les polítiques de sostenibilitat. Establir una avaluació prèvia i posterior de les mesures vinculades als objectius de desenvolupament sostenible, amb costos de compliment, efectes sobre inversió i ocupació i resultats ambientals i socials. El Govern de l'Estat ha de coordinar indicadors comuns amb les administracions competents. Incorporar suport tècnic a les pimes i revisar les obligacions que es dupliquin o no acreditin utilitat. Publicar una primera avaluació durant el primer any de legislatura.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Desenvolupament Sostenible, sobre avaluació i indicadors.

02
Agricultura i Indústria Alimentària

Les propostes en una mirada

02.01	Crear zones econòmiques especials per reactivar el medi rural despoblat.
02.02	Enfortir la posició d'Espanya dins de la Unió Europea.
02.03	Exigir els estàndards de producció comunitaris als productes alimentaris importats de tercers països.
02.04	Revisar l'aplicació de l'EUDR a les produccions forestals i agroalimentàries.
02.05	Impulsar la bioeconomia circular.
02.06	Reforçar el sector primari com a proveïdor de matèries primeres industrials.
02.07	Fomentar l'extensió i generalització de les empreses de serveis agraris.
02.08	Facilitar el relleu agrari amb crèdits fiscals vinculats a vendes.
02.09	Potenciar el Pla Estatal d'Associació Cooperativa.
02.10	Reforma de la fiscalitat de la transmissió d'explotacions.
02.11	Impulsar una reforma de la llei d'arrendaments rústics.
02.12	Simplificar la regulació ambiental i la burocràcia agroalimentària.
02.13	Reconèixer l'empresari i l'activitat agraris i facilitar-ne la diversificació.
02.14	Revisar i potenciar el sistema d'assegurances agràries.
02.15	Regular la titulització de drets de CO_2 per part del sector forestal, agrari i ramader.
02.16	Incloure clàusules de regionalització de les restriccions sanitàries a l'exportació en els acords comercials, amb condicions de control.
02.17	Actualitzar la llei 19/1995 de modernització de les explotacions agropecuàries.
02.18	Incentivar fiscalment i financerament la promoció dels productes amb denominació d'origen protegida.
02.19	Simplificar els processos i mecanismes d'ajuda al jove agricultor.

Prioritats i mesures destacades

La competitivitat agroalimentària requereix explotacions viables, relleu generacional i un marc regulador adaptat a la realitat empresarial del medi rural. Cal defensar una PAC sòlida i amb finançament suficient, exigir el compliment dels estàndards comunitaris als productes importats i simplificar les obligacions administratives i ambientals. Les prioritats són facilitar la incorporació de joves, revisar la fiscalitat de la transmissió d'explotacions i els arrendaments rústics, afavorir la dimensió i la cooperació empresarial i millorar les assegurances agràries. La diversificació, els serveis agraris, la bioeconomia circular i el suport als productes amb denominació d'origen han de reforçar l'activitat i les oportunitats al territori.

Text complet de les propostes

1. Identificació i implantació de "Zones Econòmiques Especials" amb un grau alt de despoblament del medi rural i baixa activitat econòmica. En aquestes es disposaria d'un marc fiscal diferenciat, associat a projectes i activitat localitzada en la zona.
2. Enfortir la posició d'Espanya dins de la Unió Europea, atès que el sector agroalimentari depèn en bona part d'una política agrària comuna (PAC) forta i d'un compromís financer ferm dels estats membres en el marc financer pluriennal.
3. Implantar mesures de control efectives per a exigir el compliment dels estàndards de producció comunitaris –especialment en matèria de benestar animal, aplicacions de fitosanitaris, o similars– a tots els productes alimentaris que provinguin de tercers països.
4. Revisar la implantació del Reglament EUDR sobre matèries primeres forestals i produccions agroalimentàries.
5. Establir mesures encaminades a implantar la "bioeconomia circular":
6. Aprofundir en el desenvolupament del sector primari com a proveïdor de matèries primeres industrials (bioplàstics, bioenergia, tèxtils, etc.).
7. Fomentar l'extensió i generalització de les empreses de serveis agraris, considerant-les com a activitat agrícola i un sistema d'optimització de costos i introducció d'innovacions tecnològiques. Cal dur a terme una reforma fiscal adequada.
8. Facilitar la incorporació dels joves a l'activitat agrària mitjançant un sistema de crèdits fiscals vinculats a objectius de vendes dels productes i serveis.
9. Potenciar el Pla Estatal d'Associació Cooperativa. Fomentar operacions de concentració, fusions i adquisicions d'entitats agràries.
10. Reforma de la fiscalitat de la transmissió d'explotacions.
11. Impulsar una reforma de la llei d'arrendaments rústics per a fomentar una major llibertat de pacte i evitar l'abandó.
12. Reduir i simplificar la legislació ambiental aplicable i el pes de la burocràcia sobre el sector agroalimentari. Afavorir una reducció dels costos administratius.
13. Redefinir el concepte d'"agricultor actiu" pel d'"empresari agrari" i "activitat agrària" renunciant a percentatges mínims d'activitat sectorial i abraçant la diversificació empresarial com a mecanisme d'estabilitat financera en l'entorn rural.
14. Revisar i potenciar el sistema d'assegurances agràries perquè les seves cobertures resultin atractives i de cost assumible per a l'empresari agrari.
15. Regular la titulització de drets de CO_2 per part del sector forestal, agrari i ramader.
16. Promoure la revisió i establiment en els acords de comerç internacional vigents i per signar de clàusules de regionalització de restriccions a l'exportació per causa d'epizoòtia o focus de malaltia animal o vegetal, sota condicions de control preestablertes.
17. Actualitzar la llei 19/1995 de modernització de les explotacions agropecuàries per a adequar-la a la realitat empresarial d'avui dia.
18. Establir mecanismes fiscals i de finançament per a incentivar la promoció nacional i internacional dels productes a l'empara d'una Denominació d'Origen protegida.

19. Simplificar els processos i mecanismes d'ajuda al jove agricultor, així com les ajudes a inversions productives en el marc del finançament lligat a la política agrària comuna.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Internacionalització, mesures 21.02 i 21.09–21.11, i Fiscalitat.

03
Atenció a les Persones, Salut i Social

Les propostes en una mirada

03.01	Apostar per polítiques de salut i social preventives.
03.02	Consolidar salut, dependència i serveis socials amb cobertura universal i sostenible.
03.03	Completar el traspàs patrimonial i professional al sistema nacional de salut i social.
03.04	Garantir concertació inclusiva i provisió estable amb exigències comunes de qualitat.
03.05	Professionalitzar i donar autonomia i orientació a resultats a la gestió de salut i social.
03.06	Integrar serveis sanitaris i socials, prevenció, autonomia i atenció domiciliària.
03.07	Desplegar un pla holístic, que impliqui el conjunt de les polítiques del govern.
03.08	Planificar les professions sanitàries i millorar-ne el reconeixement i les condicions.
03.09	Agilitzar l'homologació de títols de professionals de l'àmbit de les cures.
03.10	Impulsar un Pla estatal de valorització i professionalització del sector de les cures.
03.11	Incrementar el pressupost destinat a l'atenció de la dependència.
03.12	Aplicar un IVA del 4 % als serveis acreditats de dependència, públics o privats, i del 10 % al lliurament de productes sanitaris.
03.13	Regular plataformes que agilitzin l'accés als serveis de dependència adequats.
03.14	Incrementar i actualitzar automàticament les prestacions vinculades al servei.
03.15	Reduir les prestacions econòmiques no professionals a l'entorn familiar.
03.16	Major coordinació entre administracions per a guanyar eficiència.
03.17	Crear una central de resultats estatal de serveis socials.
03.18	Reconèixer salut i serveis socials com a sectors estratègics del model productiu.
03.19	Reforçar Espanya com a pol biofarmacèutic d'innovació i producció.

Prioritats i mesures destacades

L'envelliment de la població exigeix consolidar uns sistemes sanitari, social i d'atenció a la dependència amb cobertura universal, accés equitatiu i finançament suficient. Cal integrar l'atenció sanitària i social, reforçar la prevenció i l'atenció domiciliària i professionalitzar les cures. Les prioritats són reduir les llistes d'espera, avançar cap a una inversió pública en dependència equivalent al 2 % del PIB, actualitzar les prestacions vinculades al servei i aplicar un IVA del 4 % a tots els serveis acreditats de dependència, amb finançament públic o privat. La concertació ha de garantir estabilitat, qualitat i avaluació de resultats, sense discriminació per titularitat. Cal facilitar la disponibilitat de professionals i reforçar la recerca, la innovació i la producció biofarmacèutica.

Text complet de les propostes

1. Apostar per polítiques de salut i social preventives, de cura i acompanyament que procurin la salut i el benestar de les persones, el principal actiu d'un país, en totes les etapes de la vida.

2. Consolidació del Sistema Nacional de Salut i desenvolupament ple i definitiu del Sistema d'Atenció a la Dependència i Serveis Socials, garantint una cobertura pública universal, l'equitat en l'accés i la sostenibilitat de tots dos sistemes, amb un finançament adequat a la demanda real d'atenció social i a l'envelliment de la població. Apostar per un catàleg de prestacions cost-efectives, amb la gestió professionalitzada, amb avaluació i rendició de comptes en termes de resultats.

3. Completar el traspàs efectiu d'un sistema de Seguretat Social a un sistema nacional de salut i social, a nivell patrimonial, règim estatutari dels professionals, reconeixement de drets i cobertura, entre altres aspectes fonamentals.

4. Promoure marcs normatius de concertació i contractació inclusius i xarxes de provisió estables que, d'acord amb els principis de les directives europees, no discriminin per titularitats sinó per l'acompliment de requeriments de qualitat i de responsabilitat social objectivables, i que, en el marc d'unes polítiques públiques i un model d'avaluació i rendició de comptes, s'orientin a resultats i permetin aportar valor a la prestació dels serveis públics. Cal reconèixer que les xarxes estables de provisió de cobertura pública, amb models de provisió directa o indirecta, són sistema nacional de salut i social a l'efecte d'interpretar-les com a xarxes d'interès públic, i facilitar normativament aliances estratègiques entre entitats d'aquestes xarxes.

5. Afavorir, mitjançant el marc normatiu i els models de governança dels sistemes públics de salut i social, l'autonomia de gestió i la gestió professionalitzada – independent de les estructures polítiques- i l'orientació a resultats de les entitats proveïdores de serveis sanitaris i socials, com a garantia del bon ús dels recursos públics i l'aportació dels contribuents. Per a això cal diferenciar el sector públic administratiu del sector públic assistencial a l'efecte d'aplicació de la normativa del sector públic per a garantir la flexibilitat i la capacitat de resposta a les necessitats de la població sense perjudici de respectar el compliment de l'equilibri pressupostari i de les normes bàsiques de la transparència.

6. Promoure la integració efectiva, i administrativa, dels serveis d'atenció a les persones, sanitaris i socials prioritzant les polítiques de prevenció i de promoció de la salut i de l'autonomia de la persona, i els serveis d'atenció domiciliària, fent compatible la innovació i la incorporació de la transformació digital amb la millora de l'accessibilitat i l'escolta a la persona i a les seves famílies, respectant la diversitat i promovent la corresponsabilitat i ateses les desigualtats econòmiques i socials.

7. Desplegar un pla holístic, que impliqui el conjunt de les polítiques del govern, per a donar resposta a l'impacte de les societats longeves, posant especial èmfasi en el model d'atenció a la gent gran.

8. Avançar-nos en la planificació i en l'adequació de les professions sanitàries als nous entorns i desplegar alhora polítiques de reconeixement professional (retributives i de condicions laborals, estabilitat, carrera professional, formació…), especialment en l'àmbit social, garantint escenaris de concertació que garanteixin l'equiparació de condicions laborals dels professionals que treballen dins de les xarxes de serveis de cobertura pública.

9. Agilitzar l'homologació de títols de professionals de l'àmbit de les cures, especialment en professions de difícil cobertura, mitjançant terminis màxims garantits, procediments simplificats i mecanismes provisionals d'incorporació professional durant la resolució dels expedients, amb especial atenció a infermeria i medicina.

10. Impulsar un Pla estatal de valorització i professionalització del sector de les cures, que millori el seu reconeixement social, les oportunitats de desenvolupament professional i l'atracció i fidelització de talent.

11. Incrementar el pressupost destinat a l'atenció de la dependència. L'augment dels recursos ha d'anar destinat a reduir la llista de persones desateses i a incrementar la dotació en els serveis i les prestacions professionals. Establir com a objectiu aconseguir una inversió pública en atenció a la dependència equivalent al 2 % del PIB.

12. Aplicar el tipus superreduït de l'IVA del 4 % a tots els serveis acreditats d'atenció a la dependència, amb independència que tinguin finançament públic o privat, per a evitar desigualtats econòmiques entre les persones usuàries que reben serveis equivalents. Establir un IVA del 10 % per al lliurament de productes sanitaris, especialment tecnològics.

13. Reconèixer jurídicament i regular les plataformes de serveis socials que facilitin a les persones en situació de dependència l'accés, en el menor temps possible i de manera eficient, al recurs públic o privat més adequat a les seves necessitats.

14. Incrementar l'import de les Prestacions Econòmiques Vinculades al Servei (PEVS) i establir mecanismes periòdics i automàtics d'actualització, atesa l'evolució dels costos reals de prestació dels serveis d'atenció a la dependència. Revaloritzar aquesta prestació permetria reduir la llista d'espera en residència assistida, centre de dia i servei d'ajuda a domicili i, al mateix temps, enfortiria la capacitat de decisió dels usuaris, que podrien triar el servei més ajustat a les seves preferències.

15. Reduir les prestacions econòmiques no professionals a l'entorn familiar. La llei diu que és una prestació de tipus excepcional, però en realitat s'ha convertit en una de les més demandades a moltes comunitats autònomes, i no rep els mateixos sistemes de control que amb la resta dels serveis i prestacions professionals.

16. Major coordinació entre administracions per a guanyar eficiència. El traspàs de les competències en atenció a la dependència a les comunitats autònomes ha generat dinou models diferents (setze comunitats i les tres diputacions forals basques) que no sempre coincideixen en oferir la mateixa atenció de qualitat a totes les persones dependents.

17. Crear una central de resultats estatal de serveis socials, en coordinació amb les comunitats autònomes, que faciliti l'avaluació comparada dels serveis i la presa de decisions estratègiques.

18. Situar el sector de salut i social com a sector estratègic d'un nou model d'economia productiva d'un país que vol ser referent de progrés econòmic i social:

    1. Situar l'escenari pressupostari que posi la despesa pública sanitària i social sobre PIB a la mitjana dels països més avançats de l'OCDE.
    2. Promoure marcs normatius i fiscals que promoguin la gestió eficient i que evitin tensionar la situació econòmica i financera del sector en detriment de la sostenibilitat del sistema. Exemple: compensació econòmica a les institucions sanitàries i socials pel sobrecost en concepte d'IVA no deduïble i de l'augment de cotització a la Seguretat Social.
    3. Promoure la societat del coneixement (recerca, innovació i formació) en el sector de salut i social comptant amb tots els agents (administració, universitats, organitzacions sanitàries, societats científiques i sector empresarial) que qualifiqui la cooperació publicoprivada i que impulsi la recerca i innovació optimitzant tots els recursos disponibles sobre la base d'una agenda orientada per les polítiques públiques sanitàries i socials, i amb avaluació oberta de resultats.

4. Fomentar un clúster empresarial d'indústries i empreses de serveis, del sector biomèdic, de salut i social que aposti per la recerca i la innovació, la captació de talent i la internacionalització, i situar-ho com a clúster d'interès públic a l'hora d'impulsar i incentivar polítiques industrials i empresarials de país.

19. Situar Espanya com un pol biofarmacèutic d'innovació i producció de medicaments reforçant la inversió pública, impulsant l'accés àgil i equitatiu a medicaments innovadors, augmentant la competitivitat financera i fiscal en R+D i producció, reforçant l'autonomia estratègica, consolidant el lideratge en recerca clínica i construint un ecosistema científic digital líder a Europa.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Laboral i Negociació Col·lectiva, mesures 22.22 i 22.55, sobre disponibilitat de professionals.

04
Autònoms

Les propostes en una mirada

04.01	Precisar l'habitualitat del treball autònom per determinar afiliació i cotització.
04.02	Clarificar la independència, els mitjans propis i l'organització del treball autònom.
04.03	Excloure la consideració que hi ha direcció i control per part d'un tercer.
04.04	Consolidar el sistema de cotització per ingressos reals i eliminar-ne la transitorietat.
04.05	Avaluar cada tres anys el sistema de cotització dels autònoms al Pacte de Toledo.
04.06	Notificar els rendiments computables i permetre'n la correcció abans de regularitzar.
04.07	Retornar d'ofici els excessos de cotització dins de l'exercici de comunicació.
04.08	Permetre cotitzar per ingressos reals als societaris i familiars col·laboradors.
04.09	Actualitzar amb l'IPC les bases de cotització mantingudes des de 2022.
04.10	Assimilar la gestió de la cotització en pluriactivitat a la de la pluriocupació.
04.11	Millorar el còmput de les bases de cotització per determinar prestacions.
04.12	Ampliar del 3 % al 5 % el percentatge de correcció.
04.13	Establir una tarifa plana de zero euros durant els dos primers anys d'activitat.
04.14	Establir tarifa zero per a determinats autònoms amb activitat complementària.
04.15	Establir una quota de 30 euros mensuals.
04.16	Bonificar durant dos anys les quotes dels autònoms amb ingressos reduïts.
04.17	Reconèixer automàticament la prestació per cessament definitiu d'activitat.
04.18	Reduir al 50 % la caiguda d'ingressos que els autònoms han d'acreditar.
04.19	Estendre als autònoms el subsidi per a majors de 52 anys un cop esgotada la prestació per cessament, amb la cotització necessària.
04.20	Ampliar en quinze dies el descans dels autònoms per naixement i cura del lactant.
04.21	Flexibilitzar la baixa per naixement després de les sis primeres setmanes.
04.22	Bonificar la contractació per substituir autònomes abans i durant la maternitat.
04.23	Bonificar el 100 % de la quota per contractar persones cuidadores o treballadores domèstiques per a la cura de menors o dependents.
04.24	Bonificar tota la quota des del primer dia de baixa per malaltia greu.
04.25	Ampliar la bonificació de quotes per cura de familiars amb malaltia greu.
04.26	Establir baixes flexibles per a autònoms amb malalties greus o cròniques.
04.27	Obrir l'autònom col·laborador a persones no familiars per facilitar el relleu.
04.28	Accedir a la jubilació activa sense ajornar dotze mesos la jubilació.
04.29	Augmentar progressivament la pensió compatible amb l'activitat sense empleats.
04.30	Compatibilitzar tota la pensió amb l'activitat si hi ha empleat, soci o col·laborador.

04.31	Reconèixer la jubilació activa als incentius de jubilació demorada.
04.32	Facilitar la jubilació activa als autònoms d'activitats penoses o de risc, amb les condicions d'edat i pensió detallades a la mesura.
04.33	Elevar fins a 10.000 euros la deducció dels plans simplificats dels autònoms.
04.34	Reservar els plans simplificats a organitzacions representatives d'autònoms.
04.35	Elevar fins a 5.000 euros els límits dels plans privats de pensions dels autònoms.
04.36	Computar aportacions a pensions com a despesa i reduir rendiments de cotització.
04.37	Establir un conveni especial transitori, disponible durant almenys cinc anys.
04.38	Permetre compensar deutes públics amb la pensió per facilitar l'accés a la jubilació.
04.39	Crear representació pròpia del treball autònom a Fundae.
04.40	Donar prioritat i recursos al treball autònom en seguretat i salut laboral.
04.41	Implantar un règim voluntari d'IVA franquiciat.
04.42	Substituir gradualment els mòduls per una estimació directa especial.
04.43	Presumir l'afectació del 50 % de determinades despeses dels autònoms.
04.44	Graduar la deducció per despeses de difícil justificació segons els rendiments.

Prioritats i mesures destacades

El treball autònom necessita seguretat jurídica, una cotització ajustada als ingressos reals i una protecció social compatible amb la continuïtat del negoci. Cal precisar els criteris d'habitualitat i independència, millorar les regularitzacions i retornar d'ofici els excessos de cotització. Es proposa una tarifa zero durant els dos primers anys d'activitat, amb ampliacions per als col·lectius previstos, i suport específic per als ingressos baixos. Les prioritats inclouen facilitar l'accés a les prestacions per cessament, millorar la conciliació i la cobertura davant malalties greus, afavorir el relleu i flexibilitzar la jubilació activa. La simplificació tributària, el règim voluntari d'IVA franquiciat i els incentius a l'estalvi previsional han de completar aquest marc.

Text complet de les propostes

Definició i seguretat jurídica del treball autònom

1. Definir l'habitualitat del treball per compte propi de manera que l'obligació d'afiliació i cotització es produeixi quan concorrin rendiments nets superiors al salari mínim interprofessional anual i una activitat desenvolupada durant més de tres mesos continuats o quatre mesos discontinus en un any.

2. Clarificar l'absència de dependència i subordinació en el treball autònom atenent la fixació independent de la remuneració o del preu del servei i la seva facturació personal, la disposició de mitjans propis suficients i proporcionals a l'activitat, i la llibertat per organitzar el treball quant al temps, el lloc, la forma i les persones amb qui es duu a terme.

3. Excloure la consideració que hi ha direcció i control per part d'un tercer, amb independència dels criteris anteriors, en els supòsits d'autònoms titulars d'establiments comercials o industrials, oficines o despatxos oberts al públic i/o titulars de llicències administratives obligatòries per exercir la seva activitat i/o autònoms que treballin per a diversos clients, sense que cap representi més del 75 % de la seva facturació i/o professionals que exerceixin conjuntament en règim societari o sota una altra forma jurídica admesa en dret.

Cotització al règim especial de treballadors autònoms

4. Consolidar el sistema de cotització per ingressos reals i eliminar-ne la transitorietat, sense increments de quotes predefinits fins al 2030. Fixar anualment als pressupostos generals de l'Estat les bases i quotes del règim especial de treballadors autònoms (RETA), amb acord previ en el diàleg social i amb les organitzacions representatives d'autònoms. La base màxima ha de ser la mateixa que la del conjunt del sistema, i les bases mínimes per trams de rendiments han de prendre com a referència les taules reduïda i general de 2025.

5. Avaluar cada tres anys el sistema de cotització dels treballadors autònoms a la Comissió del Pacte de Toledo, amb la finalitat de revisar-ne el funcionament i les correccions necessàries.

6. Establir que l'Agència Tributària comuniqui mitjançant un acte administratiu els rendiments computables a efectes de cotització a cada autònom, permetent-ne el recurs i la correcció abans que la Tresoreria General de la Seguretat Social (TGSS) practiqui la regularització.

7. Retornar d'ofici l'excés de cotització abans del 31 de desembre de l'exercici en què l'Administració tributària comuniqui els rendiments computables a la TGSS.

8. Permetre que els autònoms societaris i els familiars col·laboradors cotitzin pels seus ingressos reals, sense una base mínima imposada per la seva condició. Reconèixer-los la possibilitat de mantenir o recuperar la seva base de cotització de 2022 quan sigui superior a la que correspongui als seus rendiments, inclosos els supòsits d'absència de rendiments o rendiments zero.

9. Actualitzar automàticament d'acord amb l'IPC la base de cotització del 31 de desembre de 2022 dels autònoms que van optar per mantenir-la. Permetre que aportin voluntàriament en les regularitzacions les diferències corresponents als exercicis transcorreguts des de 2023, per evitar la pèrdua de poder adquisitiu de les seves prestacions i pensions.

10. Assimilar la gestió de la cotització en pluriactivitat a la de la pluriocupació, evitant que se superi la base màxima del sistema. Després de la declaració prèvia de la situació de pluriactivitat, la TGSS ha de comunicar la base per la qual s'ha de cotitzar. Quan ja es cotitzi per la base màxima com a assalariat, no s'ha d'exigir cotització addicional com a autònom, i les cotitzacions han de computar per a la pensió.

11. Millorar la determinació de les bases definitives de cotització dels autònoms respecte dels períodes d'activitat que computen per al càlcul de prestacions i subsidis, especialment els vinculats al naixement i la cura de menors.

12. Ampliar del 3 % al 5 % el percentatge de correcció per despeses per determinar els rendiments computables a efectes de cotització dels autònoms societaris, i del 7 % al 9 % per als autònoms persona física. Permetre que aquests percentatges es baremin segons la quantia dels rendiments.

Inici d'activitat i suport als autònoms amb ingressos baixos

13. Establir una tarifa plana de zero euros durant els dos primers anys d'activitat, ampliable a tres anys per a menors de 30 anys, dones que es reincorporin després de la maternitat i autònoms els ingressos dels quals no superin el salari mínim interprofessional durant els dos primers anys de tarifa plana.

14. Establir una tarifa zero per a l'activitat per compte propi complementària quan els seus ingressos siguin inferiors a la meitat del salari mínim interprofessional anual i es cotitzi per compte d'altri en el règim general per la base màxima. En aquest supòsit, l'alta al RETA ha de tenir efectes exclusivament registrals, amb exempció de cotització.

15. Establir una quota de 30 euros mensuals per a menors de 30 anys que compatibilitzin estudis reglats o formació professional amb el treball per compte propi, durant tot el seu cicle formatiu.

16. Bonificar durant dos anys, amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat, la quota dels autònoms els ingressos dels quals els situïn en la taula reduïda: un 75 % en el primer tram, un 35 % en el segon i un 15 % en el tercer, sempre que mantinguin l'alta continuada i desenvolupin una activitat habitual. Si continuen en la taula reduïda un cop esgotats els dos anys, estudiar la possibilitat de subscriure voluntàriament un conveni especial amb la Seguretat Social.

Protecció social i conciliació dels treballadors autònoms

17. Reconèixer automàticament la prestació per cessament definitiu d'activitat, amb baixa censal a l'Agència Tributària, a autònoms amb local comercial, oficina, nau industrial o explotació agrícola, així com quan es traspassi una llicència administrativa a un tercer. En els altres supòsits de cessament definitiu, reconèixer igualment la prestació, sense permetre una nova alta com a autònom durant els sis mesos immediatament posteriors al seu esgotament.

18. Reduir al 50 % la caiguda d'ingressos que els autònoms han d'acreditar per accedir a la prestació per cessament temporal d'activitat, en tots els supòsits.

19. Estendre als treballadors autònoms el subsidi per a majors de 52 anys un cop esgotada la prestació per cessament d'activitat, establint la cotització corresponent si és necessària per accedir a aquesta protecció.

20. Ampliar en 15 dies el descans per naixement i cura de menor de les persones treballadores autònomes en concepte de permís per a la cura del lactant, amb la finalitat d'equiparar el seu període de descans amb el de les persones treballadores per compte d'altri.

21. Establir per a les persones treballadores autònomes una baixa per naixement flexible, compatible amb el treball per compte propi un cop transcorregudes les sis primeres setmanes, amb possibilitat d'ampliació en el cas de famílies monoparentals.

22. Permetre que les autònomes sense empleats subscriguin un contracte de treball bonificat per ser substituïdes des del tercer trimestre de l'embaràs i abans de la seva absència. La coincidència amb la persona contractada ha de permetre que aquesta conegui el funcionament del negoci i aprengui les funcions del lloc de treball.

23. Bonificar el 100 % de la quota a la Seguretat Social per la contractació, per part d'un autònom, d'una persona cuidadora o treballadora domèstica per a la cura de menors o dependents, com a mesura específica de conciliació de la seva activitat per compte propi.

24. Bonificar el 100 % de la quota dels autònoms amb malaltia greu des del primer dia de la baixa.

25. Bonificar el 100 % de la quota dels autònoms a càrrec de menors amb malalties greus. Ampliar la protecció per a la cura de familiars de qualsevol edat amb malaltia greu o discapacitat superior al 33 %, elevant al 100 % el benefici previst per a aquesta cura.

26. Establir baixes flexibles per a autònoms amb malalties greus o cròniques, compatibles amb el treball per facilitar una reincorporació progressiva o intermitent a l'activitat, amb aval mèdic.

Relleu generacional en el treball autònom

27. Ampliar la figura de l'autònom col·laborador a persones no familiars en els processos de relleu generacional. L'autònom titular i l'aprenent han de poder cotitzar conjuntament durant els cinc anys previs a la jubilació del primer i continuar aquest esquema durant la seva jubilació activa.

Jubilació activa i previsió social dels autònoms

28. Permetre que els autònoms amb dret a la jubilació accedeixin a la modalitat activa sense necessitat d'endarrerir la seva jubilació durant dotze mesos.

29. Ampliar progressivament el percentatge de pensió compatible amb l'activitat dels autònoms sense empleats: 35 % el primer any, 50 % el segon, 75 % el tercer i 100 % el quart, d'acord amb els períodes de permanència en jubilació activa.

30. Reconèixer als autònoms la compatibilitat del 100 % de la pensió amb la seva activitat des del primer dia quan tinguin almenys un empleat, un soci o un autònom col·laborador, familiar o no familiar.

31. Considerar la permanència de l'autònom en jubilació activa a efectes dels incentius a la jubilació demorada, incrementant la quantia de la pensió un 4 % per cada dotze mesos continuats o un 2 % semestralment.

32. Permetre als autònoms que desenvolupin activitats penoses, perilloses, tòxiques o insalubres accedir, mitjançant una sol·licitud informada, a la jubilació activa amb el 50 % de la pensió des de l'edat ordinària fixada per al seu col·lectiu, que no pot ser inferior a 59 anys, sense cotització addicional.

33. Eliminar els límits d'aportació als plans de pensions simplificats dels autònoms i desvincular-los dels límits deduïbles a l'IRPF. Ampliar el límit deduïble anual fins a 10.000 euros, integrat per 8.500 euros més 1.500 euros addicionals, equiparant-lo al dels assalariats.

34. Reservar la promoció de plans de pensions simplificats a les organitzacions intersectorials representatives d'autònoms, permetent que a través d'aquestes es desenvolupin subplans amb organitzacions sectorials d'autònoms o professionals com a copromotores.

35. Ampliar per als autònoms tant el límit d'aportació com el límit deduïble dels plans privats de pensions fins a 5.000 euros anuals, integrats per 3.500 euros més 1.500 euros addicionals.

36. Permetre que les aportacions dels autònoms a plans de pensions simplificats i privats, dins del límit deduïble, es computin com a despesa en el rendiment net i redueixin els rendiments computables a efectes de cotització, amb la reducció corresponent de la quota.

37. Establir un conveni especial transitori, disponible durant almenys cinc anys, que permeti als mutualistes aportar l'estalvi acumulat a la seva mutualitat alternativa al sistema públic. Aquest estalvi ha de poder computar per als períodes de carència d'accés a la pensió i per al percentatge de la base reguladora. L'accés a aquest mecanisme ha de requerir l'alta simultània al RETA i la cotització per ingressos reals.

38. Garantir l'accés dels autònoms a la pensió de jubilació quan mantinguin deutes amb la Seguretat Social o Hisenda, permetent-ne la compensació fraccionada amb la mateixa pensió en els terminis i les quanties que s'estableixin.

Representació i recursos específics per a formació i prevenció

39. Crear un òrgan propi dels treballadors autònoms a Fundae que n'asseguri la representació específica en la formació, d'acord amb la proposta de desplegament de la Llei 30/2015.

40. Incorporar el treball autònom com a objectiu prioritari de l'Estratègia Nacional de Seguretat i Salut, amb una dotació pressupostària específica per al col·lectiu. Crear un òrgan dedicat a l'anàlisi de la sinistralitat del treball autònom, amb participació de les seves organitzacions representatives.

Fiscalitat específica del treball autònom

41. Implantar un règim voluntari d'IVA franquiciat per a autònoms persona física amb una facturació inferior a 85.000 euros en operacions nacionals o a 100.000 euros en operacions transnacionals, amb una única declaració anual d'IVA per als qui s'acullin a aquest règim.

42. Substituir progressivament, en un període de tres anys, el sistema de mòduls dels autònoms per un sistema d'estimació directa especial, amb deduccions reforçades en determinats conceptes, com el carburant, prenent com a referència els models de Navarra i el País Basc.

43. Establir per als autònoms una presumpció d'afectació a l'activitat del 50 % de les despeses recurrents de vehicle i carburant, subministraments, manutenció i conceptes anàlegs, tant en IVA com en IRPF, permetent-ne la deducció sense justificar aquesta afectació. La justificació de l'afectació s'ha d'exigir quan es pretengui superar aquest percentatge de deduïbilitat.

44. Establir una deducció progressiva per despeses de difícil justificació per als autònoms, amb diferents tipus en funció dels trams de rendiments.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Fiscalitat, mesures 12.13 i 12.16, i Pimes, mesura 23.19.

05
Competitivitat Comercial i Comerç

Les propostes en una mirada

05.01	Impulsar mecanismes d'agilitat i simplificació administrativa.
05.02	Promoure una simplificació normativa.
05.03	Reduir les càrregues administratives i fiscals del comerç i afavorir incentius en lloc de noves càrregues.
05.04	Reconeixement al sector com a gran consumidor estratègic d'energia.
05.05	Consensuar amb el sector el desenvolupament normatiu que afecta el comerç.
05.06	Avaluar l'impacte de cada nova norma sobre el teixit comercial.
05.07	Vetllar per una regulació competitiva dels horaris comercials.
05.08	Millorar la resposta processal, judicial i policial al furt multireincident.
05.09	Elaborar un pla integral contra competència deslleial que representa el top-manta.
05.10	Reconèixer el comerç com a sector estratègic per la seva contribució econòmica, social i territorial.
05.11	Elaborar una estratègia de reactivació del petit comerç de proximitat, especialment a les zones menys poblades.
05.12	Accés racional al centre de les ciutats (última milla).

Prioritats i mesures destacades

El comerç requereix una regulació estable i comprensible que reconegui la seva contribució a l'ocupació, la cohesió social i la vertebració urbana. Cal simplificar tràmits, reduir càrregues administratives i fiscals i avaluar l'impacte de les normes amb participació del sector. Les prioritats són reforçar la resposta al furt multireincident i a la venda il·legal, garantir una distribució urbana eficient i promoure una regulació competitiva dels horaris. El reconeixement del comerç com a sector estratègic i com a gran consumidor d'energia ha d'acompanyar una estratègia de reactivació del petit comerç de proximitat, especialment a les zones menys poblades.

Text complet de les propostes

1. Impulsar mecanismes d'agilitat i simplificació administrativa, com ara l'adopció del silenci administratiu positiu i la substitució de l'autorització prèvia per la declaració responsable.

2. Promoure una simplificació normativa. Un comerç a Espanya s'enfronta a unes 3.000 normes. I cada dia se sumen 2,7 normes noves al comerç, la qual cosa suposa un repte inabastable per als professionals del sector. La limitació de la producció de normes ha d'enfocar-se a eliminar i evitar duplicitats, així com a garantir estabilitat de l'ordenament. Hem de comptar amb una regulació clara i simple, fàcil d'interpretar, que segueixi el principi de legislar menys, legislar millor.

3. Promoure una reducció de les càrregues administratives (per exemple, la nova llei d'envasos) i reducció de les càrregues fiscals (per exemple, adoptant la moratòria a l'impost al plàstic d'un sol ús, igual que han fet la resta dels països europeus). Així mateix, considerem que és necessari

incentivar els mecanismes de reduccions, bonificacions i/o deduccions fiscals en determinats supòsits, en comptes de generar noves càrregues, nous impostos, etc.

4. Reconeixement al sector com a gran consumidor estratègic d'energia. El sector comerç, malgrat no estar qualificat com electrointensiu (entre altres motius, a causa de la seva dispersió territorial i capil·laritat), ha de ser considerat com a gran consumidor estratègic d'energia i que això repercuteixi que es faci el possible per abaratir el cost de l'energia.

5. Impulsar mecanismes perquè qualsevol desenvolupament legislatiu o normatiu que pugui afectar el comerç sigui consensuat amb els actors que el representen, i que el comerç, en tant que no sols desenvolupa una activitat econòmica pròpiament, sinó que també contribueix a la vertebració urbana, la qualitat de l'espai públic i a la cohesió social –entre altres efectes derivats-, constitueix el sector econòmic al qual afecten amb major incidència les polítiques d'actuació relatives a altres àmbits normatius diferents al propi comerç (per exemple en relació a la mobilitat, la logística urbana, l'urbanisme, etc.).

6. Promoure la necessitat que tota mesura legislativa / normativa que s'impulsi tingui associat un estudi i anàlisi de l'impacte que suposa aquesta per al teixit comercial afectat, de manera directa o indirecta, per aquesta.

7. És necessari vetllar per una regulació competitiva dels horaris comercials, promovent un horari unificat que afavoreixi els interessos del consumidor.

8. Millores processals i organitzatives, judicials i policials, per a lluitar contra el Furt multireincident. Després de la recent i important modificació del Codi Penal en aquest sentit, els esforços han de centrar-se en les mesures processals i organitzatives, entre altres: Simplificació d'execució de sentències dels delictes lleus de 5 a 2 passos; Millora i unificació de les bases de dades entre Justícia, Interior i FCSE; Judici immediat en tots els delictes lleus i foment de les sentències in voce; Agilització de l'actuació policial via denúncia in situ, i desenvolupament de la teledenúncia i comunicacions telemàtiques; Fermesa de les notificacions per via telemàtica; inclusió en les sentències i llistats d'antecedents de les quantitats sostretes per a la correcta aplicació de la reforma del codi penal.

9. Elaborar un pla integral contra competència deslleial que representa el top-manta, la venda ambulant il·legal i la venda de productes falsificats o sostrets, que perjudica de manera directa al comerç.

10. Donada la transcendència i importància del sector, es considera que hauria de promoure's la seva declaració com a sector estratègic per al país. El comerç té una importància econòmica destacada, i constitueix un gran generador d'ocupació amb gairebé 2 milions d'afiliats a la Seguretat Social, sent la seva contribució del 12 % del PIB, A més té una important influència en altres àmbits de la nostra societat i en la vertebració urbana del territori.

11. Necessitat d'elaborar una estratègia integral per a reactivar el petit comerç de proximitat a mitjà i llarg termini, amb especial atenció a les zones menys poblades i de menor densitat demogràfica.

12. Accés racional al centre de les ciutats (última milla). En aquest sentit, les polítiques de mobilitat no han de ser un obstacle que impedeixi el subministrament dels productes als clients en qualsevol dels seus canals de venda. Fa falta assegurar una normativa eficient i uniforme del transport de mercaderies, evitar la imposició de noves taxes municipals i facilitar i millorar els accessos al centre de les ciutats. Així mateix, és imprescindible que existeixi una mínima homogeneïtat entre els diferents ajuntaments i municipis, en casos com les Zones de Baixes Emissions, ja que un mateix vehicle ha d'accedir i circular per diferents municipis.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Seguretat i Defensa i Transports i Logística, mesures 26.17–26.18.

06
Contractació Pública

Les propostes en una mirada

06.01	Adaptar els preus dels contractes als costos reals, especialment els salarials.
06.02	Garantir l'actualització de preus en els contractes públics intensius en mà d'obra.
06.03	Facilitar l'accés de pimes recents i simplificar la licitació quan sigui viable.
06.04	Establir mecanismes àgils de reequilibri econòmic dels contractes públics.
06.05	Revisar el règim de pròrrogues obligatòries dels contractes públics.
06.06	Garantir el cobrament del 95 % dels serveis prestats i no controvertits.
06.07	Fixar un termini màxim de dos mesos per validar la documentació de control dels contractes de serveis de tracte successiu.
06.08	Reconèixer conformitat econòmica si no hi ha objeccions administratives a temps.
06.09	Pagar la part no controvertida de les factures sense esperar resoldre discrepàncies.
06.10	Establir un règim específic de pagament per als contractes públics de serveis de tracte successiu.
06.11	Aplicar les noves garanties de pagament també als contractes vigents.
06.12	Evitar que el control contractual financi l'Administració amb retards de pagament.
06.13	Fer proporcionades les prohibicions de contractar vinculades als plans d'igualtat.

Prioritats i mesures destacades

La contractació pública ha de garantir serveis econòmicament viables, competència efectiva i cobrament puntual. Cal adaptar els preus als costos reals, especialment els salarials derivats de la negociació col·lectiva, i establir mecanismes àgils de revisió i reequilibri. Les prioritats són evitar pròrrogues que comprometin la viabilitat, impedir que les validacions administratives retardin el pagament dels serveis prestats i abonar les parts no controvertides de les factures. Les garanties han d'arribar també als contractes en execució. Cal facilitar la participació de les pimes i aplicar amb proporcionalitat les prohibicions de contractar vinculades a les obligacions d'igualtat, atenent els supòsits de diligència empresarial i les causes alienes a l'empresa.

Text complet de les propostes

1. Derogar la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de l'economia espanyola i establir un nou marc de revisió de preus en la contractació pública, establint un sistema que permeti adaptar els preus dels contractes públics a l'evolució real dels costos, especialment dels salarials i, en concret, dels derivats de la negociació col·lectiva, així com dels altres costos essencials de producció.

2. Garantir l'actualització de preus en els contractes públics intensius en mà d'obra. Reconèixer les particularitats dels contractes de serveis públics amb un elevat component de costos laborals, establint mecanismes estables, automàtics i objectius de revisió de preus vinculats a l'evolució dels costos salarials obligatoris, inclosos els increments derivats dels convenis col·lectius, amb

l'objectiu de garantir la viabilitat de les empreses adjudicatàries, el compliment de les obligacions laborals i la qualitat i continuïtat dels serveis públics.

3. Facilitar l'accés de les pimes de recent creació a la contractació pública. Impulsar una modificació de la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic, reforçant l'aplicació dels articles 74, 75, 76, 87, 88 i 99, per a garantir requisits de solvència proporcionats, facilitar la seva acreditació mitjançant mitjans alternatius legalment admesos i promoure la divisió dels contractes en lots i la simplificació dels procediments de licitació, quan sigui possible i econòmicament viable.

Evitar que l'escassa antiguitat de les empreses constitueixi una barrera injustificada per a accedir a la contractació pública, sempre que acreditin capacitat tècnica i econòmica suficient, sense rebaixar els estàndards de qualitat. Així mateix, reforçar el seguiment del compliment dels terminis de pagament a adjudicataris i subcontractistes, conforme als articles 198 i 216 de la mateixa llei, afavorint una contractació pública més accessible, competitiva i transparent.

4. Establir mecanismes àgils de reequilibri econòmic dels contractes públics. Implantar procediments objectius i simplificats que permetin restablir l'equilibri econòmic dels contractes davant increments significatius dels costos o alteracions econòmiques sobrevingudes, incorporant mecanismes extraordinaris per a situacions d'inflació elevada o circumstàncies imprevisibles que excedeixin del risc normal assumit pels contractistes.

5. Revisar el règim de pròrrogues obligatòries dels contractes públics per a garantir l'equilibri contractual. Modificar l'article 29.2 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, suprimint el caràcter obligatori de les pròrrogues ordinàries per a les empreses contractistes i establint que la seva aplicació requereixi l'acord de totes dues parts. Tot això, a fi d'evitar que l'Administració pugui imposar unilateralment la continuïtat de contractes en situacions de desequilibri econòmic, obligant les empreses a mantenir condicions que comprometin la seva viabilitat.

6. Garantir el pagament d'almenys el 95 % dels serveis efectivament prestats. Modificar l'article 198 de la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic, per a garantir que, en els contractes públics de serveis de tracte successiu, les Administracions Públiques abonin almenys el 95 % de la facturació mensual corresponent als serveis efectivament prestats i no controvertits, sense que aquest pagament pugui condicionar-se a la validació d'informes tècnics, indicadors de qualitat, certificacions o altres mecanismes interns de control contractual.

Únicament podrà quedar temporalment condicionat a aquests procediments un màxim del 5 % de la facturació mensual, sense perjudici dels imports concrets sobre els quals existeixin discrepàncies expresses i degudament motivades.

7. Establir un termini màxim de dos mesos per a la validació dels mecanismes de control contractual. Modificar l'article 198.4 de la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic, per a establir un termini màxim i improrrogable de dos mesos perquè els serveis tècnics de l'Administració revisin els informes, indicadors, certificacions, justificacions i altra documentació de control prevista en els contractes públics de serveis de tracte successiu.

Dins d'aquest termini, l'Administració haurà de formular, si escau, objeccions expresses, concretes i motivades, identificant les prestacions afectades i la seva repercussió econòmica.

Aquest procediment no podrà utilitzar-se per a ampliar els terminis legals de pagament dels serveis efectivament prestats i no controvertits.

8. Establir la conformitat econòmica automàtica davant la falta de resolució administrativa. Modificar els articles 198 i 210 de la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic per a establir que, transcorregut el termini màxim de dos mesos sense que l'Administració hagi formulat

objeccions expresses i motivades, s'entendrà produïda la conformitat a efectes econòmics respecte dels imports pendents de validació.

En conseqüència, l'empresa contractista tindrà dret a facturar i cobrar les quantitats retingudes, sense necessitat d'esperar noves actuacions administratives, i sense perjudici de les facultats d'inspecció i control que corresponguin legalment a l'Administració.

9. Impedir que les discrepàncies parcials paralitzin el pagament de la totalitat de la factura. Modificar l'article 198 de la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic per a establir expressament que les discrepàncies tècniques, documentals o econòmiques sobre una part concreta de la prestació no podran justificar la suspensió o demora del pagament dels serveis efectivament executats que no siguin objecte de controvèrsia.

L'Administració haurà d'identificar i quantificar els conceptes controvertits i procedir al pagament dels imports restants dins dels terminis legalment establerts.

10. Establir un règim específic de pagament per als contractes públics de serveis de tracte successiu. Modificar l'article 311 de la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic per a incorporar un règim específic de pagament aplicable als contractes públics de serveis de tracte successiu, especialment en activitats essencials com la recollida i tractament de residus, la neteja viària, la neteja d'edificis i el manteniment d'instal·lacions.

Aquest règim haurà de diferenciar entre la prestació efectiva del servei, que genera el dret al cobrament, i la posterior comprovació d'indicadors de qualitat o altres obligacions contractuals, que podrà donar lloc, quan escaigui, a ajustos econòmics o penalitats conforme a la normativa vigent.

11. Aplicar les noves garanties de pagament als contractes públics actualment en execució. Incorporar una nova disposició transitòria a la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic per a garantir que el nou règim de pagament resulti aplicable també als contractes públics de serveis vigents en la data d'entrada en vigor de la reforma.

Aquesta aplicació s'estendrà a les prestacions realitzades i a les facturacions corresponents a períodes posteriors a aquesta data, encara que els plecs contractuals haguessin establert inicialment procediments de validació diferents.

D'aquesta forma, es garantirà l'efectivitat immediata de la reforma sobre els contractes en execució, evitant que els seus beneficis quedin limitats a les futures licitacions.

12. Evitar que els procediments de control contractual es converteixin en mecanismes de finançament de les Administracions Públiques. (Articles 198 i 311 de la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic). Reforçar la regulació dels pagaments en la contractació pública per a impedir que els procediments interns de validació d'informes, indicadors, certificacions o justificacions puguin utilitzar-se per a retardar injustificadament l'abonament de serveis efectivament prestats.

La reforma haurà de garantir que l'exercici de les facultats de comprovació i control de l'Administració sigui compatible amb el dret de les empreses contractistes a percebre puntualment el preu dels serveis realitzats, evitant traslladar-los càrregues financeres derivades de retards administratius.

Amb això es pretén protegir la liquiditat de les empreses, reforçar la seguretat jurídica de la contractació pública i garantir la continuïtat i sostenibilitat econòmica dels serveis públics essencials.

13. Garantir la proporcionalitat i la seguretat jurídica en l'aplicació de les prohibicions de contractar vinculades a les obligacions d'igualtat. Modificar l'article 71.1.d) de la Llei de Contractes del Sector Públic per a establir un règim que permeti diferenciar els incompliments efectius de les obligacions

en matèria d'igualtat d'aquelles situacions en les quals les empreses hagin actuat diligentment i les dificultats de compliment responguin a circumstàncies alienes a la seva voluntat. En particular, regular expressament els supòsits de renovació dels plans d'igualtat, els bloquejos negociadors no imputables a l'empresa i les demores administratives en la seva inscripció, establint mecanismes d'acreditació i, quan escaigui, d'esmena que evitin restriccions desproporcionades a l'accés a la contractació pública, sense menyscapte de les garanties d'igualtat efectiva.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Infraestructures, mesures 19.11 i 19.21; Transports i Logística, mesures 26.24–26.25; Esports, mesura 09.20, i Igualtat, mesures 16.04–16.05.

07
Desenvolupament Sostenible

Les propostes en una mirada

07.01	Promoure un desenvolupament sostenible ambiental.
07.02	Compatibilitzar biodiversitat, protecció del medi i desenvolupament econòmic.
07.03	Revisió de la fiscalitat ambiental d'aplicació en l'actualitat.
07.04	Harmonitzar les exigències ambientals europees amb efectes transfronterers.
07.05	Simplificar tràmits i harmonitzar criteris entre comunitats autònomes.
07.06	Simplificar, racionalitzar i coordinar la intervenció administrativa ambiental.
07.07	Agilitzar i fer proporcionades les autoritzacions ambientals i urbanístiques.
07.08	Suprimir taxes d'avaluació ambiental fora dels projectes de molt alt impacte.
07.09	Considerar el risc de l'abandó del medi natural en l'avaluació ambiental.
07.10	Contemplar la necessitat de promoure les infraestructures en l'àmbit de l'aigua.
07.11	La gestió i planificació dels recursos hídrics ha de ser una política central.
07.12	Impulsar l'ús eficient de l'aigua en la indústria.
07.13	Agilitzar l'aigua regenerada i subterrània i flexibilitzar límits d'abocament.
07.14	Ajudar la indústria a estalviar aigua durant la sequera sense aturades productives.
07.15	Modernitzar els regadius i facilitar-hi el desplegament renovable.
07.16	Potenciar les mesures en foment de la recuperació.
07.17	Fomentar la gestió forestal sostenible
07.18	Impulsar polítiques actives d'ocupació en el medi rural.
07.19	Necessitat d'un marc regulador favorable a la implantació de l'economia circular.
07.20	Reconèixer el reciclatge com a solució circular de referència.
07.21	Garantir matèries primeres secundàries de qualitat.
07.22	Harmonitzar la normativa espanyola amb l'europea.
07.23	Reduir càrregues administratives al reciclatge.
07.24	Evitar el bloqueig dels projectes de valorització de residus.
07.25	Donar validesa estatal a les declaracions de subproducte i fi de residu.

Prioritats i mesures destacades

La sostenibilitat ha d'integrar les dimensions ambiental, econòmica i social amb una regulació proporcionada i aplicable. Cal agilitzar i coordinar les autoritzacions, harmonitzar criteris i revisar la fiscalitat ambiental segons la seva eficàcia. La seguretat hídrica exigeix planificació, infraestructures, regeneració, reutilització i suport a l'eficiència industrial i al regadiu. Les prioritats inclouen impulsar la gestió forestal activa i facilitar una economia circular amb matèries primeres

> secundàries de qualitat. Cal simplificar el reciclatge i la valorització, evitar bloquejos administratius i donar validesa estatal a les declaracions de subproducte i de fi de condició de residu quan es mantinguin les condicions que les justifiquen.

Text complet de les propostes

1. Promoure un desenvolupament sostenible ambiental, econòmic i social que equipari la sostenibilitat ambiental, econòmica i social sense cap preeminència o exclusivitat.
2. Compatibilitzar la protecció del medi natural i la biodiversitat amb el desenvolupament econòmic, identificant sinergies i punts de trobada entre els sectors econòmics i el medi natural.
3. Revisió de la fiscalitat ambiental d'aplicació en l'actualitat, en funció de l'efectivitat de les seves figures tributàries, valorant la seva continuïtat o ajust. En qualsevol cas, considerem necessari treballar en el consens de l'anomenada reforma fiscal verda, evitant apedaçar el sistema fiscal general, sense que existeixi una justificació ambiental ferma i significativa que ho justifiqui. La fiscalitat ambiental ha de ser positiva, que afavoreixi la transició ecològica, i no una figura merament impositiva als quals incompleixen les obligacions.
4. Harmonització comunitària d'exigències econòmiques o tècniques derivades d'impactes ambientals els efectes dels quals transcendeixin de les fronteres. Especialment en els relatius a les mesures de mitigació i adaptació al Canvi Climàtic per al conjunt de sectors econòmics. Evitar càrregues asimètriques, dins del territori de l'Estat i respecte d'altres competidors comunitaris o internacionals, sense que existeixi una motivació ambiental prou sòlida i proporcionada que les justifiqui.
5. Simplificar tràmits i harmonitzar criteris entre comunitats autònomes. Incorporar a la Llei 7/2022 mecanismes que reforcin l'harmonització de criteris, procediments i requisits documentals entre comunitats, sobretot en autoritzacions de gestió, trasllats i obligacions d'informació, sense rebaixar la protecció ambiental.
6. Simplificació, racionalització i coordinació en la intervenció administrativa ambiental. Aquest procés és especialment necessari en l'àmbit ambiental, per raó del repartiment competencial en aquesta matèria, i pel fet que els límits ambientals que s'estableixen a les activitats econòmiques tenen un component local, en funció de les característiques del medi que impossibilita la uniformitat. És necessària l'harmonització tècnica dels criteris de compliment i inspecció de les activitats econòmiques subjectes a aquest tipus de requisits.
7. Aplicar una tramitació proporcionada i àgil en els permisos/autoritzacions ambientals i/o urbanístiques (permitting).
8. Supressió de les taxes públiques lligades a l'avaluació d'impacte ambiental en projectes que no siguin de molt alt impacte ambiental.
9. Incorporar com a mecanisme de simplificació en l'avaluació ambiental de projectes de gestió del medi natural la consideració del risc ambiental inherent a l'abandó o gestió mínima de l'espai natural.
10. Contemplar la necessitat de promoure les infraestructures en l'àmbit de l'aigua, els residus, l'energia o la mobilitat elèctrica entre molts altres, al mateix temps que s'insisteix en la necessitat de garantir el seu manteniment i reposició.
11. La gestió i planificació dels recursos hídrics ha de ser una política central per part de les administracions. L'escassetat hídrica en parts importants d'Espanya, especialment en les conques mediterrànies, s'ha agreujat com a conseqüència del canvi climàtic.

12. Impulsar l'ús eficient de l'aigua en la indústria, impulsant acords voluntaris sectorials, ajudes a la innovació i la recuperació de la deducció fiscal per inversió mediambiental.

13. Agilitzar les autoritzacions per a l'ús d'aigua regenerada i la captació d'aigües subterrànies, i flexibilitzar els límits d'abocament en concentració.

14. Incloure ajudes a la indústria en els plans especials de sequera que permetin reduir el consum d'aigua en el curt termini, evitant parades del procés productiu.

15. Promoure l'optimització dels regadius mitjançant la seva modernització i autorització per al desplegament de renovables en el seu àmbit.

16. Potenciar les mesures en foment de la recuperació, regeneració i reutilització, en la millora de l'eficiència en els regadius i en els sistemes de producció, per a mitigar l'impacte que l'escassetat hídrica té en la competitivitat dels sectors productius.

17. Fomentar la gestió forestal sostenible.

1. Impulsar la gestió activa dels boscos enfront de l'abandó, amb mesures com la simplificació de tràmits, digitalització de procediments, unificació de les dades de manera interoperable i amb la millora de les eines d'informació i planificació.
2. Millorar la governança de la propietat forestal privada, afavorint la mobilització i gestió conjunta de la propietat forestal privada mitjançant l'impuls d'agrupacions de propietaris, la cooperació territorial, l'assistència tècnica i l'accés a fons, juntament amb un marc fiscal, financer i d'assegurances que afavoreixi la gestió activa i la inversió.
3. Promocionar l'ús de la biomassa forestal, fomentant l'ús sostenible de la biomassa forestal, sobretot a partir de restes d'aprofitaments i tractaments silvícoles, com a font d'energia renovable de proximitat, reduint la dependència energètica exterior i afavorint la descarbonització, la prevenció d'incendis i l'ocupació en el medi rural.
4. Dissenyar marcs adequats per a desenvolupar la titulització de drets de CO2 procedents de l'agricultura i el sector forestal mitjançant un mecanisme d'auditoria i certificació de baix cost, amb una regulació transparent del mercat NO ETS de drets.

18. Impulsar polítiques actives d'ocupació en el medi rural, promovent la capacitació i la disponibilitat de mà d'obra qualificada en silvicultura i aprofitaments forestals.

19. Necessitat d'un marc regulador favorable a la implantació de l'economia circular, aclarint i ampliant la possibilitat d'utilitzar la figura del subproducte o la "fi de la condició de residu" de manera àgil, o afavorint les inversions per a fer possible la regeneració i reutilització d'aigua, en tots els sectors econòmics. El reconeixement dels combustibles alternatius és també necessari sempre que es garanteixi el comportament ambiental dels operadors.

20. Reconèixer el reciclatge com a solució circular de referència, reconeixent com a solució de referència als materials i productes que ja compleixen els objectius europeus de reciclatge i compten amb cadenes de valor consolidades.

21. Garantir matèries primeres secundàries de qualitat, reforçant la recollida selectiva i millorant-ne la qualitat per a garantir el subministrament de matèries primeres secundàries a la indústria recicladora.

22. Harmonitzar la normativa espanyola amb l'europea, alinear la legislació estatal amb l'europea en matèria de residus, envasos i economia circular, evitant diferències que dificultin l'activitat industrial i el reciclatge.

23. Reduir càrregues administratives al reciclatge. Simplificar els tràmits de gestió i trasllat de residus destinats al reciclatge, afavorint el seu aprofitament com a matèries primeres secundàries.

24. Evitar el bloqueig dels projectes de valorització de residus per falta de resolució, habilitant mecanismes que evitin la seva paralització indefinida per falta de resolució expressa, inclòs el silenci administratiu positiu en projectes amb residus no perillosos, quan sigui jurídicament possible i amb les garanties ambientals necessàries. Amb caràcter general, s'agilitzaran i simplificaran els procediments de valorització perquè la seva tramitació faciliti, i no obstaculitzi, les inversions.

25. Donar validesa nacional a les declaracions de subproducte i de fi de condició de residu. Es modificarà la Llei 7/2022 perquè les resolucions favorables de declaració de subproducte i de fi de condició de residu adoptades per una comunitat autònoma siguin vàlides en tot el territori nacional, sempre que es mantinguin les condicions i usos que les van fonamentar. Es reforçarà a més l'harmonització dels criteris tècnics i administratius entre comunitats, garantint una aplicació coherent i evitant duplicitats.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Agenda 2030; Agricultura i Indústria Alimentària; Infraestructures, mesura 19.06, i Indústria, mesura 17.29.

08
Energia

Les propostes en una mirada

08.01	Acordar política energètica industrial amb subministrament i transició competitiva.
08.02	Implicar l'usuari industrial en la política energètica i la descarbonització.
08.03	Reforçar la seguretat jurídica de les decisions energètiques.
08.04	Activar respostes àgils davant les crisis energètiques que afecten la indústria.
08.05	Revisar els costos fixos i variables per facilitar inversions en estalvi energètic.
08.06	Acordar l'estratègia nacional de captació, reutilització i emmagatzematge de CO_2.
08.07	Elevar les compensacions de CO_2 indirecte fins al màxim europeu autoritzat.
08.08	Adaptar els peatges elèctrics i de gas a les necessitats industrials intensives.
08.09	Crear l'estatut del consumidor gasintensiu i calorintensiu amb suport a la transició.
08.10	Flexibilitzar els contractes de gas segons les fluctuacions de la producció.
08.11	Reforçar l'Estatut electrointensiu i fer estructural l'exempció del 80 % dels peatges.
08.12	Facilitar l'accés i la connexió a la xarxa elèctrica de la indústria.
08.13	Optimitzar els mecanismes de flexibilitat de la demanda elèctrica
08.14	Reduir els sobrecostos dels serveis d'ajust i les restriccions del sistema elèctric.
08.15	Impulsar les subhastes i un règim transitori per donar continuïtat a la cogeneració d'alta eficiència.
08.16	Donar un règim propi i competitiu a l'energia agrovoltaica.
08.17	Desplegar el biogàs vinculat a la ramaderia i als residus orgànics.
08.18	Impulsar l'autoconsum i la generació distribuïda elèctrica i tèrmica renovables.
08.19	Impulsar la inversió, el desenvolupament industrial i la producció de combustibles sostenibles d'aviació.
08.20	Promoure mecanismes europeus i incentius per reduir el diferencial de cost dels combustibles sostenibles d'aviació.
08.21	Revisar el disseny de la fiscalitat energètica – electricitat.

Prioritats i mesures destacades

La política energètica ha de garantir subministrament segur, costos competitius i una transició viable per als sectors productius. Cal desplegar renovables elèctriques i tèrmiques, gasos renovables i hidrogen, i contemplar l'ampliació del cicle productiu de les centrals nuclears operatives durant la transició. Les prioritats són reforçar els estatuts dels consumidors intensius, elevar les compensacions pels costos indirectes de CO_2 fins al màxim europeu autoritzat i facilitar connexions elèctriques amb terminis previsibles. Cal impulsar la captura, l'ús i l'emmagatzematge de CO_2, donar continuïtat a la cogeneració eficient i reduir els sobrecostos del sistema. La fiscalitat i els incentius han de facilitar també l'autoconsum, el biogàs i els combustibles sostenibles d'aviació.

Text complet de les propostes

1. Promoure una política energètica industrial que tingui en compte les necessitats energètiques dels sectors productius que garanteixi el subministrament energètic, la competitivitat econòmica i la transició a fonts renovables:

   1. Objectiu de generació 100 % renovable en energia elèctrica.

2. Establir un horitzó en la generació renovable per a usos tèrmics, buscant sinergies amb els recursos propis del territori.

3. Promoció de gasos renovables per a instal·lacions industrials amb alta demanda d'energia.

4. Ampliació del cicle productiu de les centrals nuclears actualment operatives.

5. Desenvolupament de l'hidrogen com a vector energètic del futur, tant pel seu ús industrial com per la seva mobilitat.

2. Comprometre de manera decidida l'usuari industrial amb la política energètica amb especial èmfasi en els reptes derivats de l'objectiu de descarbonització per a aquest sector.

3. Reforçar la seguretat jurídica de les decisions adoptades en matèria energètica, tenint present l'entorn internacional en el qual operen les empreses.

4. Activar mecanismes de resposta davant crisis energètiques, dotant-se d'instruments normatius que permetin reaccionar de manera àgil i eficaç quan aquestes afecten la indústria intensiva en energia. Especialment, s'assegurarà la ràpida aplicació de totes les mesures que la Comissió Europea posi a la disposició dels Estats membres.

5. Revisar el model energètic per a afavorir la descarbonització. Especialment la distribució dels costos fixos i variables actuals que allarguen excessivament la recuperació d'inversions per a l'estalvi energètic.

6. Establir una estratègia nacional per a la captació, reutilització i emmagatzematge de CO_2. El desenvolupament d'aquests programes, amb una necessitat important de recerca i innovació, és primordial per a poder avançar en la neutralitat climàtica d'aquests processos productius impossibles de descarbonitzar totalment.

7. Reforçar la compensació de costos indirectes de CO_2 que garanteixi l'aplicació efectiva de la intensitat màxima d'ajuda permesa pel marc europeu, elevant la dotació de les successives convocatòries fins al màxim autoritzat per les directrius europees vigents.

8. Revisar el disseny de les estructures dels peatges d'electricitat i de gas de manera que reflecteixin la realitat d'aquelles indústries que necessiten gran quantitat d'energia per al seu procés.

9. Habilitar un estatut del consumidor gasintensiu-calorintensiu, que prevegi mesures de suport transitori als grans consumidors de gas i biomassa i faciliti l'adaptació dels seus processos a l'ús de combustibles renovables en lloc de fòssils. Eines com els contractes per diferència promourien així la descarbonització de la indústria.

10. Flexibilització dels contractes de subministrament de gas a la indústria que permetin adaptar els costos fixos de subministrament a les fluctuacions reals de la producció, permetent a les indústries modificar, reduir o suspendre els cabals diaris contractats sense penalitzacions ni costos de gestió en cas de paralització de la producció per preus alts en el subministrament de gas.

11. Evolucionar l'Estatut del consumidor electrointensiu, incorporant noves eines que garanteixin preus competitius de l'electricitat als consumidors intensius. Especialment, dotant de caràcter estructural a les mesures transitòries, com l'exempció del 80 % dels peatges d'accés.

12. Facilitar l'accés i la connexió a la xarxa elèctrica de la indústria. Garantir connexions elèctriques suficients amb terminis previsibles per a projectes de modernització, electrificació i captura de CO_2.

13. Optimitzar els mecanismes de flexibilitat de la demanda elèctrica.

14. Resoldre els sobrecostos dels serveis d'ajust i les restriccions tècniques del sistema elèctric, que tenen impactes econòmics molt rellevants i llastren la factura elèctrica dels consumidors, especialment de la indústria manufacturera.

15. En l'àmbit de la cogeneració:

1. Celebrar subhastes del règim retributiu de la cogeneració, ampliant la potència total a subhastar fins als 2.400 MW per a enllaçar eficiència, competitivitat, continuïtat de subministrament i descarbonització de la calor de procés industrial.
2. En aquest marc, s'habilitarà potència addicional de biomassa, amb subhastes específiques de biomassa, que se celebraran de manera paral·lela i complementària a les de cogeneració.
3. Habilitar la participació del licor negre en les subhastes de cogeneració.
4. Incorporar un règim transitori per a la cogeneració d'alta eficiència. Les instal·lacions de cogeneració d'alta eficiència i de tractament i valorització de residus la vida útil reguladora de les quals hagi finalitzat o finalitzi després de l'1 de gener de 2021 continuaran percebent fins a 2031 la retribució a l'operació de la seva instal·lació tipus, en línia amb el calendari de subhastes previstes en 2026 i 2027.

16. Desenvolupar l'energia agrovoltaica diferenciant-la clarament de l'energia fotovoltaica i establint un règim clar de compatibilitat en els usos del sòl i els incentius necessaris per a equiparar-la amb la fotovoltaica quant a competitivitat.

17. Desenvolupar la producció de biogàs associada a la producció ramadera i la gestió de residus orgànics.

18. Impulsar l'autoconsum i la generació distribuïda d'energia elèctrica i tèrmica amb renovables.

19. Impulsar una estratègia que afavoreixi la inversió, el desenvolupament industrial i el desplegament de combustibles sostenibles per a l'aviació (SAF), aprofitant el potencial energètic i tecnològic disponible, per generar ocupació, atreure inversió i reforçar l'autonomia estratègica del país.

20. Promoure que la UE estableixi urgentment mecanismes per a reduir el diferencial de cost entre els combustibles fòssils i el SAF, incentivant-ho a través d'una major reinversió dels ingressos de l'EU-ETS que s'obtenen del cost que assumeixen les aerolínies. El mandat de SAF a la UE hauria d'equilibrar-se amb incentius adequats per a accelerar la transició sostenible sense perdre la competitivitat. Els mandats al SAF no són suficients per a estimular un mercat de SAF comercialment viable, cal acompanyar-los d'incentius a l'ús i a la producció.

21. Revisar el disseny de la fiscalitat energètica – electricitat, biomassa, biogàs, SAF, petroli i gas -, per a fer-la més coherent amb els objectius de descarbonització anunciats per Europa.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Indústria, mesures 17.04, 17.13 i 17.26–17.27; Fiscalitat, mesures 12.12 i 12.17–12.18, i Unió Europea i Programes Europeus, mesures 28.05–28.08.

09
Esports

Les propostes en una mirada

09.01	IVA reduït per a l'activitat física i els serveis esportius
09.02	Deducció estatal a l'IRPF per fomentar la pràctica esportiva
09.03	Activitat física com a retribució en espècie exempta
09.04	Fiscalitat de la inversió en instal·lacions esportives
09.05	Exempció a l'impost sobre societats de les rendes esportives de les entitats sense ànim de lucre
09.06	Llindar de no presentació de l'impost sobre societats a 100.000 €
09.07	Deducció a l'IRPF per a directius voluntaris
09.08	Accés dels clubs esportius a la Llei 49/2002 i reconeixement de l'esport de base com a activitat prioritària de mecenatge
09.09	Llei 49/2002 per a totes les federacions autonòmiques
09.10	Patrocini entitats sense ànim de lucre
09.11	Esdeveniments esportius d'excepcional interès públic
09.12	Retorn a l'esport de la recaptació de les apostes esportives
09.13	L'1 % del pressupost de l'Estat per a l'esport
09.14	Programa estatal pluriennal per a l'esport de base federat
09.15	Bo esportiu estatal
09.16	Règim simplificat per a l'esport de base i seguretat jurídica del voluntariat esportiu
09.17	Contracte formatiu esportiu
09.18	Doble carrera i ocupació d'esportistes
09.19	Oficina d'Esport Internacional i programa de diplomàcia esportiva
09.20	Revisió de preus en concessions d'instal·lacions
09.21	Simplificació administrativa i de les subvencions
09.22	Digitalització de pimes i entitats esportives
09.23	Esport virtual federat i indústria dels esports electrònics
09.24	Modernització, sostenibilitat i accessibilitat de les instal·lacions esportives
09.25	Activitat física prescrita
09.26	Esport femení
09.27	Esport inclusiu
09.28	Suport al compliment de la LOPIVI
09.29	Assegurança esportiva obligatòria
09.30	Dades i intel·ligència artificial
09.31	Formació sobre noves tecnologies i hàbits saludables de consum digital

09.32	Ryder Cup 2031
09.33	Facilitar l'obtenció de certificats digitals de representació i la signatura electrònica de les entitats esportives

Prioritats i mesures destacades

L'activitat física i l'esport han de disposar d'un marc que reconegui el seu valor social, preventiu i econòmic. Cal reduir les barreres fiscals a la pràctica esportiva, reforçar el mecenatge i el patrocini i donar estabilitat al finançament de l'esport de base. Les prioritats inclouen professionalitzar el sector, facilitar la formació i la contractació de tècnics, donar seguretat jurídica al voluntariat i millorar la viabilitat de les instal·lacions i concessions. La simplificació administrativa, la digitalització i la transició energètica han de facilitar la gestió d'empreses i entitats. Cal promoure l'esport femení i inclusiu, protegir els menors i reforçar la integritat, l'accessibilitat i la innovació.

Text complet de les propostes

Fiscalitat

1. IVA reduït per a l'activitat física i els serveis esportius.

Situació actual. Els serveis esportius prestats per empreses tributen, amb caràcter general, al tipus d'IVA del 21 %, mentre que determinats serveis prestats per federacions i entitats de caràcter social estan exempts d'acord amb l'article 20.Uno.13 de la Llei de l'IVA, que transposa l'exempció obligatòria de l'article 132.1.m) de la Directiva 2006/112/CE.

La Directiva (UE) 2022/542 preveu expressament, al punt 13 de l'annex III de la Directiva 2006/112/CE, la possibilitat d'aplicar tipus reduïts d'IVA a l'ús d'instal·lacions esportives i a les classes d'esport o exercici físic, incloses les retransmeses en directe.

Proposta. Aplicar el tipus reduït del 10 % d'IVA als serveis directament vinculats a la pràctica esportiva i a l'activitat física que actualment tributen al tipus general del 21 %, en els supòsits previstos per la normativa europea.

Revisar, així mateix, el règim d'exempcions aplicable als clubs esportius sense ànim de lucre, dins dels límits de l'exempció obligatòria de l'article 132.1.m) de la Directiva 2006/112/CE, per facilitar l'accés a la pràctica esportiva i millorar la sostenibilitat econòmica de les entitats.

Instrument i calendari. Modificació dels articles 20 i 91 de la Llei 37/1992, de l'impost sobre el valor afegit, a l'empara de l'article 98 i del punt 13 de l'annex III de la Directiva 2006/112/CE, modificada per la Directiva (UE) 2022/542, i respectant el nombre màxim de punts de l'annex III que permet l'article 98.2 de la Directiva.

Impuls de la reforma durant el primer any de legislatura, amb una avaluació del seu impacte recaptatori.

Argument. La reducció de l'IVA contribuiria a abaratir l'accés a la pràctica esportiva, fomentar els hàbits de vida saludables i estimular la demanda de serveis esportius.

Aquesta mesura permetria aprofitar les possibilitats que ja ofereix la normativa europea, afavorint el desenvolupament del sector esportiu i l'activitat econòmica de les empreses i entitats que el conformen.

2. Deducció estatal a l'IRPF per fomentar la pràctica esportiva.

Situació actual. Actualment, no existeix una deducció general en el tram estatal de l'IRPF per les despeses vinculades a la pràctica esportiva. Algunes comunitats autònomes han establert deduccions pròpies, però la seva aplicació és desigual territorialment.

Les persones que practiquen esport, especialment l'esport federat, han d'assumir despeses com les quotes dels clubs, les llicències federatives i els abonaments a instal·lacions esportives, que poden representar una barrera econòmica per a determinades famílies i col·lectius.

Proposta. Establir una deducció en la quota íntegra estatal de l'IRPF per les despeses directament vinculades a la pràctica esportiva, incloent-hi expressament:

- Les quotes de clubs i entitats esportives.
- Les llicències federatives.
- Els abonaments a gimnasos i instal·lacions esportives.
- Els programes d'activitat física organitzada.

La deducció s'aplicaria amb un límit anual per contribuent i amb un percentatge incrementat per a persones amb discapacitat, majors de 65 anys, famílies nombroses i monoparentals, persones amb dificultats econòmiques i supòsits d'activitat física prescrita. Per als contribuents sense quota suficient per aplicar-la, la deducció hauria de ser reemborsable o complementar-se amb el bo esportiu.

La mesura seria compatible amb les deduccions autonòmiques existents, respectant el repartiment de competències tributàries entre l'Estat i les comunitats autònomes.

Instrument i calendari. Modificació de l'article 68 de la Llei 35/2006, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb l'objectiu d'incorporar la deducció a partir de l'exercici fiscal 2027, condicionada a l'aprovació de la reforma normativa corresponent.

Avaluació prèvia del cost recaptatori i de l'impacte de la mesura en l'accés a la pràctica esportiva.

Argument. La deducció contribuiria a reduir les barreres econòmiques d'accés a l'esport, fomentar la pràctica esportiva regular i promoure hàbits de vida saludables.

La inclusió expressa de les llicències federatives reforçaria el suport a l'esport de base i a la funció social dels clubs i les federacions esportives.

Així mateix, la mesura estimularia la demanda de serveis esportius i l'activitat econòmica del sector, amb potencials beneficis en matèria de salut pública, ocupació i cohesió social.

3. Activitat física com a retribució en espècie exempta.

Situació actual. L'article 42.3 de la Llei de l'IRPF no inclou les quotes d'activitat física pagades per l'empresa entre les rendes en espècie exemptes.

Proposta. Declarar exemptes les quotes de gimnàs, clubs i programes d'activitat física que l'empresa pagui als seus treballadors, fins a un import màxim anual per treballador i sense que la mateixa despesa pugui generar també la deducció de la mesura 2.

Instrument i calendari. Modificació de l'article 42.3 LIRPF i de l'article 147.2 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, perquè l'exempció no quedi neutralitzada per la cotització.

Argument. Millora la salut i la productivitat de la plantilla, redueix l'absentisme i obre un canal de demanda estable tant per a les empreses del sector com per als clubs.

4. Fiscalitat de la inversió en instal·lacions esportives.

Situació actual. Les inversions en instal·lacions esportives no tenen cap incentiu fiscal específic, ni quan les fan operadors privats ni quan les empreses hi contribueixen en instal·lacions de clubs i federacions.

Proposta. Tipus reduït d'IVA per a la construcció i rehabilitació d'instal·lacions esportives, en els supòsits que permet l'annex III de la Directiva 2006/112/CE, o deducció a l'IS per inversions en instal·lacions i en eficiència energètica.

Un crèdit fiscal del 65 % (inspirat en l'Sport Bonus italià) per a les aportacions empresarials destinades a construir, rehabilitar o millorar l'eficiència energètica d'instal·lacions esportives de titularitat pública i de clubs federats i federacions esportives sense ànim de lucre, incompatible amb la deducció de l'article 20 de la Llei 49/2002 per a una mateixa aportació, i d'acord amb l'article 55 del Reglament (UE) 651/2014 (ajuts a infraestructures esportives).

Instrument i calendari. Modificació de la LIVA, de la LIS i del títol III de la Llei 49/2002.

Argument. Moltes instal·lacions privades, públiques en concessió i associatives necessiten inversió per reduir costos energètics i continuar sent competitives.

5. Exempció a l'impost sobre societats de les rendes esportives de les entitats sense ànim de lucre.

Situació actual. Els clubs esportius sense ànim de lucre que no poden acollir-se al règim fiscal de la Llei 49/2002 tributen, amb caràcter general, pel règim d'entitats parcialment exemptes de l'impost sobre societats i les quotes per serveis esportius es consideren activitat econòmica gravada.

Proposta. Establir un règim fiscal específic per als clubs federats i les federacions esportives sense ànim de lucre que deixi exemptes totes les rendes directament vinculades a la finalitat esportiva, excloses les obtingudes d'activitats prestades en concurrència amb operadors de mercat, per garantir la neutralitat competitiva i la compatibilitat amb el règim d'ajuts d'Estat, d'acord amb l'article 107 TFUE. Aquest règim tindria caràcter subsidiari per a les entitats que no s'acullin a la Llei 49/2002.

Instrument i calendari. Modificació dels articles 109 a 111 de la Llei de l'impost sobre societats.

Argument. Els clubs esportius sense ànim de lucre desenvolupen una funció social i de promoció de l'activitat física. Els excedents que generen es reinverteixen en el desenvolupament de l'activitat esportiva, el manteniment de les instal·lacions i la contractació de serveis, contribuint també a l'activitat econòmica del sector.

6. Llindar de no presentació de l'impost sobre societats a 100.000 €.

Situació actual. L'article 124.3 de la Llei 27/2014, de l'impost sobre societats, estableix que les entitats parcialment exemptes incloses en l'article 9.3 no estan obligades a presentar declaració quan els seus ingressos totals no superin els 75.000 € anuals, els ingressos corresponents a rendes no exemptes sotmeses a retenció no superin els 2.000 € anuals i totes les rendes no exemptes estiguin sotmeses a retenció.

Aquests requisits poden generar càrregues administratives desproporcionades per als clubs i les entitats esportives de petites dimensions, sovint gestionats per persones voluntàries i amb recursos limitats.

Proposta. Revisar i simplificar el règim de l'impost sobre societats aplicable a les entitats esportives sense ànim de lucre, mitjançant les actuacions següents:

- Elevar de 75.000 € a 100.000 € anuals el llindar d'ingressos totals per quedar exemptes de l'obligació de presentar la declaració de l'impost sobre societats.

- Substituir el límit fix de 2.000 € d'ingressos de rendes no exemptes sotmeses a retenció per un criteri proporcional als ingressos totals de l'entitat, amb garanties adequades de control tributari.
- Revisar les obligacions formals, els tipus impositius i les exempcions aplicables a aquestes entitats, diferenciant clarament l'obligació de declarar de l'obligació de tributar.
- Establir mecanismes de seguiment i avaluació de l'impacte de la reforma, incloent-hi una memòria del seu cost recaptatori.

Instrument i calendari. Modificació de l'article 124.3 LIS.

Argument. La mesura permetria reduir les càrregues burocràtiques dels petits clubs i entitats esportives sense ànim de lucre, facilitar-ne la gestió i destinar més recursos a la pràctica esportiva i a la seva funció social, preservant els mecanismes de transparència i control fiscal.

7. Deducció a l'IRPF per a directius voluntaris.

Situació actual. Les persones que exerceixen responsabilitats directives en clubs i federacions esportives sense ànim de lucre, sense percebre cap remuneració, no disposen d'una deducció específica a l'IRPF estatal que reconegui la seva dedicació i contribució a la gestió de les entitats esportives.

La dificultat per incorporar nous membres a les juntes directives compromet la continuïtat de molts clubs, especialment els de petites dimensions.

Proposta. Establir una deducció fixa en la quota íntegra estatal de l'IRPF per a les persones que exerceixin càrrecs directius no remunerats en clubs i federacions esportives sense ànim de lucre, durant els exercicis fiscals en què desenvolupin aquestes funcions.

L'aplicació de la deducció requeriria acreditar l'exercici efectiu del càrrec, la seva gratuïtat i la inscripció de l'entitat en el registre esportiu corresponent, amb els mecanismes de verificació adequats.

Instrument i calendari. Modificació de l'article 68 de la Llei de l'IRPF. Pressupostos del 2027.

Argument. El reconeixement fiscal de la dedicació voluntària dels directius esportius contribuiria a facilitar el relleu generacional, fomentar la participació en els òrgans de govern i reforçar la continuïtat dels clubs i federacions, que constitueixen una part essencial del teixit esportiu, social i econòmic. És un incentiu de cost baix i molt visible.

Mecenatge i patrocini

8. Accés dels clubs esportius a la Llei 49/2002 i reconeixement de l'esport de base com a activitat prioritària de mecenatge.

Situació actual. Els clubs esportius sense ànim de lucre, constituïts com a associacions, només poden accedir, amb caràcter general, als incentius fiscals al mecenatge previstos a la Llei 49/2002 si disposen de la declaració d'utilitat pública i compleixen els requisits legals corresponents.

Aquesta exigència dificulta l'accés de molts clubs de base als beneficis fiscals del mecenatge i limita les possibilitats de captar aportacions privades de les empreses i particulars que volen contribuir al desenvolupament de l'activitat esportiva.

Proposta. Modificar la Llei 49/2002 per reconèixer els clubs esportius sense ànim de lucre, afiliats a una federació esportiva i inscrits en el registre d'entitats esportives corresponent, com a entitats beneficiàries del mecenatge, sense necessitat d'obtenir la declaració d'utilitat pública, establint requisits de transparència i control proporcionats a les seves dimensions i capacitat de gestió.

Incloure l'esport de base entre les activitats prioritàries de mecenatge, amb la finalitat de reforçar els incentius fiscals a les aportacions privades destinades als clubs i entitats esportives que promouen la pràctica esportiva.

Instrument i calendari. Modificació dels articles 2 i 3 de la Llei 49/2002, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge, i incorporació de l'esport de base entre les activitats prioritàries de mecenatge mitjançant la normativa pressupostària estatal corresponent, d'acord amb l'article 22 de la mateixa llei.

Argument. L'ampliació de l'accés als incentius fiscals del mecenatge permetria mobilitzar més recursos privats cap a l'esport de base, especialment mitjançant la participació de les petites i mitjanes empreses del territori.

Aquesta mesura contribuiria a reforçar la sostenibilitat econòmica dels clubs, reduir la dependència del finançament públic i fomentar la col·laboració entre el teixit empresarial i les entitats esportives, reconeixent la seva contribució social, educativa i econòmica.

9. Llei 49/2002 per a totes les federacions autonòmiques.

Situació actual. L'article 2 de la Llei 49/2002 només inclou les federacions autonòmiques integrades en una federació espanyola.

Proposta. Incloure com a beneficiàries totes les federacions autonòmiques reconegudes i inscrites en el registre de la seva comunitat.

Instrument i calendari. Modificació dels articles 2 i 3 de la Llei 49/2002.

Argument. Dona seguretat jurídica a les empreses que hi col·laboren, amb independència de la situació d'integració de cada federació.

10. Patrocini entitats sense ànim de lucre.

Situació actual. El patrocini és una despesa deduïble de publicitat, però no dona dret a cap incentiu addicional quan es fa a entitats sense ànim de lucre, i obliga el club a facturar amb IVA.

Proposta. Deducció addicional del 50 % a la quota de l'impost sobre societats pel patrocini a clubs federats i federacions esportives sense ànim de lucre, amb un límit sobre la base imposable i sense que el benefici fiscal total superi l'import satisfet, i obertura a tots els clubs federats, dels convenis de col·laboració empresarial de l'article 25 de la Llei 49/2002, que no meriten IVA.

Instrument i calendari. Modificació de la Llei 49/2002 i de la LIS.

Argument. Mobilitza recursos privats cap a l'esport de base, especialment des de les pimes del territori.

11. Esdeveniments esportius d'excepcional interès públic.

Situació actual. L'article 27 de la Llei 49/2002 permet incentius per a esdeveniments declarats d'excepcional interès públic, però la declaració depèn de cada llei de pressupostos.

Proposta. Règim estable i criteris objectius per declarar els grans esdeveniments esportius, amb una part dels beneficis fiscals vinculada a l'esport de base.

Instrument i calendari. Modificació de l'article 27 de la Llei 49/2002.

Argument. Dona previsibilitat a les empreses que organitzen o patrocinen esdeveniments, amb impacte turístic i econòmic.

Finançament

12. Retorn a l'esport de la recaptació de les apostes esportives.

Situació actual. L'impost estatal sobre activitats de joc grava totes les apostes esportives, però només la recaptació de la quiniela està afectada a l'esport. La DA 6a de la Llei 13/2011 preveu que un reglament fixi la part de la recaptació de la resta d'apostes esportives que ha de retornar a l'esport i a les competicions organitzades a Espanya. Aquest reglament no s'ha aprovat mai.

Proposta. Aprovar el desplegament de la DA 6a de la Llei 13/2011 i destinar el retorn als organitzadors de les competicions, inclosa una part per a les federacions autonòmiques per a l'esport de base i la integritat, així com a unitats d'integritat i a programes de prevenció del joc problemàtic entre joves esportistes.

Instrument i calendari. Reial decret de desplegament de la DA 6a de la Llei 13/2011. Compromís per al primer any de legislatura.

Argument. És un mandat legal pendent des del 2011, que no requereix crear cap tribut nou. El valor de les apostes el generen les competicions que organitzen clubs, lligues i federacions.

13. L'1 % del pressupost de l'Estat per a l'esport.

Situació actual. La despesa en esport dels pressupostos generals de l'Estat vigents és del 0,066 % del total. Arribar a l'1 % suposaria destinar aproximadament a l'esport uns 5.850 milions d'euros anuals.

Proposta. Fixar per llei, com a objectiu programàtic, l'objectiu que l'esport i l'activitat física rebin l'1 % del pressupost de l'Estat, amb un calendari de convergència pluriennal i una fita intermèdia del 0,25 % al final de la legislatura. Una part de l'increment s'ha de destinar a l'esport de base, a través del programa de la mesura que ho preveu, i a programes de col·laboració publicoprivada.

Instrument i calendari. Disposició addicional a la Llei 39/2022. Increments a partir dels pressupostos del 2027.

Argument. L'activitat física redueix despesa sanitària i genera activitat econòmica. Un objectiu percentual és mesurable i permet avaluar cada any el compromís pressupostari amb criteris d'eficiència.

14. Programa estatal pluriennal per a l'esport de base federat.

Situació actual. El finançament estatal de l'esport federat es concentra en les federacions espanyoles. Les federacions autonòmiques depenen exclusivament dels pressupostos de la seva comunitat.

Proposta. Un programa pluriennal, amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat, territorialitzat a les comunitats autònomes amb criteris objectius pactats a la Conferència Sectorial de l'Esport (llicències, clubs i població). Cada comunitat el gestiona amb els seus propis instruments, amb consulta a CUFADE en la definició dels criteris i participació en el seguiment.

Instrument i calendari. Partida específica als pressupostos del 2027, territorialitzada per acord de la Conferència Sectorial (art. 86 de la Llei 47/2003, general pressupostària).

Argument. L'esport és competència exclusiva de les comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts (art. 148.1.19a CE i, a Catalunya, art. 134 EAC); d'acord amb la STC 13/1992, la territorialització permet que l'Estat hi contribueixi respectant-la. L'estabilitat de les entitats dona estabilitat a les empreses que hi presten serveis.

15. Bo esportiu estatal.

Situació actual. No hi ha cap ajut individual estable per a persones que no poden pagar quotes o llicències.

Proposta. Un bo estatal per a joves i persones en situació socioeconòmica desfavorable, equiparable al "Bono Cultural Joven", que es pugui fer servir en clubs, federacions i centres esportius adherits, complementat amb un fons de beques individuals assignades amb criteris objectius de renda i necessitat.

Instrument i calendari. Pressupostos del 2027.

Argument. Garanteix l'accés a la pràctica i estimula la demanda en tot el sector, associatiu i empresarial.

Ocupació i professionalització

16. Règim simplificat per a l'esport de base i seguretat jurídica del voluntariat esportiu.

Situació actual. Els clubs sense ànim de lucre no tenen un encaix laboral i de cotització adequat per a tècnics, monitors i àrbitres amb dedicació reduïda o intermitent. La Llei 45/2015 només admet el reemborsament de despeses justificades, i les compensacions habituals a monitors de base acaben generant actes d'inspecció i inseguretat jurídica.

Proposta. Crear un règim simplificat d'alta i cotització per a aquests col·lectius en entitats sense ànim de lucre, amb cotització reduïda o bonificada per sota d'un llindar anual de retribució i tràmits adaptats a la dedicació real, garantint la protecció social.

Delimitar legalment el voluntariat esportiu i admetre sistemes de justificació de despeses proporcionats (imports per sessió o desplaçament dins dels límits exempts), amb límits que evitin la competència deslleial amb l'ocupació formal.

Instrument i calendari. Modificació de la Llei 45/2015 (i, per a les entitats catalanes, coordinació amb la Llei 25/2015, del voluntariat i de foment de l'associacionisme), de la Llei general de la Seguretat Social i de la normativa tributària concordant, durant el primer any de legislatura, amb participació del sector esportiu i dels agents socials.

Argument. Separa clarament voluntariat i ocupació, aflora i protegeix l'activitat retribuïda de baixa intensitat, redueix la conflictivitat i facilita la transició a la contractació formal quan l'activitat creix.

17. Contracte formatiu esportiu.

Situació actual. El RDL 32/2021 va redefinir els contractes formatius (article 11 de l'Estatut dels treballadors) sense cap previsió per al sector esportiu.

Proposta. Modalitat de contracte de formació en alternança vinculada als ensenyaments esportius de règim especial i, en els termes que es determinin, a les formacions federatives reconegudes oficialment, amb reconeixement mutu entre comunitats.

Instrument i calendari. Modificació de l'art. 11.2 ET i desplegament reglamentari posterior.

Argument. Facilita a gimnasos, centres i clubs la incorporació de tècnics en formació i redueix l'escassetat de personal qualificat.

18. Doble carrera i ocupació d'esportistes.

Situació actual. Els esportistes d'alt nivell tenen mesures de compatibilitat amb els estudis (RD 971/2007), però pocs incentius per incorporar-se a l'empresa durant o després de la seva carrera.

Proposta. Bonificacions a la contractació d'esportistes d'alt nivell estatal i autonòmic amb horaris compatibles, i programes de transició professional amb les empreses.

Instrument i calendari. Reforma del RD 971/2007 i del Reial decret llei 1/2023, d'incentius a la contractació laboral.

Argument. Les empreses incorporen perfils amb competències de disciplina, lideratge i treball en equip.

Federacions autonòmiques i projecció internacional

19. Oficina d'Esport Internacional i programa de diplomàcia esportiva.

Situació actual. Les federacions autonòmiques no disposen de cap estructura de suport per relacionar-se amb les federacions internacionals, preparar candidatures o organitzar esdeveniments internacionals. La presència de directius de l'esport autonòmic, i en especial de dones directives, en els òrgans internacionals és escassa.

Proposta. Crear una Oficina d'Esport Internacional de les federacions autonòmiques, liderada per CUFADE i finançada amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat, que presti assessorament jurídic i tècnic a entitats i directius. Ha d'incloure un programa de diplomàcia esportiva per a directius, amb prioritat per a les dones directives, i una línia de col·laboració amb les empreses i les institucions per a candidatures i organització d'esdeveniments internacionals. Les unions territorials, com la UFEC a Catalunya, en serien el punt d'accés al territori.

Instrument i calendari. Subvenció nominativa a CUFADE als pressupostos del 2027 (article 22.2.a LGS), amb compromís pluriennal (article 47 LGP) i instrumentada mitjançant conveni amb el Consejo Superior de Deportes (article 48.7 de la Llei 40/2015).

Argument. Més presència internacional significa més esdeveniments, més turisme esportiu i més oportunitats de patrocini. Enllaça amb l'eix de la Comissió d'Esports «Barcelona, capital esportiva del món».

Col·laboració publicoprivada i competitivitat

20. Revisió de preus en concessions d'instal·lacions.

Situació actual. La Llei 2/2015 de desindexació, el RD 55/2017 i l'art. 103 de la Llei de contractes del sector públic limiten molt la revisió de preus, que només admet els costos de mà d'obra en supòsits limitats (article 103.2 LCSP). Les concessionàries han absorbit els increments energètics i salarials dels darrers anys.

Proposta. Permetre la revisió periòdica de preus i tarifes en les concessions de serveis esportius per costos energètics i salarials justificats, amb fórmules tipus, sense alterar la transferència del risc operacional a la concessionària (art. 15 LCSP i art. 5 de la Directiva 2014/23/UE).

Instrument i calendari. Modificació del RD 55/2017 i de l'art. 103 LCSP.

Argument. Garanteix la viabilitat de les concessions i la continuïtat del servei públic esportiu, i evita litigis per restabliment de l'equilibri econòmic.

21. Simplificació administrativa i de les subvencions.

Situació actual. Empreses i entitats esportives suporten càrregues administratives elevades en subvencions, llicències d'activitat i contractes públics. Les entitats petites justifiquen amb els mateixos requisits que les grans, i els errors formals acaben en reintegraments. Els mòduls, el compte justificatiu simplificat i l'exempció de garanties ja existeixen (arts. 42 i 75 a 79 RLGS), però amb un abast limitat.

Proposta. Justificació simplificada i mòduls per a entitats esportives sense ànim de lucre, pagament anticipat sense garantia, criteris objectius de reintegrament parcial (generalitzant la regla que, a partir del 75 % de compliment de l'activitat, només procedeix el reintegrament parcial) i plecs tipus per a concessions esportives.

Instrument i calendari. Modificació dels preceptes bàsics de la Llei 38/2003, general de subvencions (en particular, l'art. 37.2), perquè la reforma s'apliqui també a les subvencions autonòmiques, del reglament de la Llei general de subvencions (RD 887/2006) i de la normativa de contractació.

Argument. Menys càrregues signifiquen més recursos per a l'activitat i menys litigis.

22. Digitalització de pimes i entitats esportives.

Situació actual. Els ajuts de digitalització han estat puntuals, sobretot amb fons del Pla de recuperació, i no adaptats al sector.

Proposta. Línia estatal estable per a la gestió digital, la competició, la comercialització i la formació digital del personal de pimes i entitats esportives, territorialitzada en la part destinada a entitats sense ànim de lucre.

Instrument i calendari. Pressupostos del 2027.

Argument. La digitalització millora la productivitat i la capacitat comercial d'un sector format majoritàriament per petites empreses i entitats.

23. Esport virtual federat i indústria dels esports electrònics.

Situació actual. La Llei 39/2022, de l'esport, no estableix un reconeixement ni una regulació específica de l'esport virtual de les modalitats federades, mentre que la indústria dels esports electrònics es desenvolupa sense un marc jurídic sectorial clar que delimiti les diferents activitats i els seus règims aplicables.

Proposta. Establir un marc estatal comú que reguli la pràctica i la competició virtual de les modalitats esportives federades, reconeixent el paper de les federacions corresponents i respectant els drets i les competències dels operadors privats.

Aclarir el règim laboral aplicable als jugadors professionals d'esports electrònics i valorar, quan correspongui, la seva possible inclusió en el règim especial dels esportistes professionals regulat pel Reial decret 1006/1985, si la modalitat corresponent arriba a ser reconeguda com a esportiva.

Diferenciar clarament el reconeixement esportiu, l'activitat empresarial i la protecció de la salut en el tractament dels videojocs i dels esports electrònics, sense assimilar automàticament qualsevol pràctica digital a una disciplina esportiva.

Instrument i calendari. Modificació de la Llei 39/2022, de l'esport, o desenvolupament reglamentari, i revisió, si escau, de la normativa laboral aplicable.

Argument. La definició d'un marc jurídic clar permetria donar seguretat a les federacions, les empreses, els organitzadors i els jugadors, afavorint el desenvolupament ordenat de l'esport virtual federat i de la indústria dels esports electrònics, respectant les particularitats de cada activitat.

24. Modernització, sostenibilitat i accessibilitat de les instal·lacions esportives.

Situació actual. Les instal·lacions esportives afronten costos elevats de manteniment i consum energètic, especialment aquelles que disposen de piscines i sistemes de climatització. A més, moltes instal·lacions necessiten actuacions de rehabilitació i modernització per adaptar-se als efectes del canvi climàtic, especialment a les temperatures extremes i a les situacions de sequera, així com per garantir l'accessibilitat universal.

Aquestes inversions poden representar una càrrega econòmica important per als clubs i les entitats esportives, especialment les de dimensions reduïdes, així com per als operadors privats i les empreses concessionàries.

Proposta. Impulsar programes de finançament i línies d'ajuts per a la rehabilitació i modernització de les instal·lacions esportives, amb especial atenció a:

- La millora de l'eficiència energètica i la reducció dels costos de consum.
- El foment de l'autoconsum i les comunitats energètiques.
- L'estalvi d'aigua i l'adaptació de les instal·lacions a la sequera i als efectes del canvi climàtic.
- L'eliminació de barreres arquitectòniques i la garantia de l'accessibilitat universal.
- La renovació d'equipaments i infraestructures per millorar-ne la seguretat, la funcionalitat i la sostenibilitat.

Establir mecanismes d'ajut i incentius fiscals accessibles als clubs i entitats esportives sense ànim de lucre, especialment els de petites dimensions, així com a les empreses concessionàries i als operadors privats, d'acord amb el règim d'ajuts d'Estat (art. 55 del Reglament (UE) 651/2014), respectant el repartiment competencial i promovent la coordinació entre les administracions públiques.

Instrument i calendari. Desenvolupament de programes de finançament i línies d'ajuts amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat i, quan sigui possible, als fons europeus disponibles, en coordinació amb les comunitats autònomes i les administracions locals.

Argument. La modernització de les instal·lacions esportives permetria reduir els costos estructurals i el consum de recursos, millorar-ne l'eficiència i adaptar-les als reptes climàtics actuals.

Així mateix, garantir l'accessibilitat universal contribuiria a facilitar la pràctica esportiva de totes les persones, especialment les persones amb discapacitat o mobilitat reduïda.

Aquestes actuacions reforçarien la sostenibilitat econòmica dels clubs i les entitats esportives, millorarien la competitivitat dels operadors del sector i afavoririen la continuïtat i la qualitat dels serveis esportius.

Salut, igualtat i integritat

25. Activitat física prescrita.

Situació actual. La derivació des del sistema sanitari a l'activitat física organitzada depèn de programes autonòmics desiguals i no inclou els centres esportius privats.

Proposta. Estratègia estatal d'activitat física prescrita amb prestadors acreditats, associatius i privats, i deducció incrementada a l'IRPF.

Instrument i calendari. Acord entre el Ministeri de Sanitat i el ministeri competent en matèria d'esports, i amb les comunitats autònomes en el marc del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.

Argument. Redueix despesa sanitària associada al sedentarisme i aprofita la capacitat instal·lada del sector.

26. Esport femení.

Situació actual. El RD 369/2026 ha reconegut la Liga F com a beneficiària de la quiniela, però l'esport femení de base no té finançament específic i el patrocini continua sent escàs.

Proposta. Deducció incrementada a l'IS per al patrocini d'equips i competicions femenines, i una part de la partida de les federacions autonòmiques a la quiniela per a l'esport femení de base.

Instrument i calendari. Llei 49/2002, LIS i reforma del RD 369/2026.

Argument. Obre un mercat de patrocini en creixement i alinea les empreses amb objectius d'igualtat.

27. Esport inclusiu.

Situació actual. La integració de l'esport de persones amb discapacitat a les federacions de cada modalitat avança sense finançament específic.

Proposta. Partida estatal finalista, territorialitzada, per a adaptacions, tècnics especialitzats i competicions inclusives, i incentius a les empreses que adaptin instal·lacions i serveis.

Instrument i calendari. Pressupostos del 2027.

Argument. La integració exigeix recursos que les entitats no tenen avui i amplia el mercat de serveis esportius.

28. Suport al compliment de la LOPIVI.

Situació actual. L'article 48 de la LO 8/2021 obliga les entitats que fan activitats esportives amb menors a tenir protocols i una persona delegada de protecció. Clubs petits i pimes ho assumeixen sense recursos.

Proposta. Programa estatal de formació, protocols tipus i un servei compartit de delegat de protecció (que cada entitat pugui designar formalment, com exigeix l'art. 48 LOPIVI) i de canal de comunicació, accessible a clubs i a pimes esportives.

Instrument i calendari. Pressupostos del 2027 i conveni entre el Consejo Superior de Deportes i les comunitats.

Argument. És una obligació legal estatal en vigor sense suport, per tant el compliment és desigual i el risc per als menors i per a les entitats, real.

29. Assegurança esportiva obligatòria.

Situació actual. El RD 849/1993 (aplicable a les competicions oficials d'àmbit estatal) fixa unes cobertures mínimes desfasades respecte de la pràctica actual i dels costos sanitaris.

Proposta. Actualitzar-les amb criteris actuarials i obrir el mercat a fórmules col·lectives més eficients per a les federacions.

Instrument i calendari. Nou reial decret estatal.

Argument. Un marc actualitzat dona seguretat a asseguradores, federacions i esportistes, i contén el cost de la llicència.

30. Dades i intel·ligència artificial.

Situació actual. Gimnasos, centres esportius, clubs i federacions gestionen dades de salut, biomètriques i de menors, i comencen a usar eines d'intel·ligència artificial sense una guia sectorial.

Proposta. Guia sectorial de protecció de dades i d'ús d'intel·ligència artificial d'acord amb el Reglament (UE) 2024/1689, el Reglament (UE) 2016/679 i la Llei orgànica 3/2018, elaborada amb les organitzacions empresarials i el teixit associatiu, i suport a l'adaptació de pimes i entitats.

Instrument i calendari. Agència Espanyola de Protecció de Dades, Agència Espanyola de Supervisió de la Intel·ligència Artificial (AESIA) i Consejo Superior de Deportes.

Argument. Dona seguretat jurídica a la innovació tecnològica del sector.

31. Formació sobre noves tecnologies i hàbits saludables de consum digital.

Situació actual. Els ensenyaments esportius de règim especial i les formacions federatives no incorporen de manera sistemàtica continguts sobre noves tecnologies, ús de dades i hàbits saludables de consum digital, malgrat el seu impacte creixent en l'entrenament i en la pràctica esportiva, especialment de menors.

Proposta. Incorporar als ensenyaments esportius reglats i a les titulacions pròpies formació sobre noves tecnologies i hàbits saludables de consum digital.

Instrument i calendari. Actualització dels currículums dels ensenyaments esportius de règim especial, en coordinació amb les administracions educatives autonòmiques, i recomanació a les federacions per a les seves formacions pròpies.

Argument. Prepara tècnics i gestors per a l'ús responsable de les eines digitals i per a la protecció dels menors en entorns digitals, en coherència amb la mesura sobre dades i intel·ligència artificial.

Altres mesures

32. Ryder Cup 2031.

Situació actual. La Ryder Cup 2031 se celebrarà a Camiral i comporta compromisos de diverses administracions en infraestructures, mobilitat, seguretat i promoció.

Proposta. Executar els compromisos vinculats a la Ryder Cup 2031 amb calendari, coordinació administrativa i seguiment del retorn econòmic, esportiu i territorial, coordinant les actuacions amb el bloc de Turisme i Serveis.

Instrument i calendari. Òrgan de coordinació entre l'Administració General de l'Estat, la Generalitat i les administracions locals i, si escau, declaració de l'esdeveniment d'excepcional interès públic.

Argument. Un esdeveniment d'aquesta dimensió genera retorn turístic, econòmic i de patrocini, i reforça l'eix de la Comissió d'Esports "Barcelona, capital esportiva del món".

33. Facilitar l'obtenció de certificats digitals de representació i la signatura electrònica de les entitats esportives.

Situació actual. Per obtenir o renovar el certificat electrònic de representant de persona jurídica, les entitats esportives han d'aportar documentació acreditativa de la inscripció i dels càrrecs, perquè els registres d'entitats esportives no estan interconnectats amb els prestadors de certificats.

Proposta. Garantir la interoperabilitat entre la FNMT, l'AEAT i els registres d'entitats esportives estatals i autonòmics, per tal de permetre la consulta i verificació automatitzada de les dades registrals de les entitats i de la vigència de les facultats de representació dels seus càrrecs directius, facilitant l'emissió i renovació dels certificats electrònics de representant de persona jurídica i el seu ús per a la signatura electrònica, sense necessitat d'aportació documental acreditativa, d'acord amb el dret a no aportar documents que ja obren en poder de l'Administració (article 28.2 de la Llei 39/2015).

Instrument i calendari. Convenis d'interoperabilitat entre la FNMT, l'AEAT i els registres d'entitats esportives estatal i autonòmics, d'acord amb l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat.

Argument. Les persones jurídiques estan obligades a relacionar-se electrònicament amb l'Administració (article 14.2 de la Llei 39/2015). La mesura redueix càrregues a entitats gestionades sovint per persones voluntàries.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Fiscalitat; Contractació Pública, en relació amb la mesura 09.20, i Turisme i Serveis, en relació amb la mesura 09.32.

10
Finançament Autonòmic

Les propostes en una mirada

10.01	Reformar el finançament autonòmic amb suficiència, transparència, ordinalitat, més autonomia i revisions reglades.
10.02	Millorar la capacitat de gestió tributària i la corresponsabilitat de la Generalitat.
10.03	Incorporar el cost de la vida i publicar balances fiscals i inversió territorial.
10.04	Garantir que l'ordinalitat per habitant ajustat es mantingui al llarg del temps.
10.05	Finançar competències no homogènies amb estabilitat i participació en l'IVA.
10.06	Finançar la reforma sense més pressió fiscal ni dèficit estructural.
10.07	Revisar les aportacions als serveis comuns i a la solidaritat territorial.

Prioritats i mesures destacades

La reforma del finançament autonòmic ha de garantir suficiència, transparència, ordinalitat, corresponsabilitat i més autonomia, amb recursos estables i revisions reglades. Cal millorar la gestió tributària de la Generalitat amb una transició operativa definida i cooperació administrativa que doni previsibilitat als ingressos. Les prioritats són incorporar el cost de la vida al càlcul de la població ajustada, publicar balances fiscals i inversió territorialitzada i comprovar el manteniment de l'ordinalitat amb mecanismes de correcció. El finançament de les competències no homogènies ha de ser estable. La reforma ha de corregir el desequilibri vertical sense augmentar la pressió fiscal ni el dèficit estructural i revisar les aportacions als serveis comuns i a la solidaritat.

Text complet de les propostes

1. Aprofundir en la reforma del sistema de finançament amb suficiència, transparència, ordinalitat i més autonomia, incorporant revisions no discrecionals i recursos estables per finançar serveis i polítiques productives. Fixar revisions reglades cada cinc anys que preservin l'equilibri entre els recursos de l'Estat i les necessitats de despesa autonòmiques.
2. Millorar la capacitat de gestió tributària i la corresponsabilitat de la Generalitat, amb una transició operativa definida i instruments de cooperació que evitin fragmentació administrativa i garanteixin informació i previsibilitat dels recursos. Concretar les funcions de gestió, recaptació, liquidació i inspecció i avançar cap a la percepció dels ingressos en temps real, reduint la dependència de les bestretes.
3. Incorporar el cost de la vida al càlcul de la població ajustada i de la suficiència dels serveis i publicar periòdicament les balances fiscals i les dades territorialitzades d'inversió, amb metodologies contrastades.
4. Garantir que l'ordinalitat per habitant ajustat es mantingui al llarg del temps, amb indicadors públics de comprovació i mecanismes de correcció de les desviacions.

5. Finançar les competències no homogènies de la Generalitat amb ingressos estables i previsibles, valorant una participació addicional en l'IVA que substitueixi les transferències puntuals.
6. Finançar la reforma corregint el desequilibri vertical i millorant l'eficiència de la despesa estatal, sense traslladar-ne el cost a més pressió fiscal ni a un augment del dèficit estructural.
7. Revisar les aportacions als serveis comuns i a la solidaritat territorial perquè les diferències entre règims de finançament no generin desigualtats injustificades, respectant-ne les singularitats jurídiques.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Infraestructures, mesura 19.20, sobre informació territorialitzada de la inversió executada.

11

Finançament Empresarial i Segona Oportunitat

Les propostes en una mirada

11.01	Avaluar l'impacte territorial i sobre el crèdit de les concentracions bancàries.
11.02	Facilitar la connexió entre l'estalvi i les empreses mitjanes solvents.
11.03	Facilitar l'accés als instruments de finançament de l'ICO.
11.04	Facilitar assessorament primerenc, reestructuració i transmissió d'activitats viables.
11.05	Diversificar el finançament empresarial segons risc i maduració dels projectes.
11.06	Reforçar capital de creixement, gestió i accés als mercats, inclòs BME Growth.
11.07	Dissenyar el finançament públic amb addicionalitat.
11.08	Reforçar la segona oportunitat i la possibilitat de reprendre l'activitat empresarial.
11.09	Millorar els procediments de reestructuració i concurs segons temps de resolució.
11.10	Revisar el tractament del crèdit públic en reestructuracions i insolvències.
11.11	Diversificar garanties, capital risc, deute a llarg termini i accés als mercats.
11.12	Agilitzar la reestructuració del crèdit públic quan preservi més valor que liquidar.
11.13	Finançament de la successió i de la transmissió viable.

Prioritats i mesures destacades

El finançament ha de connectar l'estalvi amb projectes empresarials viables i adaptar els instruments al risc, la dimensió i la maduració de cada inversió. Cal diversificar el crèdit, les garanties, el capital de creixement i l'accés als mercats, i valorar els efectes territorials de la concentració bancària. El suport públic ha d'acreditar addicionalitat, compartir riscos amb transparència i mobilitzar inversió privada. Les prioritats inclouen facilitar l'accés al finançament de l'ICO per a habitatge assequible, la successió empresarial i la transmissió d'activitats viables. Cal reforçar l'assessorament primerenc, agilitzar les reestructuracions i millorar la segona oportunitat, amb un tractament del crèdit públic que afavoreixi la recuperació de valor i preservi el control del frau.

Text complet de les propostes

1. Incorporar l'accés al crèdit de pimes i autònoms i els efectes territorials a l'avaluació de les concentracions bancàries, preservant alternatives de finançament.
2. Facilitar la connexió entre l'estalvi i les empreses mitjanes solvents, reforçant la informació financera independent i els canals de finançament no bancari per sostenir inversió, innovació i expansió internacional.

3. Facilitar l'accés als instruments de finançament de l'ICO per desenvolupar habitatge assequible de lloguer, amb projectes econòmicament viables, agilitat administrativa i cooperació publicoprivada que mobilitzi inversió.
4. Facilitar a pimes i autònoms l'accés a assessorament primerenc davant dificultats financeres i als instruments de reestructuració i transmissió d'unitats productives, amb procediments comprensibles i àgils que preservin activitat viable.
5. Diversificar el finançament empresarial segons risc i maduració dels projectes, amb instruments bancaris i no bancaris i avaluació de l'addicionalitat del suport públic.
6. Reforçar capital de creixement, gestió i accés als mercats, inclòs BME Growth, per facilitar la dimensió i la professionalització de les empreses.
7. Dissenyar el finançament públic amb addicionalitat, compartició adequada del risc i governança transparent, mobilitzant inversió privada i avaluant retorn i resultats.
8. Reforçar la segona oportunitat per reduir les conseqüències personals greus i duradores del fracàs empresarial i l'aversió al risc. Adequar els mecanismes perquè la garantia personal de l'empresari no impedeixi reprendre l'activitat, preservant la resposta davant els supòsits fraudulents.
9. Millorar els procediments de reestructuració i concurs segons temps de resolució, costos i continuïtat d'activitats viables, amb assessorament primerenc accessible a pimes i autònoms.
10. Revisar el tractament del crèdit públic en reestructuracions i insolvències per millorar la recuperació i la continuïtat viable, amb criteris objectius i control del frau.
11. Promoure garanties, capital risc, deute a llarg termini i accés als mercats adequats a cada dimensió. Actualitzar la referència al MAB per BME Growth. El finançament públic ha d'acreditar addicionalitat, compartir riscos de manera transparent i mobilitzar inversió privada, sense pressupòsits sobre els tipus d'interès de 2023.
12. Agilitzar procediments i revisar el tractament del crèdit públic amb criteris de recuperació econòmica i sostenibilitat. Substituir la supressió indiscriminada dels privilegis per regles que permetin reestructurar quan sigui millor que liquidar, amb control del frau i protecció de les garanties essencials.
13. Finançament de la successió i de la transmissió viable. Facilitar garanties i capital pacient per a successions empresarials, adquisicions d'unitats productives i processos de professionalització amb pla de viabilitat. Coordinar ICO, instruments autonòmics i finançadors privats, amb condicions transparents i risc compartit. Evitar el suport a operacions que es limitin a substituir finançament disponible. Avaluar continuïtat, ocupació, inversió i retorn dels recursos públics al cap de tres anys.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Habitatge i Urbanisme, en relació amb la mesura 11.03, i Pimes, mesures 23.20–23.22.

12
Fiscalitat

Les propostes en una mirada

12.01	Revisar despesa i beneficis fiscals, preservant serveis i inversió productiva.
12.02	Reforçar la lluita contra el frau i l'economia submergida.
12.03	Suprimir Patrimoni i Grans Fortunes i reduir Successions i Donacions.
12.04	Reforçar els incentius a la reinversió i a l'autofinançament.
12.05	Recuperar l'exempció plena dels dividends en els supòsits delimitats.
12.06	Adequar pagaments fraccionats, bases negatives i consolidació a la capacitat real.
12.07	Orientar la fiscalitat de l'habitatge a ampliar l'oferta assequible.
12.08	Reduir la complexitat fiscal, reforçar la certesa i agilitzar els procediments.
12.09	Actualitzar automàticament l'IRPF i els mínims per evitar la progressivitat en fred.
12.10	Ampliar i estabilitzar la llibertat d'amortització de les inversions productives.
12.11	Elevar a dos milions el llindar d'exempció de l'IAE i compensar-lo en societats.
12.12	Avançar i accelerar la supressió prevista per al 2028 de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica.
12.13	Recuperar els incentius i la capacitat d'estalvi dels plans de pensions individuals.
12.14	Reduir marginals de l'IRPF i càrregues fiscals sobre salut i habitatge.
12.15	Eliminar o revisar les càrregues extraordinàries a la banca.
12.16	Transposar el règim europeu d'IVA franquiciat per a autònoms i pimes.
12.17	Situar l'impost especial sobre l'electricitat en el mínim comunitari.
12.18	Incentivar fiscalment la descarbonització i la modernització de les instal·lacions.
12.19	Simplificar les deduccions d'R+D+i i agilitzar-ne la monetització.

Prioritats i mesures destacades

La fiscalitat ha d'afavorir l'estalvi, la inversió i la renda real amb normes senzilles i previsibles, compatibles amb la sostenibilitat pressupostària. Cal revisar la despesa i els beneficis fiscals, reforçar la lluita contra el frau i reduir les càrregues que dificulten la continuïtat i la capitalització empresarial. Destaquen la supressió de Patrimoni i Grans Fortunes, la reducció de Successions i Donacions, l'actualització automàtica dels trams estatals de l'IRPF i dels mínims amb la revaloració general de les pensions contributives i l'elevació a dos milions d'euros del llindar d'exempció de l'IAE. Cal reforçar la reinversió, l'amortització productiva, l'estalvi previsional individual i els incentius a l'R+D+i i la descarbonització, i simplificar l'IVA dels petits negocis.

Text complet de les propostes

1. Implantar un programa pluriennal de revisions de despesa i de beneficis fiscals que preservi la qualitat dels serveis, la sostenibilitat pressupostària i la inversió amb retorn econòmic i social. Articular-lo en les línies següents:

a) Prioritzar l'eficàcia de la despesa, amb avaluació contínua, comparació de costos i eliminació de duplicitats. Millorar la contractació i els procediments i reassignar els recursos a actuacions eficaces, evitant que l'ajust recaigui en més càrrega sobre els contribuents complidors. Vincular els pressupostos a objectius mesurables i informar anualment de l'execució i dels estalvis obtinguts.

b) Evitar els canvis tributaris reiterats que generen un marc fiscal complex i inestable. Garantir normes clares, criteris administratius previsibles i mecanismes de prevenció i resolució de conflictes que reforcin la seguretat jurídica de les inversions a mitjà i llarg termini.

c) Acordar amb les administracions, les organitzacions empresarials i els professionals una agenda pluriennal de simplificació de models, informació i obligacions tributàries. Reutilitzar dades, coordinar criteris i avaluar les reformes amb memòria recaptatòria i distributiva, atenent especialment les empreses en creixement. Publicar els costos de compliment, la conflictivitat i els resultats de les actuacions, amb responsables i calendari.

2. Aprovar un pla pluriennal contra el frau i l'economia submergida, amb actuacions segons risc, cooperació entre administracions i suport al compliment voluntari. Publicar anualment el grau d'execució, els resultats i els costos de compliment, amb garanties de proporcionalitat i de defensa del contribuent, per ampliar les bases efectives sense concentrar noves obligacions en les empreses i persones que ja compleixen.

3. Suprimir l'impost sobre el patrimoni i l'impost de solidaritat de les grans fortunes, amb una memòria de cost i encaix territorial i una transició compatible amb la sostenibilitat pressupostària. Reduir també la càrrega de successions i donacions (amb la voluntat d'arribar, a mitjà i llarg termini, a un límit del 5 %, prenent com a referència les propostes del Llibre Verd de la Fiscalitat de Catalunya). Coordinar el marc estatal i autonòmic per afavorir l'estalvi, la inversió, l'atracció i la permanència de residents, la mobilitat del capital i la continuïtat empresarial. Fonamentar la reforma en aquests efectes i en la coherència del sistema, tenint present el caràcter excepcional de la imposició general sobre el patrimoni net dins de la Unió Europea.

4. Reforçar els incentius a la reinversió dels beneficis i a l'autofinançament, partint de les millores ja introduïdes en la reserva de capitalització, i identificar el marge addicional necessari per facilitar inversions productives.

5. Recuperar l'exempció plena dels dividends en els supòsits que es delimitin, suprimint la reducció de l'exempció en concepte de despeses de gestió de les participacions. Revisar les limitacions als mecanismes per evitar la doble imposició, de manera que la tributació successiva d'un mateix benefici no penalitzi l'organització ni la internacionalització de les empreses.

6. Adequar els pagaments fraccionats a la capacitat econòmica efectiva i revisar-ne els mínims, així com les restriccions a la compensació de bases negatives i a la consolidació fiscal que provoquin càrregues financeres desproporcionades. Diferenciar aquesta revisió de les obligacions de tributació mínima que siguin aplicables i concretar-ne les modificacions amb una memòria econòmica i un calendari d'implantació.

7. Orientar la fiscalitat estatal de l'habitatge a ampliar l'oferta assequible de compra i de lloguer estable i a reduir el cost de la promoció i la rehabilitació. Revisar els tipus i requisits d'IVA de les operacions residencials i de rehabilitació, dins del marc europeu; millorar els incentius d'IRPF i

societats que afavoreixin l'oferta de lloguer a llarg termini; i eliminar obstacles tributaris a la col·laboració publicoprivada i a la mobilització de sòl i edificis.

8. Reduir i simplificar la complexitat fiscal, mitjançant les mesures següents:

1. Impulsar, durant el primer any de legislatura, un pacte per la seguretat jurídica i la simplificació tributària, amb participació de les administracions, les organitzacions empresarials i els professionals. Establir un calendari de simplificació, coordinar la fiscalitat estatal, autonòmica i local i avaluar prèviament l'impacte de les noves obligacions sobre les empreses, especialment les pimes, preservant la lluita contra el frau.
2. Reformar les consultes vinculants i els mecanismes de certesa prèvia perquè les empreses disposin de criteris fundats abans d'invertir o aplicar incentius. Establir, en els primers divuit mesos, procediments adaptats a la complexitat dels expedients, coordinar els criteris administratius i agilitzar les respostes per a inversions estratègiques i R+D+i. Valorar fórmules de silenci favorable únicament en supòsits estrictament delimitats.
3. Agilitzar la revisió i la resolució dels conflictes tributaris i reduir els costos desproporcionats de suspensió i de constitució d'avals. Impulsar, en els primers divuit mesos, una reforma que permeti recuperar, en supòsits taxats, les despeses raonables de defensa quan s'estimin les pretensions del contribuent. Garantir la traçabilitat dels expedients i la reparació efectiva, amb controls que evitin usos abusius.
4. Incorporar durant el primer any una avaluació de proporcionalitat de les noves càrregues tributàries, diferenciant-ne el cost per a microempreses, pimes i grans empreses. Ampliar les declaracions preemplenades, la interoperabilitat i l'aportació de dades una sola vegada. Reforçar l'assistència preventiva i planificar una transició digital amb terminis realistes i suport al finançament dels costos d'adaptació.
5. Fer que els incentius fiscals d'R+D+i siguin previsibles, accessibles i aprofitables financerament. Revisar, en els primers divuit mesos, els terminis dels informes motivats vinculants i de l'aplicació de les deduccions, amb coordinació entre els òrgans tècnics i tributaris. Avaluar mecanismes de reemborsament o monetització per a empreses innovadores sense quota suficient, amb controls adequats i seguiment de la inversió addicional generada.
6. Establir durant el primer any una estadística pública i harmonitzada sobre consultes, comprovacions, reclamacions, garanties, imports discutits, resolucions, devolucions i reparació, desagregada per tipus de contribuent i durada, preservant la confidencialitat. Publicar un quadre de seguiment dels objectius de reforma i encarregar una avaluació anual independent del cost de la complexitat tributària i dels resultats de les mesures adoptades.

9. Establir per llei un mecanisme automàtic d'actualització anual dels imports dels trams de la tarifa estatal de l'IRPF i dels mínims personals i familiars, aplicant-hi el mateix percentatge de revaloració general anual de les pensions contributives. La regla ha d'evitar que una renda que només augmenta nominalment per compensar la inflació suporti més tributació real. Fer una revisió inicial dels imports que han perdut valor per la manca d'actualització i revertir gradualment aquesta pèrdua.

La reforma de la tarifa estatal es va aprovar el 2014 i es va desplegar el 2015–2016. Des de finals de 2015 fins al setembre de 2026, els preus han augmentat aproximadament un 32,6 %, segons el càlcul acumulat de les taxes de l'IPC general d'Espanya. Una renda que hagués crescut en aquesta mateixa proporció només hauria mantingut el poder adquisitiu. Tanmateix, la manca d'actualització general dels trams i dels mínims personals i familiars pot elevar la quota i el tipus mitjà efectiu, perquè una part més gran de la base passa a tributar a tipus superiors i els mínims perden valor real. Això genera una major càrrega fiscal sense una millora equivalent de la capacitat econòmica real. Cal corregir

gradualment aquesta progressivitat en fred i evitar-ne la reproducció amb el mecanisme d'actualització automàtica proposat.

10. Ampliar i donar estabilitat a la llibertat d'amortització de les inversions productives, amb especial atenció a la modernització industrial, la digitalització i l'eficiència energètica, i simplificar-ne els requisits i la coordinació amb altres incentius. Partir dels règims existents i concretar les inversions i empreses que s'han d'incorporar a l'instrument.

11. Elevar a dos milions d'euros el llindar de xifra de negoci per a l'exempció de l'IAE i establir un mecanisme de compensació efectiva en l'impost sobre societats per als contribuents no exempts, amb coordinació de les hisendes locals. Adaptar-ne les regles d'aplicació perquè el creixement nominal de la facturació no generi càrregues desproporcionades en les empreses petites. El llindar d'exempció d'un milió d'euros, vigent des de 2003, equivaldria avui aproximadament a 1,72 milions si s'hagués actualitzat segons l'IPC. Cal revisar-lo per recuperar-ne el valor real i establir un mecanisme d'actualització periòdica.

12. Avançar i accelerar la supressió prevista per al 2028 de l'impost sobre el valor de la producció de l'energia elèctrica, amb una transició definida i coordinada amb el finançament del sistema elèctric, per reduir les càrregues que afecten la competitivitat de la generació i de l'activitat productiva.

13. Recuperar la capacitat d'estalvi previsional individual reduïda per les reformes dels darrers anys i reforçar-ne els incentius fiscals, amb límits d'aportació i reducció adequats i estables. El límit general va passar de 8.000 euros a 2.000 el 2021 i a 1.500 el 2022, alhora que s'ampliaven els marges addicionals vinculats als sistemes d'ocupació. Revisar també el tractament del rescat per evitar penalitzacions desproporcionades per la concentració temporal de rendes. Per la qual cosa cal preservar el caràcter voluntari i complementari dels plans individuals, sense substituir les pensions públiques ni els compromisos dels sistemes d'ocupació derivats de convenis i acords empresarials, i garantir que disposin d'un tractament fiscal en igualtat de condicions amb els sistemes d'ocupació.

14. Reduir els tipus marginals de l'IRPF i establir deduccions per despeses sanitàries i, de manera diferenciada, per rehabilitació d'habitatges. Reduir també la càrrega d'ITP i AJD sobre l'habitatge, amb l'objectiu de millorar la competitivitat fiscal i l'accés residencial, mitjançant els instruments de coordinació del marc estatal i autonòmic que corresponguin.

15. Eliminar o revisar les càrregues extraordinàries a la banca que desincentivin l'estalvi i el crèdit productiu, avaluant-ne els efectes sobre finançament, inversió i competència internacional.

16. Transposar el règim europeu d'IVA franquiciat, segons la demanda de Foment, i permetre que els autònoms amb una facturació inferior a 85.000 euros anuals s'hi puguin acollir. Simplificar les declaracions i els criteris de deducció de les despeses recurrents.

17. Situar l'impost especial sobre l'electricitat en el mínim comunitari per reduir els costos energètics de l'activitat productiva i reforçar la competitivitat industrial. Integrar aquesta actuació en la revisió de la fiscalitat energètica i coordinar-la amb les mesures del bloc d'energia, amb una avaluació del cost pressupostari i dels efectes sobre la producció i la inversió.

18. Introduir mecanismes d'amortització accelerada o deduccions fiscals per a inversions en descarbonització, eficiència energètica, circularitat i modernització de les instal·lacions.

19. Simplificar l'aplicació de les deduccions per R+D+i, amb criteris previs vinculants i més agilitat en la seva monetització.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també les mesures fiscals específiques d'Autònoms, Pimes, Esports, Indústries Culturals i Habitatge i Urbanisme, i les mesures d'R+D+i d'Innovació, Societat Digital i Emprenedoria.

13

Formació, Coneixement i Qualificació Professional

Les propostes en una mirada

13.01	Impulsar l'FP dual vinculada a les fàbriques.
13.02	Finançar la formació contínua de les plantilles en descarbonització.
13.03	Facilitar relleu industrial i acreditació de competències de joves i dones.
13.04	Consolidar una FP dual de qualitat amb empreses i compromisos de contractació.
13.05	Preservar una governança integrada i concertada de la formació professional.
13.06	Millorar la planificació de l'oferta d'FP.
13.07	Restablir i aclarir normativament la bonificació de la formació obligatòria.
13.08	Simplificar la cotització de les pràctiques i aclarir responsabilitats.
13.09	Impulsar la formació al llarg de la vida.
13.10	Desplegar el sistema de formació professional amb concertació social.
13.11	Preservar pluralitat educativa i llibertat de centres amb qualitat i equitat.
13.12	Incorporar els agents socials a la governança de la formació i la qualificació.
13.13	Reforçar el valor social i els itineraris de progressió de la formació professional.
13.14	Reforçar l'orientació professional i la continuïtat dels itineraris formatius.
13.15	Facilitar la formació dual amb seguretat jurídica i participació empresarial.
13.16	Definir un marc clar per a les pràctiques formatives.
13.17	Acreditar competències per experiència amb un procediment únic, àgil i permanent.
13.18	Planificar la formació amb prospecció de necessitats i eines de prospectiva.
13.19	Facilitar la formació contínua i ocupacional al llarg de la vida.
13.20	Establir mesures contra el fracàs escolar i l'abandonament prematur dels estudis.
13.21	Prioritzar competències digitals i lingüístiques connectades amb l'ocupació.
13.22	Desplegar el marc de formació professional amb tràmits simples.
13.23	Diferenciar pràctiques i relacions laborals amb criteris clars de tutoria i seguiment.
13.24	Vincular les decisions de finançament a qualitat, equitat i necessitats acreditades.
13.25	Microcredencials i actualització de competències.

Prioritats i mesures destacades

La formació ha de respondre a les necessitats de les persones i del teixit productiu, amb una governança concertada i participació efectiva de les empreses i els agents socials. Cal consolidar una FP dual de qualitat, facilitar la incorporació de les pimes i donar seguretat jurídica a les pràctiques, les tutories i la seva cotització. Les prioritats són planificar l'oferta amb prospecció de

necessitats, reforçar l'orientació, acreditar àgilment les competències adquirides i facilitar l'aprenentatge al llarg de la vida. La formació digital, lingüística i tècnica, les microcredencials i el relleu industrial han d'acompanyar les transicions productives. El finançament s'ha de vincular a qualitat, equitat, inserció i aplicació de les competències al treball.

Text complet de les propostes

1. Impulsar l'FP dual vinculada a les fàbriques, amb places en manteniment industrial, electromecànica, automatització i operació de processos.
2. Finançar la formació contínua de les plantilles en descarbonització, combustibles alternatius, captura de CO_2, digitalització i prevenció de riscos.
3. Facilitar el relleu generacional, amb acreditació àgil de competències professionals i programes d'incorporació de joves i dones als llocs tècnics industrials.
4. Consolidar una FP dual de qualitat, amb participació efectiva de les empreses, formació acreditable i programes amb compromís de contractació, per reduir el temps d'adaptació al lloc de treball i respondre a les necessitats productives.
5. Preservar una governança integrada i concertada de la formació professional, amb participació dels agents socials en la planificació i coordinació entre formació inicial i formació per a l'ocupació.
6. Millorar la planificació de l'oferta d'FP, l'assignació de places i l'orientació de l'alumnat per evitar que les disfuncions administratives impedeixin accedir a la formació demandada. Cal desenvolupar indicadors de cobertura i inserció abans de fixar objectius quantitatius.
7. Restablir i aclarir normativament la bonificació de la formació obligatòria, evitant canvis de criteri retroactius que generin reintegraments, interessos o sancions i dificultin la formació a les pimes.
8. Simplificar la gestió de la cotització de les pràctiques i definir de manera clara les responsabilitats de centres i empreses, garantint seguretat jurídica i que les càrregues administratives no redueixin l'oferta de places formatives.
9. Impulsar la formació al llarg de la vida, amb participació dels agents socials i de les empreses en la identificació de necessitats formatives del sistema productiu.
10. Desplegar el sistema de formació professional amb concertació social, coordinació entre administracions i tràmits simples per a centres, empreses i tutors, valorant inserció i competències adquirides.
11. Preservar la pluralitat educativa i la llibertat de creació i direcció de centres i vincular les decisions de finançament a qualitat, equitat i necessitats acreditades.
12. Incorporar la participació executiva i la corresponsabilitat dels agents socials més representatius en la governança, les estratègies, la planificació i l'avaluació de tota l'oferta de formació i qualificació professional.
13. Reforçar la percepció positiva i el valor social de la formació professional entre alumnat, empreses i societat. Reconèixer els itineraris de progressió de la Llei orgànica 3/2022, amb els graus ascendents A, B, C, D i E.
14. Augmentar els professionals d'orientació als centres de formació professional i optimitzar els recursos. Planificar l'orientació durant totes les etapes educatives per reforçar la continuïtat després de l'educació obligatòria, amb participació empresarial i impuls de les vocacions tècniques des d'edats primerenques.

15. Promoure la formació dual per millorar les competències i facilitar la participació de les empreses. Aportar seguretat jurídica, simplificació, reconeixement empresarial i participació dels agents implicats. Afavorir acords de concertació que ofereixin a les pimes la flexibilitat necessària per desenvolupar la formació pràctica.

16. Definir un marc clar per a les pràctiques formatives, amb consens entre administracions, centres i agents socials, diferenciant-ne la finalitat educativa de les relacions laborals i precisant tutoria, responsabilitats i seguiment.

17. Establir un procediment únic, àgil i permanent d'acreditació de competències adquirides amb experiència laboral o formació no formal. Millorar el capital humà i la competitivitat, evitar l'intrusisme de persones no qualificades i facilitar la mobilitat nacional i internacional. Utilitzar l'acreditació per estimular la continuïtat dels itineraris formatius.

18. Establir sistemes de prospecció de les necessitats formatives i de qualificació empresarial i de prospectiva que permetin planificar l'oferta amb realisme.

19. Facilitar la formació contínua i ocupacional al llarg de la vida, eliminant tràmits innecessaris i promovent la participació empresarial, sobretot de les pimes. Establir alternatives a les subvencions quan hi hagi finançament públic i eliminar limitacions i interpretacions que generin inseguretat jurídica.

20. Establir mesures contra el fracàs escolar i l'abandonament prematur dels estudis.

21. Situar la formació digital i en llengües com a prioritat política i millorar la qualitat dels sistemes educatius i formatius i la seva vinculació amb l'ocupació.

22. Desplegar el marc de formació professional amb tràmits simples, suport als tutors i fórmules compartides per a pimes. Ajustar places i especialitats a la demanda territorial i sectorial. Finançar la formació contínua amb previsibilitat i valorar la inserció i la millora de competències, no només les hores impartides.

23. Distingir les pràctiques formatives de les relacions laborals i establir criteris clars de tutoria, contingut i seguiment. Accelerar els procediments d'acreditació amb expedients reutilitzables i reconeixement de mòduls, perquè les persones puguin completar qualificacions sense repetir aprenentatges ja demostrats.

24. Vincular les decisions de finançament a qualitat, equitat i necessitats acreditades. Reforçar orientació i recuperació d'aprenentatges i ampliar itineraris tècnics. La cooperació entre Estat i comunitats autònomes ha de facilitar la continuïtat formativa i la disponibilitat de professionals qualificats.

25. Microcredencials i actualització de competències. Establir itineraris curts i acumulables de competències en IA, dades, ciberseguretat, manteniment industrial i transició energètica, vinculats a necessitats acreditades. Coordinar universitats, FP, serveis d'ocupació i empreses perquè els aprenentatges siguin reconeguts i reutilitzables. Els ministeris i les administracions educatives han d'acordar una oferta inicial durant el primer any i avaluar assoliment de competències, ús al lloc de treball i continuïtat formativa.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Indústria, mesura 17.15; IA i Robòtica, mesures 15.09–15.12, i Pimes, mesura 23.15.

14
Habitatge i Urbanisme

Les propostes en una mirada

14.01	Pacte d'Estat per l'habitatge.
14.02	Habitatge de totes les tipologies.
14.03	Avaluar abans de regular.
14.04	Simplificació i/o derogació de la normativa que redueixi oferta.
14.05	Modificacions a la Llei del Sòl.
14.06	Informes sectorials en termini.
14.07	Mobilitzar el sòl públic estatal.
14.08	Habitatge en sòls terciaris i en la ciutat existent.
14.09	IVA superreduït del 4 % per a l'adquisició del primer habitatge per a joves.
14.10	Fiscalitat del dret de superfície.
14.11	Recuperar un règim favorable per a les societats arrendadores.
14.12	Deducció pel compte estalvi habitatge.
14.13	Avals i préstecs públics per a l'entrada.
14.14	Finançament adaptat a l'habitatge assequible.
14.15	Preparar projectes d'habitatge assequible per accedir al finançament de l'ICO.
14.16	Industrialització de la construcció.
14.17	Regeneració urbana i pla de barris.
14.18	Pla pluriennal de rehabilitació del parc existent.
14.19	Rehabilitació energètica dels edificis públics.
14.20	Agència de Rehabilitació i finestreta única.
14.21	Llicències i simplificació dels procediments d'obra.
14.22	Escomeses dels serveis bàsics.
14.23	Inspeccions tècniques i manteniment dels edificis.
14.24	Coneixement de la funció social de la construcció.
14.25	Revisar les condicions de la reserva del 30 % d'habitatge protegit a Barcelona.
14.26	Agilitzar els procediments i reforçar els recursos judicials.
14.27	Oferta d'habitatge assequible i mobilitat laboral.

Prioritats i mesures destacades

L'accés a l'habitatge exigeix ampliar l'oferta amb un pacte estable, seguretat jurídica i cooperació entre administracions i iniciativa privada. Cal mobilitzar sòl públic, agilitzar el planejament, els informes i les llicències i revisar les normes que dificulten la promoció i la rehabilitació. Les

prioritats són facilitar finançament adaptat a l'habitatge assequible, preparar projectes viables per als instruments de l'ICO i millorar la fiscalitat de l'accés, el lloguer i el dret de superfície. La industrialització, la rehabilitació energètica i la regeneració urbana han d'anar acompanyades de serveis bàsics operatius. Cal revisar les condicions de la reserva del 30 % a Barcelona i vincular l'oferta residencial a la mobilitat laboral.

Text complet de les propostes

Cal produir més habitatge, de totes les tipologies i amb seguretat jurídica.

Un pacte d'Estat per produir més habitatge

1. Pacte d'Estat per l'habitatge. Objectius plurianuals de producció i estímuls compartits per l'Estat, les comunitats autònomes i els ajuntaments, amb el sector privat com a part de l'acord. La política d'habitatge necessita continuïtat més enllà dels cicles polítics. També cal incloure en aquest acord la rehabilitació i l'adequació del parc existent, amb un marc d'actuació clar i estable a llarg termini.
2. Habitatge de totes les tipologies. Lliure, assequible, protegit i social, en compra i en lloguer. No hi ha una única necessitat residencial, i cada segment requereix regles clares i viables.
3. Avaluar abans de regular. Avaluació independent de les mesures vigents per l'efecte que tenen sobre l'oferta, especialment a Catalunya, on bona part dels municipis han estat declarats zona de mercat residencial tensionat, i del funcionament de l'índex estatal de referència del lloguer. Cap nova restricció, com la limitació de l'anomenada "compra especulativa" o la reordenació general del lloguer de temporada i d'habitacions, sense una anàlisi prèvia d'impacte.
4. Simplificació i/o derogació de la normativa que redueixi oferta. A partir d'aquesta avaluació, simplificar o derogar les mesures que dificultin la promoció de nou habitatge, en redueixin l'oferta o en limitin l'accés, començant per la revisió de la normativa d'arrendaments que doni confiança i seguretat jurídica a qui pugui posar habitatges en el mercat de lloguer.

Sòl i seguretat jurídica

5. Modificacions a la Llei del Sòl. Reforma del text refós estatal (RDLeg 7/2015) perquè, entre altres qüestions, els defectes esmenables no comportin la nul·litat radical de plans sencers, sense renunciar al control de legalitat. L'anul·lació de planejaments paralitza inversions i bloqueja sòl finalista.
6. Informes sectorials en termini. La gestió dels sectors urbanitzables ha d'entrar en situació d'urgència, amb mecanismes que permetin la tramitació simultània i terminis breus i taxats per als informes estatals que exigeix el planejament (aigües, costes, carreteres, ferrocarrils, servituds aeronàutiques). El seu retard allarga anys la transformació del sòl.
7. Mobilitzar el sòl públic estatal. Cessió de sòl de l'Estat en dret de superfície per a habitatge assequible mitjançant col·laboració publicoprivada. Estendre la mobilització de recursos privats mitjançant acords de col·laboració publicoprivada amb transparència, igualtat de tracte, no-discriminació, proporcionalitat i una definició clara de les funcions, els riscos i els costos.
8. Habitatge en sòls terciaris i en la ciutat existent. Un marc bàsic que habiliti, amb garanties, la implantació d'habitatge protegit o assequible i d'usos mixtos en sòl terciari sobredimensionat, i que faciliti els canvis d'ús i la rehabilitació integral, amb ajuts estables de finançament i complement de la renda de lloguer per garantir-ne la viabilitat. Cal augmentar la densitat i edificabilitat sense massificar. La composició de les unitats que conformen les llars ha variat substancialment aquestes darreres dècades.

Una fiscalitat al servei de l'oferta

9. IVA superreduït del 4 % per a l'adquisició del primer habitatge per a joves. De la mateixa manera que cal consolidar l'IVA superreduït per a l'habitatge de protecció oficial, cal estendre aquest tipus a la primera adquisició d'habitatge habitual de nova construcció per part de joves i garantir que la rebaixa impositiva arribi directament al comprador.

10. Fiscalitat del dret de superfície. Tipus reduït del 10 % en les cessions de drets de superfície per a lloguer assequible, avui gravades al 21 %, i avaluació de la fiscalitat d'aquestes operacions perquè sigui menys lesiva en el conjunt de la seva gestió al llarg del temps, amb la finalitat de millorar l'assequibilitat als adjudicataris dels habitatges resultants.

11. Recuperar un règim favorable per a les societats arrendadores. Redefinir el règim especial d'entitats dedicades a l'arrendament d'habitatge (arts. 48 i 49 LIS) per a operadors que mantinguin l'habitatge en lloguer habitual durant un període mínim o incorporin habitatge assequible. Professionalitzar el lloguer és un dels grans dèficits del sistema.

12. Deducció pel compte estalvi habitatge. Una deducció en l'IRPF per les quantitats dipositades en comptes destinats al primer habitatge habitual, amb regularització si no s'hi apliquen dins de termini. Ajuda a superar la barrera de l'estalvi previ.

Finançament i accés

13. Avals i préstecs públics per a l'entrada. Consolidar i ampliar les línies d'avals i préstecs per a llars solvents sense prou estalvi previ, també per a la compra d'habitatge protegit de venda. Tenir capacitat de pagament no vol dir poder accedir a un habitatge.

14. Finançament adaptat a l'habitatge assequible. Línies públiques (ICO, BEI) a llarg termini i garanties que facin finançables més projectes. El Pla Estatal d'Habitatge ha d'orientar una part rellevant del pressupost a incrementar l'oferta d'habitatge protegit, tant de lloguer com de venda, i la Generalitat ha de poder traslladar plenament al sector tots els programes de foment previstos, en especial els que tenen més dificultat per trobar finançament, com la urbanització del sòl.

15. Articular una cartera de projectes d'habitatge assequible capaç d'utilitzar el finançament públic presentat per l'ICO, coordinant la preparació de projectes, el sòl i la inversió privada.

Capacitat productiva

16. Industrialització de la construcció. Normativa tècnica adaptada a la construcció industrialitzada, validació àgil de materials innovadors, incentius fiscals a la inversió industrial, contractació pública amb carteres plurianuals i preus revisables ajustats al cost real, i formació de professionals. Reforçar també els ajuts i els incentius a la digitalització del sector i a les millores ambientals, i valorar aquests resultats en les licitacions mitjançant criteris adequats a l'objecte del contracte. Accelerar la validació de ciments baixos en carboni, noves addicions i materials reciclats, garantint-ne les prestacions i la durabilitat mitjançant les modificacions de les normes tècniques que corresponguin. Incorporar a la compra pública de materials criteris verificables de petjada de carboni, prestacions, durabilitat i cost del cicle de vida, preservant la competència i la neutralitat tecnològica, en coordinació amb la mesura 17.20 d'Indústria. (CIMENT CATALÀ).

Aquestes mesures comparteixen una mateixa lògica, incrementar l'oferta des de la seguretat jurídica, la col·laboració publicoprivada, una fiscalitat coherent i la mobilització efectiva del sòl. APCE Catalunya ofereix la seva col·laboració lleial a totes les forces polítiques i Administracions per traduir-les en resultats mesurables: més sòl activat, més llicències i més llars.

Rehabilitació

17. Regeneració urbana i pla de barris. Integrar la rehabilitació en una estratègia de regeneració urbana que consideri conjuntament les persones, els barris i la ciutat. Promoure plans directors urbans i un nou pla de barris amb recursos per a projectes coherents amb aquest objectiu, inclosos els nuclis antics i les zones rurals susceptibles de millora. Garantir la continuïtat de les polítiques i dels pressupostos i planificar els recursos per al parc construït un cop finalitzin els ajuts Next Generation.

18. Pla pluriennal de rehabilitació del parc existent. Dotar-lo de pressupost i continuïtat suficients per a projectes amb períodes llargs de maduració. Establir com a objectius de programació triplicar els habitatges rehabilitats, de 12.000 a 36.000 anuals, i augmentar la inversió mitjana de 12.000 a 24.000 euros per incorporar la reducció de la demanda i dels consums energètics, concretant-ne l'abast territorial i el calendari. Incentivar la demanda amb ajuts, mesures fiscals, finançament i millores de gestió; simplificar els ajuts i les desgravacions perquè siguin entenedors per a la ciutadania. Revisar amb celeritat i seguretat tècnica i jurídica les reglamentacions de rehabilitació energètica que no s'ajustin al clima mediterrani.

19. Rehabilitació energètica dels edificis públics. Impulsar un pla de millora del parc de les administracions autonòmica i local, en cooperació amb aquestes, que combini mesures passives i generació renovable, incloses les instal·lacions fotovoltaiques, geotèrmiques o altres solucions adequades. Establir com a objectiu la rehabilitació anual del 5 % de la superfície gestionada, amb programació i recursos identificats.

20. Agència de Rehabilitació i finestreta única. Crear una Agència de Rehabilitació amb col·laboració publicoprivada, coordinada amb els organismes existents, amb capacitat de gestió àgil, transparència i rendició de comptes, que actuï com a finestreta única per a la ciutadania.

Simplificació, activitat i agilitat administrativa

21. Llicències i simplificació dels procediments d'obra. Millorar, en coordinació amb les administracions competents, la gestió de les llicències d'obra i d'activitat per reduir els terminis de resolució. Agilitzar també les autoritzacions auxiliars, com les de bastides o ocupació de la via pública, i simplificar els procediments de projecte, licitació, execució i manteniment de les activitats de construcció.

22. Escomeses dels serveis bàsics. Establir un pla i procediments per resoldre les escomeses d'electricitat, gas i aigua amb coordinació entre administracions i companyies subministradores, i exigir el compliment de les obligacions de subministrament que corresponguin com a serveis essencials.

23. Inspeccions tècniques i manteniment dels edificis. Reforçar les inspeccions tècniques com a eina de millora dels habitatges, els barris i les ciutats, amb campanyes de conscienciació i seguiment del compliment. Donar suport als governs locals en l'exercici de la disciplina urbanística i en l'aplicació del règim sancionador corresponent a l'incompliment del deure de manteniment. Informar els propietaris i la ciutadania de les seves responsabilitats legals en la conservació dels edificis.

24. Coneixement de la funció social de la construcció. Promoure i donar suport a campanyes que expliquin les bones pràctiques del sector i la contribució de l'activitat de construcció, rehabilitació i manteniment al benestar de la societat.

Mesures que dificulten el desenvolupament de l'activitat del sector i que no aborden de manera efectiva els reptes de l'habitatge, traslladant al sector privat competències i responsabilitats pròpies de l'àmbit públic

25. Revisar les condicions de la reserva del 30 % d'habitatge protegit a Barcelona per facilitar la promoció i la rehabilitació i augmentar el parc disponible. En un programa estatal s'ha de presentar com a compromís de cooperació, respectant l'àmbit municipal.

26. Agilitzar els procediments i reforçar els recursos judicials per protegir els drets dels propietaris davant ocupacions il·lícites, amb una política d'habitatge que doni resposta social a la vulnerabilitat sense traslladar obligacions públiques als particulars.

Habitatge i mercat de treball, el paper de les altres polítiques

27. Oferta d'habitatge assequible i mobilitat laboral. Acordar un programa d'ampliació d'oferta amb sòl disponible, terminis urbanístics previsibles i finançament a llarg termini. Facilitar promoció, rehabilitació i lloguer assequible amb participació privada i salvaguarda de la finalitat social. Coordinar Estat, Generalitat i municipis i vincular habitatge i transport a les àrees d'ocupació, sense confondre ajuts a la demanda amb augment d'oferta.

Referències a altres àmbits. Vegeu també Fiscalitat; Finançament Empresarial i Segona Oportunitat, mesura 11.03, i Indústria, mesura 17.20.

15
IA i Robòtica

Les propostes en una mirada

15.01	Situar l'adopció efectiva de la IA entre les prioritats econòmiques i industrials.
15.02	Garantir el desplegament efectiu del Pla IA360 i del Bo d'Intel·ligència Artificial.
15.03	Ampliar el finançament de l'acompanyament empresarial per implantar IA.
15.04	Adaptar els ajuts sectorials amb tràmits simples, rapidesa i continuïtat.
15.05	Establir un marc estable d'incentius fiscals i financers.
15.06	Ajudar a redissenyar processos empresarials amb IA, més enllà de comprar eines.
15.07	Prioritzar projectes amb millores verificables de productivitat i innovació.
15.08	Cooperar entre empreses i centres tecnològics per identificar i replicar usos d'IA.
15.09	Impulsar una actualització de la formació professional, universitària i contínua.
15.10	Promoure itineraris formatius adaptats a les necessitats sectorials.
15.11	Incentivar formació i contractació de joves en professions exposades a l'automatització.
15.12	Reforçar la col·laboració entre empreses, centres formatius i agents socials.
15.13	Impulsar projectes estratègics publicoprivats d'IA i robòtica en sectors productius.
15.14	Connectar tractores, pimes, empreses emergents, universitats i centres tecnològics.
15.15	Finançar el pas de la demostració tecnològica a la industrialització i l'escalat.
15.16	Utilitzar la compra pública innovadora per desplegar IA, automatització i robòtica.
15.17	Aplicar IA per millorar eficiència, qualitat i sostenibilitat dels serveis públics.
15.18	Aplicar IA a prevenció, diagnòstic, recerca biomèdica i gestió sanitària.
15.19	Facilitar que els pilots d'IA passin a desplegaments efectius i avaluables.
15.20	Desenvolupar capacitats tecnològiques pròpies i reduir dependències crítiques.
15.21	Facilitar a les empreses accés a computació avançada, dades i experimentació.
15.22	Impulsar transferència i tecnologia pròpia amb col·laboració publicoprivada.
15.23	Aplicar la normativa europea d'IA sense duplicitats ni càrregues estatals afegides.
15.24	Simplificar la regulació d'IA amb seguretat jurídica i eines de compliment.
15.25	Reforçar els entorns de proves reguladors o sandboxes.
15.26	Impulsar el règim societari europeu comú EU Inc. per facilitar creació i creixement.
15.27	Vincular les polítiques d'IA i robòtica a resultats de productivitat i competitivitat.
15.28	Avaluar la integració efectiva de la tecnologia, més enllà de les eines adquirides.
15.29	Incorporar empreses i agents socials a l'adaptació de les polítiques d'IA.

Prioritats i mesures destacades

La intel·ligència artificial i la robòtica han de traduir-se en millores verificables de productivitat, innovació i qualitat dels serveis. Cal acompanyar les empreses en el redisseny de processos, amb finançament estable, assessorament i formació adaptada. Les prioritats són connectar empreses tractores, pimes, empreses emergents, universitats i centres tecnològics; facilitar el pas dels pilots a la industrialització; i ampliar l'accés a dades, computació i experimentació. La compra pública innovadora pot impulsar aplicacions efectives en sectors productius i serveis públics. Cal desenvolupar capacitats pròpies, aplicar la normativa europea sense duplicitats i avaluar la integració real de la tecnologia, amb participació empresarial i dels agents socials.

Text complet de les propostes

La intel·ligència artificial i la robòtica constitueixen una oportunitat estratègica per a incrementar la productivitat, modernitzar el teixit industrial, impulsar nous models de negoci i reforçar la competitivitat de la nostra economia. No obstant això, el veritable repte no resideix únicament a facilitar l'accés a aquestes tecnologies, sinó a aconseguir la seva integració efectiva en els processos productius i organitzatius, convertint el potencial tecnològic en creixement econòmic, innovació i creació de valor.

Per a això, és necessari impulsar un marc estable d'inversió, experimentació, col·laboració publicoprivada i desenvolupament del talent, que permeti accelerar la transformació del teixit empresarial i enfortir les capacitats tecnològiques i industrials d'Espanya i Europa.

Convertir l'adopció efectiva de la intel·ligència artificial en un compromís de país

1. Situar l'adopció efectiva de la intel·ligència artificial entre les prioritats de política econòmica i industrial, establint una estratègia pluriennal amb objectius mesurables, un calendari de desplegament, indicadors públics de seguiment i la participació de les organitzacions empresarials en la seva governança.
2. Garantir el desplegament efectiu del Pla IA360 i del Bo d'Intel·ligència Artificial, assegurant que els seus instruments de suport arribin de manera àgil i accessible a les empreses, especialment a pimes, microempreses i autònoms, i que permetin avançar més enllà de l'adquisició d'eines cap a la integració real de la IA en els processos productius, les dades i els models de gestió.
3. Redimensionar i augmentar el finançament existent per a articular un itinerari d'acompanyament empresarial que abasti des del diagnòstic d'oportunitats i la identificació de casos d'ús fins a l'experimentació, implantació i avaluació de resultats, aprofitant i coordinant les capacitats de les Oficines Acelera Pyme, els European Digital Innovation Hubs (EDIH) i les AI Factories.
4. Adaptar els instruments de suport a les necessitats dels diferents sectors productius, amb procediments de tramitació simplificats, terminis de resolució breus, continuïtat pluriennal i indicadors que permetin avaluar el seu impacte efectiu sobre la productivitat i la competitivitat empresarial.

Incentivar la inversió en automatització, robòtica i intel·ligència artificial aplicada a la producció

5. Establir un marc estable d'incentius fiscals i financers per a afavorir la modernització tecnològica dels sectors productius, incloent-hi la llibertat d'amortització i deduccions fiscals específiques per a inversions en automatització avançada, robòtica, visió artificial i sistemes intel·ligents, així com línies de finançament per a projectes de transformació industrial.

Impulsar la transformació dels processos productius i models organitzatius mitjançant la intel·ligència artificial

6. Desenvolupar instruments específics de suport a projectes empresarials que vagin més enllà de la incorporació d'eines tecnològiques i promoguin el redisseny integral dels processos productius, operatius i de gestió mitjançant la intel·ligència artificial, l'automatització i els sistemes d'agents intel·ligents.

7. Prioritzar projectes que acreditin la seva capacitat per a generar millores de productivitat, qualitat, flexibilitat productiva, innovació o desenvolupament de nous models de negoci, vinculant part dels instruments de suport públic a resultats verificables.

8. Afavorir la col·laboració entre empreses, proveïdors tecnològics, centres de recerca i organitzacions sectorials per a identificar casos d'ús d'alt impacte i facilitar la seva replicabilitat en el conjunt del teixit productiu.

Adaptar la formació i el desenvolupament del talent a una economia transformada per la IA i la robòtica

9. Impulsar una actualització de la formació professional, universitària i contínua per a respondre a la transformació de les competències i els perfils professionals derivada de la intel·ligència artificial i la robòtica.

10. Promoure itineraris formatius adaptats a les necessitats sectorials, amb especial atenció a directius, comandaments intermedis i treballadors, que combinin competències tecnològiques amb capacitats d'anàlisi, resolució de problemes, pensament crític, supervisió de sistemes intel·ligents i presa de decisions.

11. Establir incentius a la contractació i formació de joves en professions i activitats especialment exposades a l'automatització, mitjançant programes d'aprenentatge en l'empresa, mentoria i formació dual, evitant que l'automatització de tasques inicials redueixi les oportunitats d'adquirir experiència i desenvolupar competències professionals.

12. Reforçar la col·laboració entre empreses, centres formatius i agents socials per a anticipar les necessitats de requalificació i facilitar les transicions professionals, garantint que la incorporació de la tecnologia contribueixi al desenvolupament del talent i no únicament a la substitució de tasques.

Impulsar projectes tractors d'intel·ligència artificial i robòtica amb capacitat de transformació sectorial

13. Promoure projectes estratègics de col·laboració publicoprivada orientats al desenvolupament i desplegament de solucions avançades d'intel·ligència artificial i robòtica en sectors rellevants per a la competitivitat de l'economia, com la indústria, la salut, la mobilitat, la logística, l'energia i el sector agroalimentari.

14. Aquests projectes hauran de facilitar la col·laboració entre empreses tractores, pimes, empreses emergents, centres tecnològics i universitats, afavorint el desenvolupament de solucions pròpies, la transferència tecnològica i la creació de noves cadenes de valor.

15. Establir mecanismes de finançament i acompanyament que permetin superar la fase de demostració tecnològica i avançar cap a la industrialització, comercialització i escalat de les solucions desenvolupades.

Impulsar la compra pública innovadora i la transformació tecnològica dels serveis públics

16. Reforçar la compra pública d'innovació com a instrument per a accelerar el desenvolupament i la implantació de solucions d'intel·ligència artificial, automatització i robòtica, facilitant la participació d'empreses innovadores, empreses emergents i pimes i generant oportunitats per al desenvolupament del teixit tecnològic i industrial.

17. Prioritzar projectes que permetin millorar l'eficiència, la qualitat i la sostenibilitat dels serveis públics, especialment en àmbits com la salut, l'atenció a la dependència, la mobilitat i la gestió administrativa.

18. En l'àmbit sanitari, impulsar l'aplicació de la intel·ligència artificial a la prevenció, el diagnòstic, la recerca biomèdica i la gestió assistencial, mitjançant l'accés segur i interoperable a les dades, la validació de solucions innovadores i la seva posterior incorporació als serveis sanitaris.

19. Establir procediments de contractació que facilitin l'evolució dels projectes pilot cap a desplegaments efectius, amb indicadors que permetin avaluar les millores obtingudes en qualitat, eficiència i sostenibilitat econòmica.

Reforçar l'autonomia estratègica digital i les capacitats tecnològiques i industrials d'Espanya i Europa

20. Impulsar el desenvolupament de capacitats tecnològiques i industrials pròpies i reduir les dependències crítiques en àmbits com els semiconductors, la computació d'altes prestacions, les infraestructures de núvol, la intel·ligència artificial, la ciberseguretat, la connectivitat i la robòtica avançada.

21. Facilitar l'accés efectiu de les empreses, especialment pimes i empreses emergents, a infraestructures avançades de computació, dades i experimentació, aprofitant les capacitats de les AI Factories, els centres de supercomputació i els centres tecnològics.

22. Promoure instruments de col·laboració publicoprivada que afavoreixin la transferència de coneixement, el desenvolupament de tecnologia pròpia i la seva aplicació comercial, així com una planificació coordinada de les infraestructures digitals estratègiques i les necessitats energètiques i industrials.

Garantir un marc regulador europeu clar, proporcionat i favorable a la innovació

23. Assegurar una aplicació harmonitzada de la normativa europea d'intel·ligència artificial, evitant càrregues nacionals addicionals, duplicitats reguladores i obligacions administratives innecessàries que dificultin la innovació i l'adopció tecnològica, especialment entre les pimes.

24. Impulsar la simplificació reguladora en línia amb les recomanacions dels informes Draghi i Letta, proporcionant seguretat jurídica, guies sectorials, eines pràctiques de compliment i mecanismes d'assessorament empresarial.

25. Reforçar els entorns de proves reguladors o sandboxes, facilitant l'accés d'empreses innovadores, pimes i empreses emergents a espais d'experimentació supervisada en col·laboració amb les autoritats competents.

26. Així mateix, donar suport en les institucions europees l'aprovació i implantació del règim jurídic societari europeu comú, conegut com a 28è règim o EU Inc., que faciliti la creació, finançament i expansió d'empreses innovadores a tota la Unió Europea i contribueixi a superar la fragmentació del mercat interior.

Establir mecanismes de governança i avaluació de les polítiques d'intel·ligència artificial i robòtica

27. Vincular les polítiques públiques d'intel·ligència artificial i robòtica a objectius verificables de productivitat i competitivitat, mitjançant compromisos pressupostaris, calendaris d'execució, responsables identificats i indicadors públics de seguiment.

28. L'avaluació haurà d'anar més enllà del nombre d'empreses beneficiàries o d'eines tecnològiques adquirides, i incorporar indicadors relatius a la integració efectiva de les tecnologies en els processos productius, les millores de productivitat, la inversió privada mobilitzada, el desenvolupament de noves capacitats empresarials i la generació d'activitat econòmica.

29. Establir mecanismes de participació de les organitzacions empresarials i els agents socials que permetin identificar barreres, anticipar la transformació dels sectors i les ocupacions, i adaptar els instruments públics de suport a les necessitats reals del teixit productiu.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Fiscalitat; Formació, Coneixement i Qualificació Professional; Innovació, Societat Digital i Emprenedoria, i les aplicacions sectorials d'Esports i Indústries Culturals.

16
Igualtat

Les propostes en una mirada

16.01	Reforçar el diàleg social i la negociació col·lectiva.
16.02	Simplificar i racionalitzar la normativa en matèria d'igualtat.
16.03	Modificar el procediment de negociació dels plans d'igualtat.
16.04	Donar seguretat jurídica a la contractació durant la renovació dels plans d'igualtat.
16.05	Regular expressament la pròrroga dels plans d'igualtat durant la seva renovació.
16.06	Aplicar proporcionalment les obligacions de transparència retributiva.
16.07	Adaptar les obligacions d'igualtat a la realitat de les pimes.
16.08	Reduir la segregació de gènere en determinats sectors i àmbits.
16.09	Promoure el lideratge femení.
16.10	Reforçar els serveis públics de conciliació i atenció a la dependència.
16.11	Recuperar les bonificacions en els contractes de substitució.
16.12	Afavorir models d'organització flexible del treball.
16.13	Flexibilitzar el registre de la jornada de l'art.
16.14	Coordinar i simplificar les obligacions de prevenció de l'assetjament.
16.15	Reconèixer bones pràctiques i incentivar la igualtat empresarial.
16.16	Avaluar les polítiques d'igualtat i el seu impacte empresarial.
16.17	Reforçar la corresponsabilitat de les administracions en les polítiques d'igualtat.
16.18	Promoure l'autoregulació i les bones pràctiques empresarials.

Prioritats i mesures destacades

La igualtat efectiva requereix diàleg social, negociació col·lectiva i normes clares que les empreses puguin aplicar amb seguretat jurídica. Cal simplificar les obligacions, adaptar-les a les pimes i resoldre els problemes de negociació, renovació i inscripció dels plans d'igualtat. Les prioritats inclouen aplicar proporcionalment la transparència retributiva, evitar exclusions de la contractació pública per causes alienes a empreses diligents i coordinar la prevenció de l'assetjament. La reducció de la segregació, el lideratge femení i la corresponsabilitat exigeixen també serveis públics de conciliació i dependència, bonificacions a la substitució i organització flexible del treball. Les polítiques s'han d'avaluar segons els seus resultats i impacte empresarial.

Text complet de les propostes

Igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en l'ocupació i el treball

La igualtat efectiva entre dones i homes constitueix un dret fonamental i un factor estratègic per a la competitivitat empresarial, la cohesió social i l'aprofitament del talent.

Des de Foment del Treball considerem necessari avançar cap a un model que combini el compromís amb la igualtat, la seguretat jurídica, la negociació col·lectiva i la corresponsabilitat de tots els agents implicats. Per a això, resulta imprescindible simplificar el marc normatiu, evitar càrregues administratives innecessàries i reforçar els instruments de suport a les empreses, especialment a les pimes.

Es proposen les següents mesures:

1. Reforçar el diàleg social i la negociació col·lectiva. Potenciar la participació de les organitzacions empresarials i sindicals en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat, prioritzant solucions negociades i adaptades a les característiques de cada sector i empresa.

2. Simplificar i racionalitzar la normativa en matèria d'igualtat. Revisar el marc regulador per a eliminar duplicitats, reduir càrregues administratives i garantir criteris homogenis d'interpretació i aplicació, prioritzant l'efectivitat de les mesures enfront del compliment d'obligacions merament formals.

3. Modificar el procediment de negociació dels plans d'igualtat. Reformar el Reial decret 901/2020 per a establir procediments que facilitin l'elaboració i el registre dels plans d'igualtat en les empreses que manquin de representació legal de les persones treballadores (RLT). En particular, permetre expressament la constitució de comissions negociadores ad hoc quan no existeixi RLT, com a alternativa a la intervenció obligatòria de les organitzacions sindicals externes. Aquesta modificació ha de garantir el dret de negociació col·lectiva i evitar que la falta de resposta sindical o les dificultats per a constituir la comissió negociadora impedeixin a les empreses complir les seves obligacions legals, generant situacions de bloqueig i inseguretat jurídica.

4. Garantir la seguretat jurídica en la contractació pública durant els processos de renovació dels plans d'igualtat. Modificar i coordinar l'article 71.1.d) de la Llei de Contractes del Sector Públic i el Reial decret 901/2020 per a evitar que les empreses que hagin iniciat i estiguin desenvolupant de bona fe la negociació d'un nou pla d'igualtat incorrin automàticament en una prohibició de contractar per la finalització de la vigència del pla anterior. Establir un règim transitori que permeti acreditar el compliment de les obligacions empresarials mentre es negocia i registra el nou pla, sempre que es respectin els terminis legalment establerts i les garanties de negociació col·lectiva.

5. Regular expressament la pròrroga dels plans d'igualtat durant la seva renovació. Establir un mecanisme que permeti acordar i registrar la pròrroga del pla d'igualtat vigent mentre es negocia el següent, garantint la continuïtat de les mesures d'igualtat i el seu reconeixement a l'efecte de contractació pública, per a evitar situacions d'inseguretat jurídica derivades de la falta de coordinació entre els terminis de negociació i les exigències d'inscripció registral.

6. Garantir una aplicació proporcionada de la normativa sobre transparència retributiva. Coordinar les noves obligacions derivades de la Directiva (UE) 2023/970 amb els registres i auditories retributives existents, evitant duplicitats i proporcionant eines oficials que facilitin el seu compliment.

7. Adaptar les obligacions d'igualtat a la realitat de les pimes. Establir mecanismes de suport tècnic, eines digitals i procediments simplificats que tinguin en compte la dimensió, els recursos i les particularitats organitzatives de les empreses.

8. Reduir la segregació de gènere en determinats sectors i àmbits. Impulsar actuacions coordinades entre administracions, empreses i sistema educatiu per a fomentar la presència de dones en sectors i ocupacions en els quals estan infrarepresentades, especialment en àmbits tecnològics, industrials i científics.

9. Promoure el lideratge femení. Afavorir la presència de dones en llocs directius i òrgans de decisió mitjançant programes de desenvolupament professional, mentoria i promoció del talent, amb criteris objectius i transparents.

10. Reforçar els serveis públics de conciliació i atenció a la dependència. Ampliar l'oferta d'educació infantil de 0 a 3 anys i els serveis d'atenció a persones grans i dependents, garantint un finançament públic adequat i evitant traslladar exclusivament a les empreses els costos de la conciliació.

11. Recuperar les bonificacions en els contractes de substitució per naixement i cura de menor. Restablir la bonificació del 100 % de les cotitzacions empresarials a la Seguretat Social, tant de la persona contractada per a la substitució com de la persona substituïda, recuperant el sistema anterior al Reial decret llei 1/2023. Aquesta mesura facilitaria la cobertura de les absències, reduiria els costos empresarials i afavoriria l'exercici efectiu dels drets de conciliació i corresponsabilitat.

12. Afavorir models d'organització flexible del treball. Potenciar, mitjançant la negociació col·lectiva, fórmules de flexibilitat horària, teletreball i distribució adaptable del temps de treball, compatibles amb les necessitats productives i organitzatives de les empreses.

13. Flexibilitzar el registre de la jornada de l'art. 34 de l'ET, que afecta negativament els nous models de relacions laborals de flexibilitat horària, teletreball, treball per objectius, etc. que les empreses apliquen com a mesures de conciliació de la vida familiar i laboral.

14. Coordinar, simplificar i evitar duplicitats en les obligacions empresarials en matèria de prevenció de l'assetjament sexual, per raó de sexe o discriminatori contra persones LGTBI. Revisar i harmonitzar les exigències derivades de la Llei orgànica 3/2007, la Llei orgànica 10/2022, la Llei 4/2023 i el Reial decret 1026/2024, evitant la proliferació de protocols, procediments, canals de denúncia, actuacions formatives i requisits documentals amb continguts coincidents. Així mateix, facilitar la coordinació dels procediments d'investigació, les mesures preventives i les accions de formació i sensibilització, proporcionant criteris homogenis i models oficials que garanteixin la seguretat jurídica i una reducció de les càrregues administratives per a les empreses.

15. Impulsar incentius i reconèixer les bones pràctiques empresarials en matèria d'igualtat. Complementar les obligacions legals amb polítiques públiques d'estímul que afavoreixin la incorporació de la igualtat en l'estratègia i en la gestió de les empreses.

16. Establir mecanismes d'avaluació de les polítiques públiques d'igualtat i del seu impacte empresarial. Impulsar una avaluació periòdica de les polítiques i obligacions en matèria d'igualtat, que permeti valorar la seva eficàcia real, el seu impacte sobre l'ocupació i les seves conseqüències organitzatives i econòmiques.

17. Reforçar la corresponsabilitat de les administracions públiques en les polítiques d'igualtat. Garantir que les mesures de conciliació i corresponsabilitat comptin amb finançament públic suficient, evitant que el seu cost recaigui exclusivament sobre les empreses.

18. Promoure l'autoregulació i les bones pràctiques empresarials. Incentivar l'adopció voluntària de mesures d'igualtat adaptades a les necessitats de cada empresa i sector, reforçant l'acompanyament tècnic i el reconeixement dels resultats aconseguits.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Contractació Pública, mesura 06.13, i Laboral i Negociació Col·lectiva, sobre organització del temps de treball.

17
Indústria

Les propostes en una mirada

17.01	Impulsar política industrial estable i concertada amb l'objectiu del 20 %.
17.02	Assegurar l'execució del Pacte Nacional per la Indústria 2026–2030.
17.03	Acordar una estratègia de matèries primeres crítiques i terres rares.
17.04	Aplicar un pla de xoc per a la indústria gasintensiva i electrointensiva.
17.05	Completar el marc legal industrial i facilitar les inversions estratègiques.
17.06	Dotar Presidència d'un seguiment de la competitivitat i els costos industrials.
17.07	Impulsar un pla de creixement empresarial que faciliti la inversió.
17.08	Simplificar permisos i coordinar sòl, aigua i connexions per als projectes industrials.
17.09	Mesurar expedients, retards, colls d'ampolla i silenci amb administració electrònica.
17.10	Crear equips centrals de suport per resoldre acumulacions d'expedients.
17.11	Homogeneïtzar criteris amb circulars, regles de validació i alertes de tramitació.
17.12	Automatitzar comprovacions objectives amb traçabilitat i supervisió humana.
17.13	Facilitar la descarbonització industrial amb tecnologies i infraestructures adequades.
17.14	Facilitar digitalització, automatització, IA i ciberseguretat a la indústria.
17.15	Impulsar un programa de qualificació i relleu professional industrial.
17.16	Reduir els terminis administratius dels projectes industrials.
17.17	Reforçar el control de les importacions.
17.18	Evitar càrregues reguladores addicionals injustificades.
17.19	Donar seguretat al proveïment de matèries primeres.
17.20	Impulsar la compra pública de materials amb menor petjada de carboni.
17.21	Garantir pressupost industrial estable després dels recursos Next Generation.
17.22	Potenciar aprovisionaments europeus en la compra pública dins del marc aplicable.
17.23	Situar la competitivitat de la indústria europea com a objectiu estratègic.
17.24	Eliminar barreres financeres i ampliar el finançament transfronterer de la indústria.
17.25	Reconèixer instal·lacions químiques estratègiques i preservar cadenes de valor.
17.26	Finançar inversió i costos de descarbonització amb CCfD i desplegament del FIDI.
17.27	Protegir davant la fuga de carboni amb un règim ETS viable per a la indústria.
17.28	Agilitzar defensa comercial i exigir compliment normatiu a les importacions.
17.29	Facilitar reciclatge químic complementari, matèries alternatives i productes circulars.
17.30	Aplicar proporcionalment la regulació ambiental industrial sense sobreregulació.
17.31	Garantir estabilitat dels Certificats d'Estalvi Energètic per afavorir la inversió.

Prioritats i mesures destacades

La indústria necessita una política estable i concertada que impulsi el seu pes econòmic cap al 20 % del PIB i garanteixi recursos pluriennals per invertir i créixer. Cal executar els compromisos industrials, agilitzar permisos i coordinar sòl, aigua, energia i connexions. Les prioritats són reduir costos energètics, assegurar matèries primeres i facilitar digitalització, qualificació i relleu professional. La descarbonització ha de disposar de tecnologies i infraestructures viables, contractes de carboni per diferència i desplegament del Fons d'Impuls de la Descarbonització Industrial. Cal preservar instal·lacions estratègiques, evitar la fuga de carboni, reforçar la defensa comercial i afavorir circularitat i compra pública de menor petjada de carboni, amb un pressupost estable després dels fons extraordinaris.

Text complet de les propostes

1. Impulsar una política industrial estable i concertada per reforçar la indústria espanyola i avançar cap a una quota del 20 %. Acordar-ne l'horitzó i el perímetre estadístic, amb recursos pluriennals, coordinació territorial i seguiment del valor afegit, la inversió, la productivitat i l'ocupació qualificada.
2. Assegurar l'execució del Pacte Nacional per la Indústria 2026-2030 i la coordinació amb la política industrial estatal, amb seguiment de les mesures i dels recursos i avaluació del seu impacte sobre productivitat i competitivitat.
3. Desenvolupar una estratègia per a les matèries primeres crítiques i les terres rares que connecti recursos, processament, recerca i usos industrials, amb avaluació ambiental i seguretat de subministrament.
4. Adoptar un pla de xoc per preservar la competitivitat de les indústries gasintensives i electrointensives. Habilitar suport als sobrecostos del gas i un estatut específic per als consumidors gasintensius; elevar les compensacions pels costos indirectes de CO_2 fins al màxim permès per la Unió Europea i revisar la limitació de l'article 30.4 de la Llei 7/2021 que restringeix al 25 % l'ús dels ingressos d'ETS, fer estructural la reducció del 80 % dels peatges dels electrointensius, revisar els costos dels serveis d'ajust i facilitar contractes de subministrament a llarg termini, i consolidar un tipus reduït de l'Impost Especial sobre l'Electricitat (0,5 %) per sectors electrointensius. Coordinar-ne el desplegament amb Energia i Fiscalitat.
5. Completar la reforma del marc legal industrial en els aspectes pendents i desplegar els instruments disponibles per a les inversions estratègiques. Definir responsables, recursos, criteris objectius i calendaris, amb participació empresarial i coordinació entre l'Estat i les comunitats autònomes. Aplicar les mesures de facilitació dels projectes de matèries primeres fonamentals i tecnologies de zero emissions netes previstes al marc europeu i al Reial decret 845/2026.
6. Dotar l'Oficina Econòmica de la Presidència del Govern d'un sistema de seguiment de les principals variables que determinen la competitivitat de la indústria, amb el concurs dels ministeris competents per aportar informació tècnica i anàlisi. Aquest seguiment ha de proporcionar a la Presidència una valoració periòdica de la situació competitiva del teixit industrial, amb especial atenció als costos energètics, fiscals i reguladors i a la seva evolució respecte dels principals països competidors.

Analitzar les mesures adoptades en aquests països i els seus efectes favorables o desfavorables sobre l'activitat industrial, per anticipar desavantatges i valorar les actuacions que calgui impulsar a Espanya. El seguiment ha de permetre identificar quan els costos i les càrregues aliens a la gestió empresarial comprometen la viabilitat, la inversió o la capacitat de competir de les empreses, i facilitar

una resposta coordinada del Govern, amb participació de les organitzacions empresarials i avaluació dels resultats.

7. Impulsar un pla de creixement empresarial que faciliti la inversió, la capitalització i el finançament a llarg termini, amb cofinançament públic quan aporti addicionalitat. Integrar les pimes en cadenes industrials de valor mitjançant programes de proveïdors, certificació i col·laboració amb empreses tractores i centres tecnològics, amb condicions de participació i pagament equilibrades. Avaluar-ne l'impacte sobre productivitat, exportacions i ocupació.

8. Simplificar i coordinar els permisos per crear, ampliar o transformar activitats industrials, amb un interlocutor de seguiment, tramitació paral·lela quan sigui possible i terminis publicats. Utilitzar la declaració responsable en els supòsits legalment admesos i preservar les garanties ambientals i d'informació pública. Coordinar la disponibilitat de sòl industrial, aigua i capacitat de connexió elèctrica amb la planificació i els organismes competents.

9. Aprofitar l'administració electrònica per disposar d'una visió completa dels circuits de tramitació dels projectes industrials, identificar on es concentren els colls d'ampolla i analitzar les causes dels endarreriments que superen els terminis establerts o una durada raonable. Implantar un quadre de comandament que permeti conèixer, per procediment, àrea i unitat responsable, el volum d'expedients pendents, la seva antiguitat, els temps de resolució i les incidències que en dificulten l'avenç. Incorporar informació sobre el nombre i el percentatge d'expedients en què opera el silenci administratiu, distingint-ne el sentit positiu o negatiu.

10. Establir unitats centrals de suport, amb equips tècnics especialitzats que puguin reforçar temporalment les unitats amb acumulacions significatives d'expedients o dificultats de resolució. Analitzar les causes dels retards per determinar les necessitats de suport, les millores de coordinació i els ajustos dels procediments que permetin agilitzar la tramitació.

11. Elaborar circulars i instruccions normatives amb criteris clars i homogenis que facilitin la tasca del personal funcionari. Incorporar aquests criteris, sempre que sigui possible, als sistemes de gestió dels expedients, mitjançant regles de validació, alertes de terminis i indicadors visuals o semàfors que assenyalin els requisits complerts, les incidències pendents i els tràmits que poden continuar. Aquests sistemes han de facilitar l'avenç de l'expedient en les fases que ho permetin i advertir de la proximitat del venciment dels terminis i dels efectes del silenci administratiu que corresponguin.

12. Integrar als algoritmes de tramitació les comprovacions i les regles de validació que es puguin definir de manera objectiva, d'acord amb criteris prèviament establerts pels òrgans competents. Reduir així la necessitat que cada funcionari hagi d'interpretar individualment els mateixos requisits normatius i evitar disparitats de criteri en els aspectes susceptibles d'homogeneïtzació. Incorporar eines d'intel·ligència artificial per donar suport a la comprovació documental, la detecció d'incidències i la preparació d'actuacions, amb la supervisió i la validació humanes que corresponguin, preservant la traçabilitat i la responsabilitat de l'òrgan competent.

13. Facilitar la descarbonització dels processos industrials amb solucions adequades a cada activitat, incloses la captura, el transport, l'ús i l'emmagatzematge de CO_2 quan siguin tècnicament viables i ambientalment justificats. Coordinar permisos, connexions i infraestructures compartides amb el bloc d'Energia, segons reducció neta d'emissions, cost i continuïtat industrial. Incloure el reconeixement de l'hidrogen baix en carboni produït a partir de gasos residuals dels processos industrials, juntament amb la captura, el transport i l'emmagatzematge de CO_2 (CCS), com a tecnologies de transició elegibles per a suport públic.

14. Facilitar l'adopció de digitalització, automatització, intel·ligència artificial i ciberseguretat a la indústria, especialment a les pimes. Combinar assessorament organitzatiu, formació, proves pilot i finançament amb transferència dels centres tecnològics a la producció. Avaluar resultats en

productivitat, qualitat, eficiència de recursos i capacitat exportadora, coordinant els instruments amb els blocs d'Innovació i de Societat Digital.

15. Impulsar un programa de qualificació i relleu professional industrial, amb formació professional dual, actualització de competències i participació de les empreses. Orientar-lo a perfils tècnics i als canvis tecnològics i energètics, facilitar la incorporació de dones i joves i coordinar-lo amb les administracions educatives i laborals. Avaluar-ne la inserció i l'adequació a les necessitats productives.

16. Reduir els terminis administratius dels projectes industrials, mitjançant mesures de coordinació amb tramitació simultània dels informes i, si escau, reforç dels equips tècnics.

17. Reforçar el control de les importacions, comprovant el compliment de les obligacions aplicables de carboni, qualitat i traçabilitat per tal d'evitar la competència deslleial, especialment pel que fa al CBAM.

18. Evitar càrregues reguladores addicionals injustificades, exigint una avaluació de l'impacte sobre la competitivitat i eliminant obligacions documentals duplicades.

19. Donar seguretat al proveïment de matèries primeres, coordinant la planificació minera, territorial i ambiental i la restauració de les explotacions, reconeixent la producció nacional com a estratègica per a l'autosuficiència.

20. Impulsar la compra pública de materials amb menor petjada de carboni, amb criteris verificables de prestacions, durabilitat i cost, basats en anàlisis del cicle de vida, preservant la competència i la neutralitat tecnològica.

21. Garantir, a partir de 2027 i després del desplegament extraordinari dels fons Next Generation, un pressupost estatal suficient, estable i pluriennal per promoure la inversió i la competitivitat del teixit industrial, amb independència dels nous instruments de finançament europeu que es puguin articular.

22. Impulsar, en el marc europeu i estatal de contractació pública, mecanismes que potenciïn els aprovisionaments europeus de les administracions públiques i reforcin les cadenes de valor industrials europees, d'acord amb les obligacions de contractació pública i els compromisos internacionals aplicables.

23. Situar la competitivitat de la indústria europea com a objectiu estratègic per generar benestar. Impulsar des d'Espanya una simplificació administrativa coordinada a la Unió Europea, reduir la fragmentació normativa entre estats membres i agilitzar els permisos i les llicències per facilitar l'activitat industrial i la inversió al mercat interior.

24. Impulsar, a les institucions europees i a Espanya, l'eliminació de les barreres financeres que dificulten el comerç, la circulació de capitals i la inversió transfronterera. Avançar en la integració financera europea i facilitar la mobilitat dels inversors i dels fons per ampliar les possibilitats de finançament del teixit industrial.

25. Instal·lacions químiques estratègiques. Reconèixer la producció de molècules bàsiques, especialment etilè i propilè, i les instal·lacions que les produeixen com a capacitats industrials estratègiques. Impulsar la participació activa d'Espanya en la Critical Chemicals Alliance i la identificació i protecció d'instal·lacions crítiques, amb especial atenció al pol petroquímic de Tarragona i a la preservació de les cadenes de valor industrials europees.

26. Finançament de la descarbonització. Establir instruments estables de suport a les inversions i als costos operatius de descarbonització industrial, inclosos contractes de carboni per diferència unidireccionals (CCfD), amb dotació suficient, així com el desplegament del Fons per a la Descarbonització Industrial (FIDI).

27. Drets d'emissió i fuga de carboni. Defensar en la revisió del règim europeu de comerç de drets d'emissió (EU ETS) una estabilització temporal, selectiva i condicionada per a les activitats més exposades a la fuga de carboni fins que existeixin condicions habilitadores de descarbonització; garantir que els benchmarks reflecteixin el rendiment real d'instal·lacions tecnològicament comparables i preservar una protecció efectiva mitjançant assignacions gratuïtes mentre no existeixin alternatives viables i instruments equivalents de protecció comercial.

28. Defensa comercial. Agilitzar els procediments antidúmping i l'aplicació dels instruments de salvaguarda davant les distorsions comercials i les situacions de sobrecapacitat global, així com garantir que els productes importats compleixin els requisits normatius de la Unió Europea. Assegurar, alhora, que les mesures adoptades siguin eficaces i proporcionades, tenint en compte el seu impacte sobre el conjunt de la cadena de valor industrial europea, especialment sobre la competitivitat de les empreses que utilitzen els productes afectats com a matèries primeres.

29. Circularitat industrial. Reconèixer el reciclatge químic com a via complementària del reciclatge mecànic per als fluxos de residus adequats, establir criteris harmonitzats de balanç de masses i de fi de la condició de residu, facilitar l'ús de matèries primeres alternatives de base biològica o procedents de residus i promoure mercats per als productes circulars i baixos en carboni.

30. Simplificació reguladora ambiental. Garantir una transposició i aplicació proporcionades de la Directiva d'Emissions Industrials (IED) i de les conclusions sobre les millors tècniques disponibles (MTD), evitant la sobreregulació (gold-plating), les duplicitats i exigències reguladores addicionals injustificades, amb criteris tècnics homogenis, seguretat jurídica i calendaris realistes per a l'adaptació de les instal·lacions industrials.

31. Certificats d'Estalvi Energètic (CAE). Garantir l'estabilitat i la previsibilitat del sistema de Certificats d'Estalvi Energètic, preservant un marc regulador que faciliti la seva aplicació a projectes industrials d'eficiència energètica i afavoreixi les inversions a llarg termini.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Energia; Fiscalitat; Desenvolupament Sostenible; Habitatge i Urbanisme, i Unió Europea i Programes Europeus, mesures 28.04–28.06.

18
Indústries Culturals

Les propostes en una mirada

18.01	Accés de les empreses a totes les línies d'ajuda.
18.02	Finançament empresarial específic.
18.03	Contractació pública justa.
18.04	Definició legal en una norma de rang estatal.
18.05	Ampliar els àmbits reconeguts dins la definició de cultura.
18.06	Seguretat jurídica.
18.07	Entrades a espectacles culturals en viu i al cinema del 10 % al 4 %.
18.08	Serveis culturals contractats per les Administracions Públiques del 21 % al 10 %.
18.09	Obres d'art venudes per galeries del 21 % al 10 %.
18.10	Reforma del mecenatge en la línia proposada per CEOE.
18.11	Règim d'Activitats d'Especial Interès Públic.
18.12	Fer plenament deduïble el patrocini i simplificar els convenis de col·laboració.
18.13	Estabilitzar les deduccions culturals i ampliar-les al videojoc i nous formats.
18.14	Fiscalitat de la propietat intel·lectual.
18.15	Xec cultura com a retribució flexible.
18.16	Bo Cultural Jove estable i ampliat.
18.17	Deducció en l'IRPF per despesa cultural de les famílies.
18.18	Cultura a l'escola.
18.19	Turisme cultural.
18.20	Accessibilitat.
18.21	Pressupost públic de cultura.
18.22	Llei del Cinema i de la Cultura Audiovisual.
18.23	Oficina Espanyola de Drets d'Autor i Connexos.
18.24	Llei espanyola d'intel·ligència artificial.
18.25	Reglament europeu d'Intel·ligència Artificial.
18.26	Estatut de l'Artista (Reial decret 607/2026).
18.27	Regular l'ús de la IA generativa en la relació laboral artística.
18.28	Accessibilitat audiovisual.
18.29	Revisió europea del copyright (Directiva 2019/790).

Prioritats i mesures destacades

Les indústries culturals necessiten reconeixement legal, seguretat jurídica i instruments de finançament que abastin la diversitat d'activitats i formats. Cal garantir l'accés de les empreses als ajuts, una contractació pública justa i incentius estables a la inversió, el mecenatge i el patrocini. Les prioritats inclouen reduir la fiscalitat sobre les entrades i els serveis culturals en els termes proposats, ampliar les deduccions als nous formats i facilitar l'accés de les famílies i els joves a la cultura. La protecció de la propietat intel·lectual, l'adaptació a la IA generativa i el desenvolupament del marc audiovisual i professional han d'acompanyar la innovació, l'accessibilitat i la projecció del sector.

Text complet de les propostes

La cultura és un sector productiu: la major part de la creació, producció, distribució i exhibició cultural a Espanya la sostenen empreses, en la seva gran majoria pimes i microempreses. Foment del Treball demana al Govern que surti de les eleccions del 29 de novembre que reconegui la cultura com un sector estratègic, per la seva contribució a l'economia i a la cohesió social, i que l'acompanyi amb polítiques que impulsin el seu desenvolupament.

L'avançament electoral ha tornat a deixar sense aprovar normes clau per al sector, com ja va ocórrer en 2023. Per això, les propostes s'orienten a recuperar amb urgència les normes que han decaigut i, al mateix temps, a abordar els reptes de fons del sector: el reconeixement de l'empresa cultural, una fiscalitat que incentivi la inversió i el consum, i una definició de cultura adaptada a la realitat actual.

Reconèixer el paper de l'empresa en la cultura

La política cultural actual de l'Estat manté asimetries que situen les empreses en desavantatge enfront de les institucions públiques i les entitats sense ànim de lucre: el mecenatge només incentiva les aportacions a aquestes entitats i algunes convocatòries exclouen les societats mercantils. Així, l'accés a ajudes i incentius depèn més de la forma jurídica del promotor que del valor cultural i econòmic del projecte.

1. Accés de les empreses a totes les línies d'ajuda. Revisar les convocatòries estatals que avui exclouen o penalitzen les societats mercantils enfront de fundacions i associacions, i valorar els projectes pel seu impacte cultural i econòmic, no per la forma jurídica de qui els promou.
2. Finançament empresarial específic. Després del final dels fons del Pla de Recuperació, consolidar línies estables de préstecs, avals i capital de risc per a pimes culturals (ICO, ENISA, CERSA), adaptades a la naturalesa dels seus actius intangibles i a l'estacionalitat dels seus ingressos.
3. Contractació pública justa. Garantir el pagament en termini de les administracions a les empreses culturals i evitar que la programació pública gratuïta o subvencionada competeixi en condicions desiguals amb l'oferta privada. Substituir, a més, l'exigència automàtica de cessió total dels drets de propietat intel·lectual en els contractes públics per llicències d'ús proporcionades a la necessitat pública. Incorporar també la indexació dels contractes públics a l'evolució de l'IPC i a l'impacte dels canvis normatius que encareixen els costos laborals, perquè les empreses culturals que treballen per a les administracions puguin repercutir les pujades salarials que estan obligades a assumir.

Ampliar la definició de cultura

Espanya necessita una definició legal de "indústries culturals i creatives" que inclogui els àmbits que avui queden fora de la regulació i les ajudes, encara que generen valor cultural i ocupació.

4. Definició legal en una norma de rang estatal. Aprovar una definició de sectors culturals i creatius alineada amb la del programa Europa Creativa de la UE, que serveixi de referència comuna per a la normativa fiscal, laboral, d'ajudes i estadística.
5. Incorporar expressament nous àmbits, entre altres:
    1. El videojoc i l'entreteniment interactiu;
    2. El disseny (gràfic, industrial, de producte i de moda d'autor) i l'arquitectura;
    3. La creació de continguts digitals i els nous formats (experiències immersives, realitat virtual i augmentada, art digital);
    4. La música en viu en tots els seus gèneres, festivals i sales de concerts;
    5. Les arts circenses, la màgia i les arts de carrer;
    6. L'artesania i els oficis artístics.
6. Seguretat jurídica. Aclarir quines activitats es consideren culturals a l'efecte de l'IVA, per a acabar amb la interpretació cas per cas i la inseguretat que avui genera per a promotors i organitzadors.

IVA i fiscalitat de la cultura

La fiscalitat és la palanca més directa per al consum i la inversió en cultura. La Directiva europea de l'IVA, després de la seva reforma de 2022, permet als Estats aplicar tipus reduïts i fins i tot superreduïts a determinats béns i serveis culturals. El llibre i les publicacions ja tributen al tipus superreduït del 4 %, que cal preservar, però altres àmbits, com les obres d'art venudes per galeries, continuen al tipus general.

IVA

7. Entrades a espectacles culturals en viu i al cinema del 10 % al 4 %, per a estimular la demanda i la programació.
8. Serveis culturals contractats per les Administracions Públiques del 21 % al 10 %, perquè ajuntaments i entitats locals programin més amb el mateix pressupost.
9. Obres d'art venudes per galeries del 21 % al 10 %, equiparant-les a les vendes directes dels artistes i a les importacions, que ja tributen al tipus reduït, i a la resta de sectors culturals.

Mecenatge i patrocini (segona fase de la reforma de 2023)

10. Reforma del mecenatge en la línia proposada per CEOE. Evolucionar del model de donació altruista a un de col·laboració estratègica entre empreses, creadors i entitats culturals: convenis de col·laboració que permetin retorns al mecenes (invitacions, hospitalitat o promoció pròpia), la figura de l'Artista d'Especial Rellevància perquè els creadors puguin ser beneficiaris del mecenatge i deduccions fiscals per al micromecenatge.
11. Règim d'Activitats d'Especial Interès Públic. Estendre un tractament fiscal similar al dels esdeveniments d'excepcional interès públic a les activitats culturals recurrents, com ara temporades, festivals, exposicions permanents o galeries.
12. Patrocini com a despesa plenament deduïble i simplificació dels convenis de col·laboració empresarial.

Incentius a la producció

13. Estabilitat de les deduccions per producció audiovisual i d'arts escèniques i musicals de l'Impost de societats, amb un horitzó pluriennal garantit i la seva extensió al videojoc i als nous formats.

14. Fiscalitat de la propietat intel·lectual: revisar el tractament dels rendiments irregulars d'autors i artistes i reduir les càrregues administratives de les empreses que gestionen drets.

Augmentar el consum cultural

El millor suport a la cultura és que més persones la gaudeixin. D'aquí la necessitat de mesures que acostin nous públics i facin partícips les empreses de tots els sectors.

15. Xec cultura com a retribució flexible. Que les empreses puguin oferir a les seves plantilles un xec cultura exempt d'IRPF amb un límit anual, com avui ocorre amb el menjar o el transport.

16. Bo Cultural Jove estable i ampliat. Donar-li caràcter permanent per llei, ampliar els productes i àmbits elegibles (mesures 4 i 5) i estudiar versions per a altres col·lectius, com les persones grans.

17. Deducció en l'IRPF per despesa cultural de les famílies (abonaments, subscripcions, entrades, llibres), amb un límit anual.

18. Cultura a l'escola. Programes estables d'assistència d'alumnes a espectacles, museus i cinemes en horari lectiu, contractats a empreses culturals.

19. Turisme cultural. Integrar l'oferta cultural privada en l'estratègia de turisme per a desestacionalitzar i diversificar la demanda.

20. Accessibilitat. Suport a l'adaptació d'espais i continguts per a persones amb discapacitat.

21. Pressupost públic de cultura. Incrementar de manera progressiva el pressupost de cultura fins a arribar al 3 % al final de la legislatura, en línia amb els països europeus comparables, reconeixent la cultura com a part de l'estat del benestar.

Marc normatiu pendent i noves normes

Demanem al nou Executiu que recuperi en els primers mesos de la legislatura les normes que han decaigut i que acompanyi les empreses en l'aplicació de les normes noves que no existien en 2023.

Normes que han decaigut i han de recuperar-se:

22. Llei del Cinema i de la Cultura Audiovisual. És la segona vegada que decau i l'audiovisual segueix regulat per una llei de 2007. Es necessita una nova llei a l'inici de la legislatura, amb un ampli consens polític i sectorial entre productors, distribuïdors, exhibidors i plataformes, i amb una avaluació del seu impacte econòmic.

23. Oficina Espanyola de Drets d'Autor i Connexos. Necessària per a supervisar la gestió de drets, combatre la pirateria i ésser l'interlocutor de l'Estat en matèria de propietat intel·lectual i intel·ligència artificial.

24. Llei espanyola d'intel·ligència artificial. La llei orgànica per al bon ús i la governança de la IA també ha quedat pendent. La nova norma ha de limitar-se a aplicar el Reglament europeu, sense afegir obligacions addicionals, i incloure garanties per als titulars de drets culturals.

Novetats que afecten les empreses del sector:

25. Reglament europeu d'Intel·ligència Artificial. Des d'agost de 2025 imposa obligacions als models d'ús general i, des del 2 d'agost de 2026, exigeix transparència i marcat dels continguts generats per IA.

Proposta: Es requereix transparència real sobre les obres utilitzades per a entrenar els models, amb llicències i remuneració als titulars, una aplicació harmonitzada en tota la UE i tecnològicament neutral, i guies de compliment per a les pimes culturals.

26. Estatut de l'Artista (Reial decret 607/2026). Entra en vigor el 25 de maig de 2027 i s'aplicarà també als contractes vigents: assajos, promoció i desplaçaments computaran com a jornada, s'inclou el personal tècnic i es regulen el treball de menors i la figura del coordinador d'intimitat.

Proposta: Fan falta guies interpretatives abans de la seva entrada en vigor, suport a l'adaptació de convenis i contractes, i mesures que compensin l'augment de costos de les pimes, com ara bonificacions en la cotització adaptades a la intermitència de l'activitat artística. Cal, a més, que el règim d'intermitència s'apliqui a tots els sectors culturals en el sentit ampli de les mesures 4 i 5, inclosos el personal tècnic i el conjunt dels esdeveniments, espectacles i produccions culturals (cinema, televisió, experiències immersives o videojoc), i no només a un àmbit restringit de professions artístiques. En aquesta línia, i seguint el model francès dels intermitents de l'espectacle, convé revisar la denominació d'Estatut de l'Artista per una que reflecteixi aquest abast més ampli.

27. Llei orgànica sobre l'ús de la IA generativa en la relació laboral de les persones artistes. L'avantprojecte regula l'ús de la IA generativa sobre la imatge, la veu i els resultats de l'activitat contractada, limita les rèpliques digitals, exigeix acord escrit i compensació diferenciada fora dels usos previstos i atorga un paper ampli a la negociació col·lectiva. La seva tramitació dependrà del nou Govern.

Proposta: Distingir amb claredat entre les eines tecnològiques ordinàries i la IA generativa; que els usos en producció, postproducció, explotació i promoció de l'obra contractada no requereixin nous consentiments; compensacions proporcionades; coherència amb la propietat intel·lectual i el Reglament europeu; una avaluació realista dels costos, i presència empresarial en la comissió de seguiment.

28. Accessibilitat audiovisual. Les esmenes a la Llei General de Comunicació Audiovisual incloses en el projecte de llei de discapacitat reforçaven el subtitulat, l'audiodescripció i la llengua de signes. El projecte estava al Senat i ha decaigut, però tornarà a plantejar-se.

Proposta: Comptar amb terminis d'adaptació realistes, estàndards tècnics clars i suport financer a operadors i productores pimes.

29. Revisió europea del copyright (Directiva 2019/790). El debat està obert a la UE, amb la intel·ligència artificial en el centre.

Proposta: Espanya ha de defensar una posició empresarial: més harmonització del mercat únic, no reobrir equilibris ja aconseguits i una protecció elevada dels drets compatible amb la innovació.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Fiscalitat; Contractació Pública; IA i Robòtica, i Turisme i Serveis.

19
Infraestructures

Les propostes en una mirada

19.01	Planificar i executar infraestructures amb projectes madurs i manteniment suficient.
19.02	Reprogramar inversions no executades i reforçar la capacitat de gestió.
19.03	Crear un consorci d'inversions entre l'Estat i la Generalitat.
19.04	Acordar un Pacte Català d'Infraestructures amb més inversió i seguiment.
19.05	Executar l'ampliació aeroportuària amb visió integrada de Barcelona, Girona i Reus.
19.06	Programar infraestructures hídriques i connexions per garantir-ne l'ús efectiu.
19.07	Prioritzar les infraestructures segons el retorn econòmic, social i ambiental.
19.08	Acordar un pla d'infraestructures a mitjà i llarg termini amb suport ampli.
19.09	Avaluar el pagament per ús amb criteris de costos, alternatives i equitat.
19.10	Aplicar la millor relació qualitat-preu en la contractació d'infraestructures.
19.11	Adaptar la revisió de preus i la desindexació als costos rellevants de les obres.
19.12	Aprovar un programa pluriennal de conservació i renovació de les xarxes.
19.13	Executar una cartera prioritzada d'infraestructures productives.
19.14	Completar operativament el Corredor Mediterrani i els accessos necessaris.
19.15	Reforçar la connectivitat intercontinental i la integració del sistema aeroportuari.
19.16	Completar accessos i connexions logístiques dels ports de Barcelona i Tarragona.
19.17	Acomplir les encomanes N-260, AP-7 i N-II al Maresme i desenvolupar B-40, A-14 i A-27, amb actuacions acreditades i manteniment.
19.18	Executar Rodalies i la Sagrera i definir les actuacions ferroviàries pendents.
19.19	Publicar estàndards de fiabilitat de les infraestructures productives.
19.20	Publicar la inversió estatal executada territorialitzada i garantir-ne la continuïtat.
19.21	Millorar qualitat, transparència i accés de les pimes a la contractació d'obres.

Prioritats i mesures destacades

Les infraestructures han de disposar de planificació pluriennal, projectes madurs, finançament i capacitat efectiva d'execució. Cal crear un consorci d'inversions entre l'Estat i la Generalitat, reprogramar els recursos no executats i reforçar la conservació. Les prioritats són completar el Corredor Mediterrani i els accessos portuaris, avançar les actuacions de Rodalies i la Sagrera, executar l'ampliació aeroportuària amb visió integrada i garantir les infraestructures hídriques amb les connexions necessàries. La selecció dels projectes s'ha de fonamentar en retorn econòmic, social i ambiental. Cal adaptar la revisió de preus, facilitar la participació de les pimes i publicar informació territorialitzada d'inversió executada i indicadors de fiabilitat.

Text complet de les propostes

Diagnosi del dèficit i objectiu de recuperació

El diagnòstic de Foment publicat el 4 de maig de 2026 estima un dèficit acumulat d'inversió de 49.543 milions d'euros corrents entre 2009 i 2025, equivalent a 58.748 milions a preus constants de 2025. L'estimació compara la licitació amb una referència del 2,2 % del PIB. No equival al pressupost estatal no executat ni a una mesura directa de l'estoc d'infraestructures absent. El programa de recuperació ha de separar aquesta diagnosi dels compromisos anuals de finançament i de la seva execució efectiva. Per tot això, cal:

1. Establir planificació plurianual, projectes madurs, licitació sostinguda, execució efectiva i manteniment suficient de les infraestructures, amb una cartera de prioritats i rendició de comptes sobre el cicle inversor complet.

2. Garantir que els recursos destinats a infraestructures a Catalunya que no s'executin es reprogramin per a les actuacions pendents, amb finançament pluriennal i terminis verificables. Dotar els organismes estatals de capacitat tècnica d'execució i, quan aquesta sigui insuficient, acordar la transferència dels recursos i de la gestió a les administracions catalanes competents. Establir calendaris vinculants i seguiment públic periòdic.

3. Crear un consorci d'inversions entre l'Estat i la Generalitat per millorar el volum, l'eficiència i la coordinació de la planificació i execució d'infraestructures i facilitar el seguiment dels compromisos territorialitzats.

4. Acordar amb la Generalitat un Pacte Català per a les Infraestructures que estableixi un programa pluriennal de reducció del dèficit acumulat d'inversió a Catalunya. Garantir una aportació conjunta addicional mínima de 1.500 milions d'euros anuals, complementària als compromisos ordinaris, i revisar-ne l'adequació a les necessitats actualitzades. Vincular els recursos a una cartera prioritzada d'actuacions, amb responsabilitats, calendaris de licitació i execució i seguiment públic dels resultats. Fixar fites anuals de recuperació del retard i actualitzar periòdicament la diagnosi amb una metodologia homogènia, diferenciant licitació, execució pressupostària i capital efectivament posat en servei. Evitar que els recursos extraordinaris substitueixin la inversió ordinària i prioritzar les actuacions pel seu retorn productiu, social i ambiental.

5. Concretar el calendari i la tramitació de l'ampliació aeroportuària amb garanties ambientals i una visió integrada de Barcelona, Girona i Reus, per reforçar les connexions intercontinentals. La formulació ha de passar de reclamar l'acord a exigir-ne execució.

6. Acordar un programa pluriennal d'infraestructures hídriques que redueixi la dependència de les precipitacions i garanteixi l'abastament de la població i de les activitats productives. Concretar, segons l'estat vigent de cada projecte, les actuacions pendents de Tordera II, la dessalinitzadora del Foix i la interconnexió CAT–ATL, amb les condicions tècniques, ambientals i de funcionament que corresponguin. Incorporar les actuacions justificades de potabilització i regeneració de la conca del Besòs. Assegurar que les plantes disposin de connexions elèctriques, conduccions i xarxes de distribució que en permetin l'ús efectiu, inclosos els usos industrials i agraris compatibles de l'aigua regenerada. Acordar finançament i responsabilitats entre l'Estat i les administracions competents, publicar-ne les fites i coordinar aquest programa amb Desenvolupament Sostenible i Agricultura. Diferenciar les obres en servei de les fases encara pendents.

7. Prioritzar les infraestructures segons el retorn econòmic, social i ambiental, amb avaluació de demanda, alternatives i cost del cicle de vida. Reforçar la col·laboració publicoprivada quan aporti eficiència, amb concurrència, assignació transparent de riscos i publicitat dels compromisos pressupostaris futurs.

8. Acordar un pla d'infraestructures a mitjà i llarg termini amb suport parlamentari ampli i programació pluriennal de les actuacions prioritàries. Definir responsables, recursos i fites de tramitació, licitació i execució, i publicar-ne el seguiment per projecte, distingint pressupost, adjudicació, obra executada i posada en servei.

9. Avaluar els esquemes de pagament per ús com a instrument possible de finançament i gestió, segons costos, alternatives, impacte territorial i equitat. Definir prèviament la destinació dels ingressos, els costos de gestió i les condicions dels usuaris i del transport professional, i evitar-ne una implantació indiscriminada. .

10. Aplicar efectivament la millor relació qualitat-preu en la contractació d'infraestructures, amb plecs transparents i criteris verificables de qualitat, innovació, sostenibilitat i cost del cicle de vida. Adequar els pressupostos a les condicions del mercat i garantir concurrència i control de les baixes que comprometin la viabilitat de l'obra o del servei.

11. Revisar el règim de revisió de preus i de desindexació perquè els contractes d'obra i serveis a mitjà i llarg termini disposin de fórmules objectives, proporcionades i previsibles per als costos rellevants. Actualitzar els pressupostos abans de licitar i definir els supòsits d'adaptació i les garanties de control, per reduir concursos deserts, renúncies i retards sense eliminar el risc empresarial que correspongui.

12. Aprovar un programa pluriennal de conservació, manteniment preventiu i renovació de la xarxa viària, ferroviària i de les altres infraestructures productives de competència estatal, coordinat amb els altres titulars. Dotar-lo de finançament identificat i diferenciat de les noves obres. Prioritzar les actuacions segons l'inventari, l'estat i la vida útil dels actius, la criticitat i el cost de les interrupcions. Establir estàndards de servei, plans d'adaptació als riscos climàtics i de continuïtat operativa i publicar anualment els resultats. En les xarxes d'aigua, incorporar la renovació de conduccions, la detecció i reducció de pèrdues i la seguretat de les instal·lacions, amb prioritats segons l'estat dels actius i l'afectació sobre el subministrament.

13. Executar una cartera prioritzada d'infraestructures productives, amb fitxes per projecte i tram que identifiquin l'obra ja en servei, les actuacions pendents, la competència administrativa, el finançament i el calendari. Incloure el Corredor Mediterrani, les connexions aeroportuàries, els accessos als ports i terminals, la xarxa viària estratègica, Rodalies i la Sagrera. Valorar les prioritats segons demanda, retorn econòmic, social i ambiental i cost del cicle de vida, amb coordinació amb el bloc de Transports.

14. Corredor Mediterrani. Completar els trams i accessos necessaris per assegurar-ne la continuïtat i interoperabilitat, coordinant la capacitat de viatgers i mercaderies i la connexió amb ports i terminals. El bloc de Transports desenvolupa les condicions operatives del servei.

15. Sistema aeroportuari. Executar les actuacions necessàries per reforçar la connectivitat intercontinental de Barcelona, amb garanties ambientals i una visió integrada de Barcelona, Girona i Reus. Concretar les connexions ferroviàries i viàries, inclosa l'alta velocitat quan correspongui al projecte aprovat i a la demanda.

16. Completar els accessos ferroviaris i viaris i les connexions a terminals dels ports de Barcelona i Tarragona, amb programació coordinada d'obra, xarxa i operativa logística. Concretar les actuacions pendents de la terminal de la Llagosta i les seves connexions per assegurar-ne l'aprofitament efectiu, segons demanda acreditada i en coherència amb les altres terminals intermodals.

17. Xarxa viària. Acomplir les encomanes de gestió de l'Administració central a la Generalitat en la N-260, l'AP-7 i la pacificació de la N-II al Maresme. Desenvolupar la B-40 fins a Granollers, la A-14 des de la Ràpita fins a Viella, l'A-27 de Tarragona fins a Andorra amb actuacions concretes i

estat acreditat. Concentrar les demandes en els trams, enllaços i millores pendents; retirar de la cartera pendent els components ja en servei i incorporar-ne les necessitats de manteniment.

18. Executar les inversions pendents del Pla de Rodalies i de la Sagrera amb finançament i fites verificables. Explicitar les actuacions pendents de desdoblament de l'R3 i de remodelació de Sants i impulsar els estudis i la definició funcional del tercer túnel ferroviari de Barcelona, d'acord amb les necessitats de capacitat, l'avaluació d'alternatives i les garanties ambientals. Vincular els compromisos de traspàs a recursos i responsabilitats definides; el bloc de Transports concreta les exigències de fiabilitat i qualitat del servei.

19. Compromisos de fiabilitat de les infraestructures productives. Publicar estàndards de servei i plans de manteniment per als corredors ferroviaris, accessos logístics i xarxes que concentren activitat. Els titulars i operadors han de donar informació comparable sobre incidències, puntualitat, restriccions i temps de recuperació. Vincular la priorització pressupostària al cost de les interrupcions i a l'ús de la infraestructura. Presentar anualment l'execució del manteniment i les millores efectives de fiabilitat.

20. Garantir la transparència i la rendició de comptes sobre la inversió estatal executada a cada territori.

La Llei general pressupostària exigeix que els pressupostos incorporin un annex pluriennal dels projectes d'inversió pública amb classificació territorial i obliga a facilitar semestralment a les Corts informació regionalitzada sobre l'execució de la inversió real del sector públic estatal. Per tant, la territorialització exigida per presentar les inversions previstes també ha de permetre verificar les inversions efectivament executades. La interrupció de l'actualització de la sèrie estadística pública dificulta aquest contrast i afebleix la rendició de comptes del Govern davant el Parlament i la societat. En un context de major exigència de transparència, resulta especialment necessari garantir informació regular, completa i comparable sobre el compliment dels compromisos d'inversió a cada territori.

Restablir la publicació de l'estadística de distribució territorial de la inversió del sector públic estatal, reincorporar-la al Pla estadístic nacional i recuperar els períodes pendents. La informació ha de permetre comparar pressupost i execució per comunitat autònoma, entitat inversora i projecte identificable, incloses les empreses i altres entitats del sector públic estatal, amb metodologia pública i explicació de les desviacions i reprogramacions. Reforçar la legislació pressupostària i de transparència perquè la informació que el Govern ha de facilitar a les Corts es publiqui simultàniament, gratuïtament i en formats reutilitzables, dins dels tres mesos següents al tancament de cada semestre. Establir també, mitjançant la normativa parlamentària corresponent, que les Corts facin pública automàticament la informació rebuda, sense necessitat de sol·licitud d'accés. Garantir la continuïtat d'aquestes obligacions amb independència dels canvis del Pla estadístic nacional i de les pròrrogues pressupostàries. El Govern haurà d'explicar davant el Parlament les desviacions significatives, les mesures correctores i els terminis de recuperació de l'execució. La transparència pressupostària ha de permetre conèixer tant allò que es preveu invertir com allò que realment s'executa i on s'executa.

21. Millorar la contractació d'obres de les administracions i els organismes adscrits, inclosos els consorcis, les societats de gestió i les entitats similars, mitjançant les mesures següents:

1. Valorar les ofertes per a l'execució d'obres atenent criteris de qualitat, sostenibilitat, seguretat i salut i responsabilitat empresarial, i no solament el preu.
2. Garantir procediments transparents en les fases de licitació, execució i liquidació, amb rendició de comptes.
3. Utilitzar els mecanismes establerts per identificar ofertes temeràries, establint criteris de temeritat relacionats amb les ofertes mitjanes amb desviacions d'un percentatge prefixat.

4. Establir mecanismes de control per evitar la licitació d'obres amb preus inferiors als costos reals i l'adjudicació d'ofertes que no permetin cobrir el cost de les obres.
5. Introduir en els plecs de clàusules de les licitacions fórmules de revisió de preus segons la tipologia de l'obra.

Revisió de les fórmules polinòmiques vigents.

Preveure revisions automàtiques de preus en contractes marc o de serveis en cas de mesures legals com els increments salarials obligatoris o les reduccions de jornada derivades de modificacions legals.

6. Que la incorporació de clàusules socials respongui a la naturalesa del contracte, vetllant sempre per la seguretat.
7. Fomentar l'accés de la PIME a la contractació, simplificar els procediments de contractació i licitació.
8. En la licitació per lots, vetllar per la coherència, la coordinació en seguretat i salut i la definició inherent als contractes licitats.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Transports i Logística, i Finançament Autonòmic, mesura 10.03.

20
Innovació, Societat Digital i Emprenedoria

Les propostes en una mirada

20.01	Incrementar la inversió pública i privada en R+D+i.
20.02	Assegurar continuïtat dels programes d'innovació després dels fons extraordinaris.
20.03	Actualitzar la definició fiscal d'innovació tecnològica i unificar criteris.
20.04	Millorar el règim de deduccions fiscals.
20.05	Reforçar la seguretat jurídica en l'aplicació dels incentius fiscals a la innovació.
20.06	Simplificar i agilitzar la certificació i acreditació dels projectes d'R+D+i.
20.07	Establir mecanismes de suport a les pimes.
20.08	Facilitar l'aplicació i la monetització de deduccions fiscals d'R+D+i.
20.09	Simplificar els ajuts d'innovació amb convocatòries previsibles i finestreta única.
20.10	Revisar els requisits de justificació de les ajudes públiques a la innovació.
20.11	Avaluar l'impacte de les polítiques públiques d'innovació en la inversió privada.
20.12	Reforçar els incentius als projectes col·laboratius d'R+D+i entre empreses.
20.13	Reforçar la transferència de coneixement i tecnologia entre universitats.
20.14	Impulsar instruments de finançament que acompanyin tot el procés d'innovació.
20.15	Potenciar la compra pública innovadora amb pimes i empreses emergents.
20.16	Reforçar els instruments de finançament.
20.17	Agilitzar el reconeixement i suport de les empreses emergents i innovadores.
20.18	Vincular innovació i política industrial a les tecnologies estratègiques.
20.19	Incorporar el teixit empresarial al disseny de les polítiques d'innovació.
20.20	Acordar missions compartides d'innovació amb objectius i finançament pluriennals.
20.21	Impulsar vocacions STEM i participació femenina des de les primeres etapes.
20.22	Promoure una major col·laboració entre universitats i empreses.
20.23	Consolidar el model de microcredencials com a instrument.
20.24	Donar recursos i continuïtat als centres europeus d'innovació digital EDIH.
20.25	Reforçar absorció tecnològica i digitalització de les pimes amb acompanyament.
20.26	Prioritzar ajudes i instruments de finançament.
20.27	Incentivar la incorporació de tecnologies que millorin l'eficiència energètica.
20.28	Actualitzar les competències digitals dels professionals de tots els sectors.
20.29	Adaptar capacitació i requalificació a les necessitats reals de les empreses.
20.30	Reforçar les capacitats internes de les administracions.

20.31	Facilitar accés, disponibilitat i reutilització interoperable de dades públiques.
20.32	Facilitar espais d'ús compartit de dades entre empreses.
20.33	Impulsar la inclusió digital i reduir les bretxes d'accés a les noves tecnologies.

Prioritats i mesures destacades

La innovació necessita inversió continuada, seguretat jurídica i instruments que acompanyin el projecte des de la recerca fins al mercat. Cal estabilitzar els programes després dels recursos extraordinaris, simplificar els ajuts i donar certesa a les deduccions d'R+D+i i a la seva monetització. Les prioritats són reforçar la transferència entre universitats, centres i empreses, la compra pública innovadora i el finançament de les empreses emergents i del seu creixement. Les pimes han de disposar d'acompanyament per absorbir tecnologia i digitalitzar processos. La formació, les vocacions STEM, la participació femenina, les dades interoperables i la inclusió digital han de facilitar una transformació amb resultats empresarials i socials avaluables.

Text complet de les propostes

La innovació i la recerca constitueixen eines essencials per a reforçar la productivitat, la competitivitat i la capacitat de creixement del teixit productiu. Per a aprofitar els seus resultats, és necessari comptar amb instruments que afavoreixin la seva transferència, aplicació empresarial i industrialització.

Aquest objectiu exigeix inversió estable en R+D+i, incentius fiscals eficaços, ajudes accessibles, col·laboració entre els agents d'innovació i desenvolupament de competències que responguin a les necessitats de les empreses.

Assegurar la inversió i la continuïtat de les polítiques d'innovació

1. Incrementar la inversió pública i privada en R+D+i, establint compromisos pressupostaris pluriennals que permetin convergir amb la mitjana europea d'inversió en R+D respecte al PIB i avançar cap a l'objectiu del 3 %.
2. Garantir l'estabilitat i continuïtat dels programes de suport a la innovació empresarial, especialment davant la finalització dels fons extraordinaris NextGenerationEU.

Modernitzar els incentius fiscals a la R+D+i i reforçar la seguretat jurídica

3. Actualitzar la definició fiscal d'innovació tecnològica adaptant-la a la realitat de les tecnologies i els processos empresarials actuals, i unificar els criteris de valoració dels projectes d'R+D+i amb els del nostre entorn. Reconèixer el desenvolupament industrial com a categoria addicional al desenvolupament tecnològic i experimental, amb accés als incentius més favorables compatibles amb la normativa europea.
4. Millorar el règim de deduccions fiscals per R+D+i, garantint que constitueixi un instrument competitiu, accessible i atractiu per a empreses de totes les grandàries i sectors. Revisar els límits, requisits i condicions que dificulten el seu aprofitament efectiu, especialment entre les pimes. Elevar del 12 % al 25 % la deducció corresponent a activitats d'innovació tecnològica, amb la finalitat d'atreure inversions i nous projectes.
5. Reforçar la seguretat jurídica en l'aplicació dels incentius fiscals a la innovació, establint criteris tècnics i fiscals homogenis entre els diferents organismes competents.

6. Simplificar i agilitzar els procediments de certificació i acreditació de projectes d'R+D+i, establint mecanismes simplificats per a projectes de menor dimensió i procediments accelerats per a pimes i empreses innovadores.

7. Establir mecanismes de suport a les pimes perquè puguin accedir als incentius fiscals a la innovació, mitjançant suport als costos de certificació i elaboració d'informes motivats i serveis d'informació i assessorament especialitzat.

8. Revisar les condicions d'aplicació i monetització de les deduccions fiscals per R+D+i, per a facilitar la seva utilització per empreses amb bases imposables insuficients o projectes intensius en inversió.

Simplificar les ajudes públiques i avaluar els seus resultats

9. Simplificar els tràmits administratius associats a les ajudes i incentius a la innovació, millorant la planificació de convocatòries i terminis i avançant cap a una finestreta única digital i interoperable. Oferir alternatives proporcionades a avals i garanties, especialment per a les pimes, i reforçar la previsibilitat i seguretat jurídica dels procediments.

10. Revisar els requisits de justificació de les ajudes públiques a la innovació, establint procediments proporcionats a l'import, la naturalesa i el risc dels projectes per a reduir les càrregues administratives innecessàries.

11. Avaluar l'impacte de les polítiques públiques d'innovació en la inversió privada, la productivitat, l'ocupació i la competitivitat empresarial. Incorporar indicadors de col·laboració, transferència, adopció i capacitats que romanen després de les ajudes, mitjançant un seguiment proporcionat que faciliti millorar els programes. L'avaluació serviria per a identificar barreres, compartir aprenentatges i decidir quines iniciatives han d'ampliar-se, modificar-se o finalitzar.

Convertir el coneixement en valor i facilitar l'arribada de la innovació al mercat

12. Reforçar els incentius als projectes col·laboratius d'R+D+i entre empreses, universitats, centres tecnològics i organismes públics de recerca, establint condicions de finançament i deduccions fiscals que estimulin la inversió conjunta, la transferència tecnològica i l'explotació empresarial dels resultats.

13. Reforçar la transferència de coneixement i tecnologia entre universitats, centres de recerca i empreses, mitjançant instruments que acompanyin la transferència, demostració, adopció, difusió i industrialització dels resultats. Abordar la preparació tecnològica, organitzativa, comercial, financera i reguladora que dificulten la seva aplicació i escalat. La seva avaluació hauria d'incorporar les capacitats productives i el valor econòmic i social generat.

14. Impulsar instruments de finançament que acompanyin tot el procés d'innovació, des de la recerca i les proves de concepte fins al prototipatge, la validació, l'homologació, la industrialització i la comercialització.

15. Potenciar la compra pública d'innovació com a instrument d'impuls a l'activitat innovadora empresarial, facilitant la participació de pimes i empreses emergents i permetent que les administracions actuïn com a primeres demandants de solucions innovadores.

Facilitar el creixement de les empreses innovadores

16. Reforçar els instruments de finançament per al creixement i consolidació d'empreses innovadores, especialment les de base científica i tecnològica que requereixen inversions elevades i períodes prolongats de desenvolupament.

17. Simplificar els procediments administratius de reconeixement i suport a les empreses emergents i innovadores, facilitant l'accés als beneficis previstos en la normativa i millorant la coordinació dels instruments estatals i autonòmics.

Impulsar la innovació industrial i les tecnologies estratègiques

18. Impulsar una política industrial vinculada a la innovació i al desenvolupament de tecnologies estratègiques, reforçant les capacitats empresarials en semiconductors, fotònica, intel·ligència artificial, robòtica, biotecnologia i computació avançada.

Enfortir els ecosistemes d'innovació i la col·laboració publicoprivada

19. Establir mecanismes permanents de col·laboració entre l'Administració i el teixit empresarial en el disseny de les polítiques d'innovació, garantint la participació de les organitzacions empresarials en la identificació de necessitats, la definició d'instruments i la seva avaluació.

20. Articular missions compartides d'innovació vinculades a reptes econòmics i socials concrets, amb objectius mesurables, horitzó temporal, finançament pluriennal i responsabilitats definides. Cada missió ha de coordinar projectes, capacitats humanes i instruments d'oferta i demanda, inclosa la compra pública innovadora, i revisar periòdicament els resultats.

Desenvolupar el talent i connectar la formació amb les necessitats empresarials

21. Continuar impulsant les vocacions STEM i les competències científiques i tecnològiques des de les primeres etapes educatives, fomentant especialment la participació de dones i adaptant la formació a l'evolució tecnològica i productiva.

22. Promoure una major col·laboració entre universitats i empreses, enfortir els mecanismes de transferència de coneixement, els projectes conjunts de recerca i innovació i la mobilitat del talent entre el sistema científic i el teixit productiu. Fomentar la incorporació de talent investigador a les empreses i promoure instruments de col·laboració com els doctorats industrials, que permetin respondre als reptes empresarials reals mitjançant projectes de recerca aplicada desenvolupats juntament amb universitats i centres de coneixement.

23. Consolidar el model de microcredencials com a instrument per a millorar les habilitats digitals i la qualificació dels professionals, facilitant una formació flexible, modular i capitalitzable, adaptada a les necessitats canviants del mercat laboral. És necessari promoure la col·laboració entre el món de la formació i les empreses per a garantir una oferta formativa vinculada a les habilitats més demandades i accessible al llarg de tota la seva vida professional.

Transformació digital i competitivitat empresarial

La transformació digital és un factor determinant de la productivitat i la competitivitat empresarial. El repte consisteix a facilitar l'accés a eines tecnològiques, i a assegurar que les pimes puguin seleccionar, integrar i aprofitar les solucions que millor responen a les seves necessitats.

Per a avançar en aquest objectiu, han de consolidar-se els instruments d'acompanyament de proximitat, reforçar-se les capacitats de les administracions públiques i promoure's l'ús útil i segur de les dades i la modernització sostenible dels sectors productius.

Accelerar la transformació digital i l'absorció tecnològica de les pimes i la indústria

24. Reforçar la dotació i garantir la continuïtat dels European Digital Innovation Hubs (EDIH) com a palanca per a portar la innovació al mercat i ampliar els projectes pilot i les proves de concepte amb orientació a mercat i possibilitats d'escalat. Facilitar l'accés efectiu de les pimes als seus

serveis d'experimentació i acompanyament, reforçar la seva coordinació amb els instruments nacionals de suport a la digitalització i incrementar la formació en tecnologies digitals avançades dirigida a equips directius per a facilitar la seva implantació efectiva.

25. Impulsar la capacitat d'absorció tecnològica i la digitalització de les pimes mitjançant programes que combinin diagnòstic, acompanyament especialitzat, formació aplicada, preparació de dades, redisseny de processos i desenvolupament de capacitats directives i de gestió de la innovació, per a facilitar la integració efectiva de tecnologies avançades com la intel·ligència artificial. Reforçar el finançament de les organitzacions empresarials per a donar suport continuat a través d'instruments com les Oficines Acelera Pyme i simplificar la sol·licitud i justificació de les ajudes.

26. Prioritzar ajudes i instruments de finançament per a projectes de digitalització que acreditin millores de productivitat, automatització, ciberseguretat, ús responsable de la intel·ligència artificial i capacitació dels equips. Avaluar el seu impacte real en la competitivitat empresarial.

27. Incentivar la incorporació de tecnologies que millorin l'eficiència energètica, optimitzin l'ús dels recursos i redueixin l'impacte ambiental dels processos industrials.

Impulsar el desenvolupament del talent digital en tots els sectors productius

28. Reforçar la formació i actualització de competències digitals dels professionals de tots els sectors productius, amb especial atenció a la indústria i les pimes, per a facilitar la incorporació de noves tecnologies i accelerar la modernització del teixit empresarial.

29. Promoure programes de capacitació i requalificació adaptats a les necessitats reals de les empreses, en col·laboració amb les organitzacions empresarials, els centres de formació professional i les universitats, que permetin desenvolupar tant perfils tecnològics especialitzats com competències digitals aplicades a les diferents activitats i llocs de treball. Afavorir la formació contínua i l'adaptació dels professionals a l'evolució tecnològica, com a condició necessària per a millorar la productivitat i la competitivitat empresarial.

Impulsar la transformació digital de les administracions públiques

30. Reforçar les capacitats internes de les administracions per a definir necessitats, avaluar i contractar solucions, supervisar la seva implantació i mesurar resultats. Avançar en interoperabilitat entre sistemes, simplificació de procediments i cooperació entre nivells de govern per a oferir serveis digitals accessibles i eficients a empreses i ciutadania amb resultats verificables.

Promoure l'accés i l'ús compartit de dades per a generar valor

31. Fomentar l'accés, la disponibilitat i la reutilització de dades públiques mitjançant estàndards d'interoperabilitat que facilitin el desenvolupament de nous productes, serveis i models de negoci innovadors, garantint la seguretat, la confidencialitat i la protecció de les dades.

32. Facilitar espais d'ús compartit de dades entre empreses, centres de coneixement i administracions, amb regles clares sobre accés, qualitat, interoperabilitat, seguretat i drets d'ús, per a resoldre reptes comuns. Partir de casos d'ús concrets, facilitar la participació de les pimes i avaluar els resultats econòmics i productius obtinguts.

Reduir les bretxes d'accés a les tecnologies digitals

33. Impulsar la inclusió digital i reduir les bretxes d'accés a les noves tecnologies, prestant especial atenció a microempreses, autònoms, sectors menys digitalitzats i col·lectius amb majors dificultats d'adaptació.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Fiscalitat, mesures 12.08.5 i 12.19; IA i Robòtica; Contractació Pública, i Formació, Coneixement i Qualificació Professional, mesura 13.25.

21
Internacionalització

Les propostes en una mirada

21.01	Garantir una dotació pressupostària estable i suficient.
21.02	Ampliar i millorar els instruments de finançament.
21.03	Reforçar la formació i l'especialització de professionals en comerç internacional.
21.04	Reduir les càrregues administratives i agilitzar els tràmits duaners.
21.05	Fomentar la internacionalització d'activitats d'alt valor afegit.
21.06	Defensar els interessos empresarials davant aranzels i barreres de tercers països.
21.07	Impulsar la ratificació i l'entrada en vigor dels acords comercials europeus.
21.08	Diversificar mercats i facilitar l'entrada empresarial en noves destinacions.
21.09	Introduir regionalització sanitària i fitosanitària en els acords comercials.
21.10	Garantir unes condicions de competència internacional justes i equitatives.
21.11	Exigir reciprocitat efectiva en les condicions de producció de tercers països.
21.12	Garantir energia industrial estable i competitiva internacionalment.
21.13	Reforçar la competitivitat internacional de les indústries intensives en energia.
21.14	Reforçar el lideratge i la influència econòmica internacional d'Espanya.
21.15	Atraure i retenir inversions estrangeres d'alt valor afegit.
21.16	Reforçar la col·laboració publicoprivada en les polítiques d'internacionalització.

Prioritats i mesures destacades

La internacionalització requereix instruments estables per diversificar mercats, ampliar les activitats de valor afegit i atraure inversió. Cal reforçar el finançament, la formació especialitzada i la cooperació publicoprivada, i reduir les càrregues duaneres i administratives. Les prioritats són defensar els interessos empresarials davant aranzels i barreres, impulsar els acords comercials europeus i garantir condicions de competència equitatives amb reciprocitat efectiva. La regionalització sanitària i fitosanitària ha d'evitar restriccions generals quan es puguin delimitar territorialment els riscos. L'energia competitiva i el suport als sectors intensius han d'acompanyar aquesta obertura exterior, amb més influència econòmica internacional i captació d'inversions d'alt valor afegit.

Text complet de les propostes

1. Garantir una dotació pressupostària estable i suficient per impulsar la internacionalització de les empreses de béns i serveis, ampliar la base exportadora i consolidar la seva presència als mercats exteriors. Reforçar els programes de suport a les pimes mitjançant serveis d'assessorament especialitzat, prospecció de mercats, missions comercials, participació en fires internacionals i acompanyament empresarial en destinació.

2. Ampliar i millorar els instruments de finançament, garanties i assegurances de crèdit a l'exportació, facilitant-ne l'accés, simplificant els procediments i adaptant-ne les condicions a les necessitats de les pimes i de les empreses que desenvolupen projectes d'internacionalització o implantació en mercats exteriors. Introduir incentius fiscals i financers per a la internacionalització empresarial i per a la promoció nacional i internacional de productes emparats per Denominacions d'Origen Protegides. Reforçar, així mateix, els instruments de cobertura dels riscos comercials i de cobrament internacional i les actuacions institucionals destinades a facilitar la recuperació de deutes derivats d'operacions comercials internacionals.

3. Reforçar la formació i l'especialització de professionals en comerç internacional, amb una atenció especial als idiomes, la normativa comercial, els mitjans de pagament internacionals i la gestió de riscos. Promoure programes de capacitació adaptats a les necessitats de les empreses i facilitar la incorporació de talent especialitzat per impulsar-ne la competitivitat als mercats exteriors.

4. Reduir les càrregues administratives i agilitzar els tràmits duaners, les certificacions i les autoritzacions per exportar i importar, mitjançant la digitalització de procediments, finestretes úniques i terminis de resolució més breus, evitant duplicitats i garantint la seguretat jurídica.

5. Fomentar la internacionalització d'activitats d'alt valor afegit, aprofitant la digitalització i la intel·ligència artificial per millorar la productivitat, la prospecció comercial i l'accés a clients internacionals. Impulsar l'adopció del comerç electrònic i de nous canals digitals de comercialització, facilitant l'adaptació dels models de negoci de les empreses als mercats exteriors.

6. Defensar els interessos de les empreses espanyoles i europees en les relacions comercials amb tercers estats, promovent solucions negociades que redueixin els aranzels i les barreres comercials i aportin estabilitat i previsibilitat. Reforçar la interlocució amb la Comissió Europea per prevenir i resoldre conflictes comercials, defensar els sectors exportadors afectats per mesures restrictives o represàlies i impulsar instruments de suport que preservin la seva competitivitat i presència internacional.

7. Impulsar l'aprovació, la ratificació i l'entrada en vigor dels acords comercials de la Unió Europea amb l'Índia, Austràlia i Indonèsia, així com completar els procediments d'aprovació i ratificació que corresponguin dels acords amb Mèxic, Xile i Mercosur, tenint en compte l'estat d'aplicació de cadascun. Avançar en les negociacions comercials amb les Filipines i altres mercats estratègics. Promoure, així mateix, l'aprofitament efectiu per part de les empreses dels acords comercials ja vigents o en aplicació provisional, facilitant l'accés a la informació, l'assessorament especialitzat i la identificació de noves oportunitats de negoci.

8. Promoure una estratègia activa i ambiciosa de diversificació comercial que faciliti l'entrada de les empreses en nous mercats, especialment a Àsia, Amèrica Llatina, Àfrica i l'Orient Mitjà, mantenint i reforçant alhora les relacions comercials amb els Estats Units i la Xina. Establir mesures concretes de suport a la internacionalització, la diversificació de proveïdors i la reducció de dependències estratègiques, amb l'objectiu de garantir cadenes de subministrament més segures, competitives i resilients. Reforçar els serveis d'informació i assessorament empresarial en matèria de riscos geopolítics i geoeconòmics, sancions internacionals, controls d'exportació i possibles interrupcions de les cadenes de subministrament, facilitant l'anticipació de riscos i l'adopció d'estratègies de diversificació i continuïtat de l'activitat empresarial.

9. Promoure la inclusió i revisió, en els acords comercials internacionals vigents i futurs, de clàusules de regionalització sanitària i fitosanitària que permetin limitar les restriccions a l'exportació a les zones efectivament afectades per brots de malalties animals o vegetals. Evitar que l'aparició de focus localitzats provoqui el tancament generalitzat de mercats a productes procedents de

territoris no afectats, mitjançant el reconeixement de zones lliures de malaltia i l'aplicació de criteris tècnics, controls i garanties sanitàries prèviament establerts.

10. Garantir unes condicions de competència internacional justes i equitatives, promovent la reciprocitat efectiva en l'accés als mercats i unes condicions de competència equivalents per als productors europeus i de tercers països. Assegurar que els productes importats compleixin els requisits europeus aplicables en matèria de qualitat, seguretat i medi ambient, reforçant els mecanismes de vigilància del mercat i els controls duaners per combatre les pràctiques comercials deslleials, el frau, les falsificacions i l'entrada de productes que incompleixin la normativa europea.

11. Promoure una major reciprocitat en les condicions de producció entre els productors europeus i els de tercers països, especialment en matèria de benestar animal, ús de productes fitosanitaris i protecció mediambiental, de conformitat amb les normes internacionals aplicables.

12. Impulsar mesures que garanteixin un subministrament energètic estable i a preus competitius per a la indústria, equiparables als dels principals països competidors, mitjançant la reducció dels costos energètics i el reforç de les infraestructures i xarxes de distribució. Accelerar les inversions en interconnexions elèctriques amb Europa i en infraestructures logístiques estratègiques, especialment ferroviàries, portuàries i aeroportuàries, per reduir els costos de transport, millorar la competitivitat de les exportacions i afavorir l'atracció d'inversions industrials.

13. Reforçar la competitivitat internacional de les indústries intensives en energia i emissions, agilitzant l'adaptació de les normes tècniques i els procediments d'avaluació i comercialització de nous materials i productes industrials de baixes emissions, com per exemple el ciment, així com l'autorització de projectes de captura, transport, utilització i emmagatzematge de CO_2. Impulsar mecanismes que evitin que les diferències internacionals en els costos d'emissió penalitzin la indústria europea davant dels seus competidors.

14. Reforçar el lideratge i la influència econòmica internacional d'Espanya, intensificant la interlocució amb la Comissió Europea i reforçant la xarxa d'ambaixades, consolats i Oficines Econòmiques i Comercials per donar suport a les empreses a l'exterior, defensar les seves inversions i resoldre obstacles comercials. Impulsar una Agenda d'Estat amb un fort contingut econòmic que afavoreixi la participació empresarial en els viatges institucionals i faciliti noves oportunitats de negoci.

15. Atraure i retenir inversions estrangeres d'alt valor afegit, especialment en àmbits estratègics com la intel·ligència artificial, el vehicle elèctric, els centres de dades i les tecnologies netes, agilitzant els procediments d'implantació i garantint un entorn regulador estable, transparent i previsible. Afavorir les inversions que contribueixin a la creació d'ocupació qualificada, la innovació, la recerca i el desenvolupament de l'ecosistema industrial i empresarial.

16. Reforçar la col·laboració publicoprivada entre les administracions i les organitzacions empresarials per millorar l'eficàcia de les polítiques d'internacionalització. Reconèixer aquestes entitats com a agents col·laboradors en el disseny, la gestió i l'execució dels instruments públics de suport, establint mecanismes estables de cooperació i facilitant que puguin tramitar i justificar ajuts per compte de les empreses beneficiàries, quan la normativa reguladora ho permeti. Millorar la coordinació entre els organismes estatals, autonòmics i les organitzacions empresarials, evitant duplicitats i establint mecanismes d'avaluació de l'eficàcia de les polítiques públiques d'internacionalització, amb especial atenció a la consolidació de nous exportadors regulars, la diversificació de mercats i l'increment del valor afegit de les exportacions.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Unió Europea i Programes Europeus, mesura 28.12; Agricultura i Indústria Alimentària; Energia; Indústria, i Infraestructures.

22
Laboral i Negociació Col·lectiva

Les propostes en una mirada

22.01	Reforçar estabilitat normativa i seguretat jurídica per reduir conflictivitat laboral.
22.02	Adaptar el marc normatiu laboral a les noves formes d'organització del treball.
22.03	Adaptar la normativa laboral als sectors i als models d'organització empresarial.
22.04	Regulació del dret de vaga: Una regulació que estableixi l'exercici d'aquest dret.
22.05	Derogació de l'article 311.2 del Codi Penal.
22.06	Modificar l'article 26 de la Llei 9/2025.
22.07	Crear una finestreta única empresarial.
22.08	Coordinar organismes i criteris administratius per donar seguretat a les empreses.
22.09	Reduir les càrregues burocràtiques i agilitzar els procediments administratius.
22.10	Adaptar la contractació a les necessitats productives dels diferents sectors.
22.11	Potenciar la flexibilitat interna per facilitar l'adaptació de les empreses.
22.12	Flexibilització dels contractes de durada determinada per substitució.
22.13	Incentivar la contractació indefinida i fomentar l'estabilitat en l'ocupació.
22.14	Recuperar el contracte indefinit d'emprenedors amb un any de prova.
22.15	Revisar el pagament en finalitzar contractes temporals i la seva naturalesa.
22.16	Millorar els mecanismes d'intermediació en l'ocupació.
22.17	Enfortir la sinergia entre les polítiques d'ocupació, educació i formació.
22.18	Redefinició del concepte de col·locació adequada.
22.19	Agilitzar la certificació de manca de demandants i aplicar silenci positiu.
22.20	Reforçar les polítiques actives i evitar desincentius a la reincorporació laboral.
22.21	Reforçar la capacitat de les polítiques migratòries.
22.22	Simplificar els tràmits d'estrangeria.
22.23	Simplificar i harmonitzar la contractació en origen i la migració circular.
22.24	Defensar el paper de les ETT sense identificar temporalitat i precarietat.
22.25	Impulsar la transmissió de coneixements i el relleu generacional en les empreses.
22.26	Fomentar la inversió empresarial en innovació, digitalització i sostenibilitat.
22.27	Modificació en la regulació de les hores extraordinàries.
22.28	Calendari laboral: Traslladar els dies festius entre setmana a dilluns o divendres.
22.29	Clarificar els conceptes i l'aplicació dels drets de conciliació i permisos.
22.30	Establiment d'una reducció mínima del 50 % de la jornada per cura de fills.
22.31	Clarificació del còmput de la jornada anual, els descansos i els dies festius.

22.32	Simplificació del règim d'hores complementàries en els contractes a temps parcial.
22.33	Foment del treball a distància mitjançant la flexibilització de la seva regulació.
22.34	Major flexibilitat en la modificació d'horaris sense alteració de la jornada pactada.
22.35	Flexibilitzar el preavís mínim en la distribució irregular de la jornada laboral.
22.36	Flexibilitzar la regulació del registre de jornada.
22.37	Clarificació i delimitació del permís retribuït de cinc dies.
22.38	Redefinició dels permisos climàtics i la seva articulació amb els ERTO.
22.39	Suprimir salaris de tramitació pels retards de la justícia en acomiadaments nuls.
22.40	Objectivar causes i procediments d'acomiadament i modificació de condicions.
22.41	Assegurar una resolució efectiva dels procediments d'inaplicació de convenis.
22.42	Facilitar els Expedients de Regulació d'Ocupació.
22.43	Revisió i delimitació dels supòsits de nul·litat de l'acomiadament.
22.44	Revisió dels llindars de l'acomiadament col·lectiu.
22.45	Derogació de la Disposició addicional sisena del Reial decret 608/2023.
22.46	Reforçar control i eficàcia de la incapacitat temporal de curta durada.
22.47	Suprimir l'obligació empresarial de pagar la prestació dels dies 4 a 15 de baixa.
22.48	Substituir el pagament delegat pel pagament directe de l'entitat gestora o mútua, a càrrec de l'Administració i amb finançament corresponent.
22.49	Eliminar la cotització empresarial durant la IT per contingències comunes.
22.50	Reconeixement de competències a les Mútues col·laboradores.
22.51	Aplicar els convenis amb mútues per accelerar diagnòstics, tractaments i cirurgies.
22.52	Exigir assistència justificada als reconeixements mèdics durant la IT.
22.53	Facilitar receptes i proves diagnòstiques pels metges d'empresa.
22.54	Establir protocols clínics específics.
22.55	Reduir les llistes d'espera per a proves diagnòstiques.
22.56	Informar els metges de les exigències del lloc i les possibilitats d'adaptació.
22.57	Separar la gestió mèdica de l'administrativa.
22.58	Reforçar les inspeccions mèdiques de l'INSS (ICAM a Catalunya).
22.59	Digitalitzar íntegrament els expedients d'incapacitat temporal.
22.60	Introduir eines predictives per a identificar baixes reiterades.
22.61	Actualitzar durades orientatives de les baixes i avaluar aviat els casos llargs.
22.62	Establir el període de durada de la prestació d'incapacitat temporal en 365 dies.
22.63	Harmonitzar les normes laborals i de Seguretat Social sobre incapacitat temporal.
22.64	Revisar les millores voluntàries d'IT derivades de la negociació col·lectiva.
22.65	Modificar el règim d'infraccions i sancions.
22.66	Promoure ús responsable de les baixes i estudiar la incidència de la salut mental.
22.67	Comunicar baixes i altes el mateix dia i regular la comunicació durant la IT.
22.68	Regular consentiment i obligatorietat dels reconeixements mèdics.
22.69	Simplificar l'extinció per ineptitud i els ajustos raonables, especialment a les pimes.

22.70	Agilitzar l'extinció per incapacitat permanent i precisar l'adaptació del lloc.
22.71	Recuperar l'acomiadament objectiu per absentisme amb exclusions i garanties.
22.72	Clarificar l'acomiadament disciplinari per frau i conductes incompatibles amb la IT.
22.73	Evitar la nul·litat automàtica de tota extinció durant una incapacitat temporal.
22.74	Impulsar un pla nacional de prevenció i lluita contra l'absentisme injustificat.
22.75	Potenciar la negociació col·lectiva com l'eina prioritària.
22.76	Facilitar la renovació i actualització dels convenis.
22.77	Flexibilitzar i agilitzar la inaplicació temporal de condicions dels convenis.
22.78	Impulsar l'ús dels Sistemes autònoms de solució de conflictes laborals.
22.79	Racionalitzar el crèdit horari sindical.
22.80	Recuperar la prioritat del conveni d'empresa i ampliar-la als complements d'IT.
22.81	Reducció lineal de les cotitzacions empresarials a la Seguretat Social com a incentiu.
22.82	Corregir el desequilibri financer de la Seguretat Social sense perjudicar l'ocupació.
22.83	Evitar que l'augment del finançament es basi a incrementar els impostos al treball.
22.84	Fomentar el pilar complementari és fonamental.
22.85	Adequar la normativa laboral a un mercat laboral envellit.
22.86	Substituir MEI i quota de solidaritat per revisió automàtica de les pensions.
22.87	Reforçar la lluita contra el frau laboral i l'economia submergida.
22.88	Controlar el frau en prestacions i el rebuig de feines adequades.
22.89	Facilitar a les empreses el pagament de sancions.
22.90	Eliminació de la facultat de control de les causes dels acomiadaments col·lectius.
22.91	Reforç dels mecanismes de control i verificació de les prestacions.
22.92	Supressió del recàrrec de prestacions.

Prioritats i mesures destacades

El mercat de treball necessita estabilitat normativa, seguretat jurídica i instruments d'adaptació acordats en el diàleg social i la negociació col·lectiva. Cal facilitar la contractació, la flexibilitat interna i la cobertura de vacants, amb polítiques actives, formació i tràmits migratoris més àgils. La incapacitat temporal requereix una resposta assistencial i de gestió que redueixi demores, reforci el paper de les mútues i distingeixi la malaltia protegida de l'absentisme injustificat. Es proposa revisar les càrregues empresarials durant la baixa, millorar els controls i donar certesa als procediments. La sostenibilitat de la Seguretat Social s'ha d'abordar evitant més càrregues sobre l'ocupació i reforçant la previsió complementària.

Text complet de les propostes

Marc regulador laboral, seguretat jurídica i simplificació administrativa

1. Reforçar la seguretat jurídica, l'estabilitat normativa i amb això reduir la conflictivitat laboral. Impulsar un marc regulador laboral estable, clar i predictible, evitant modificacions normatives que generin incertesa per a les empreses. En aquest sentit, s'ha de reforçar la seguretat jurídica en matèries com la contractació, l'acomiadament i l'organització del treball, promovent criteris interpretatius homogenis i una major previsibilitat en la seva aplicació.

2. Adaptar el marc normatiu laboral a les noves formes d'organització del treball. Actualitzar la regulació laboral per a donar resposta als canvis derivats de la digitalització, la intel·ligència artificial i la transformació tecnològica dels processos productius, tenint en compte les característiques, dimensions i capacitat d'adaptació del teixit empresarial, i evitant la introducció de noves càrregues administratives, burocràtiques o econòmiques.

3. Adequació de la normativa laboral a les particularitats dels diferents sectors d'activitat i models d'organització empresarial. Es proposa que, en l'elaboració i modificació de la normativa laboral, es tinguin en compte les particularitats i la casuística específica dels diferents sectors d'activitat i empreses, especialment aquelles que desenvolupen la seva activitat de forma continuada durant les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any, així com les que operen mitjançant sistemes de torns, jornades irregulars o règims especials de prestació de serveis.

4. Regulació del dret de vaga: Una regulació que estableixi l'exercici d'aquest dret, així com els seus límits i garanties, a través d'una llei orgànica, tal com preveu l'article 28.2 de la Constitució Espanyola.

5. Derogació de l'article 311.2 del Codi Penal. Es proposa derogar l'article 311.2 del Codi Penal, eliminant la tipificació penal dels supòsits d'imposició de condicions laborals il·legals mitjançant fórmules de contractació alienes al contracte de treball, quan existeixi un requeriment o sanció administrativa prèvia i es mantingui la conducta infractora.

6. Modificar l'article 26 de la Llei 9/2025, de 3 de desembre, de Mobilitat Sostenible, a fi d'aclarir que la seva regulació sobre els plans de mobilitat sostenible al treball té caràcter estrictament supletori respecte de la normativa pròpia de les comunitats autònomes i de les entitats locals en matèria de transports, mobilitat sostenible, plans de mobilitat al treball i ordenació urbanística, de manera que, en territoris amb un marc normatiu propi, com Catalunya, resulti d'aplicació preferent la normativa autonòmica.

7. Crear una finestreta única empresarial per a simplificar les relacions amb les Administracions Públiques. Impulsar la creació d'una finestreta única que centralitzi les comunicacions i gestions laborals de les empreses amb els diferents organismes públics, especialment la Seguretat Social, el SEPE, la Inspecció de Treball, les autoritats laborals i els serveis públics de salut, facilitant els tràmits i reduint les càrregues administratives.

8. Reforçar la coordinació administrativa i garantir la seguretat jurídica de les empreses. Unificar els criteris interpretatius i d'actuació dels diferents organismes públics per a evitar resolucions contradictòries i situacions d'inseguretat jurídica. Impulsar la interoperabilitat dels sistemes d'informació de les Administracions Públiques, evitant que les empreses hagin d'aportar reiteradament documentació que ja es troba en poder de l'Administració.

9. Reduir les càrregues burocràtiques i agilitzar els procediments administratius. Revisar i simplificar les obligacions formals i documentals que generen càrregues innecessàries per a les empreses, eliminant tràmits redundants o que no resultin imprescindibles per al compliment de les obligacions legals. Establir procediments administratius més àgils, amb terminis màxims de resolució, mecanismes de seguiment i aplicació del silenci administratiu positiu quan legalment procedeixi, amb l'objectiu de millorar l'eficiència de les Administracions i facilitar l'activitat empresarial.

Contractació laboral, creació d'ocupació i polítiques actives d'ocupació

10. Adaptar la contractació laboral a les necessitats dels diferents sectors d'activitat i configurar un sistema de contractació adaptat a les necessitats d'empresaris i treballadors. Impulsar una reforma del marc normatiu laboral que reconegui les particularitats productives i organitzatives dels diferents sectors econòmics, especialment aquells amb activitats estacionals, fluctuacions de

demanda o necessitats de prestació continuada de serveis. Introduir major flexibilitat i seguretat jurídica en les modalitats de contractació i en l'organització del temps de treball, facilitant l'adaptació de les empreses a les seves necessitats productives, afavorint l'estabilitat de l'ocupació i millorant la contractació a temps parcial.

A més, sobre aquesta mateixa base, s'hauria d'incentivar i intensificar la contractació de joves, amb fórmules flexibles, així com la contractació d'aquells col·lectius amb especials dificultats per a la seva inserció en l'actual mercat laboral.

11. Potenciar les fórmules de flexibilitat interna que permetin la capacitat d'adaptació empresarial (modificació substancial de condicions de treball, mobilitat funcional i geogràfica, inaplicació de convenis col·lectius, prioritat aplicativa del conveni d'empresa, incentivació dels Expedients de suspensió de contracte i reducció de jornada en detriment dels d'Extinció, etc.).

12. Flexibilització dels contractes de durada determinada per substitució. Modificar l'article 15 de l'Estatut dels Treballadors per a permetre expressament que els contractes de substitució puguin formalitzar-se per una jornada inferior a la de la persona treballadora substituïda, ateses les necessitats organitzatives i productives de l'empresa, sense necessitat de reproduir íntegrament la jornada de la persona titular del lloc.

13. Incentivar la contractació indefinida i fomentar l'estabilitat en l'ocupació. Impulsar mesures d'estímul a la contractació indefinida mitjançant bonificacions i reduccions selectives de les cotitzacions a la Seguretat Social.

14. Recuperació del contracte indefinit de suport als emprenedors amb un període de prova d'un any. Es proposa recuperar la modalitat de contracte de treball per temps indefinit de suport als emprenedors, regulada en l'article 4 de la Llei 3/2012, de 6 de juliol, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral, i derogada amb efectes des de l'1 de gener de 2019 pel Reial decret llei 28/2018, de 28 de desembre.

En particular, es planteja restablir aquesta modalitat contractual per a les empreses de menys de 50 treballadors, amb un període de prova d'un any, mitjançant la introducció d'una regulació específica en l'Estatut dels Treballadors que contempli una excepció al règim general de períodes de prova establert en l'article 14.

15. Canvi de la denominació i de la naturalesa del concepte d'extinció (indemnització) en els contractes temporals. (Art. 49.1.c ET) Eliminar el concepte de "indemnització" en acabar qualsevol tipus de contracte temporal. No té sentit denominar-ho indemnització perquè el treballador quan acaba el contracte temporal, no hi ha acomiadament.

16. Millorar els mecanismes d'intermediació en l'ocupació, amb impuls de la col·laboració publicoprivada, la qual cosa permetrà una atenció eficient i individualitzada dels aturats que possibiliti la seva inserció en el mercat laboral.

17. Enfortir la sinergia entre les polítiques d'ocupació, educació i formació per a anticipar i identificar de manera conjunta les noves necessitats i competències, i garantir una ràpida adaptació del sistema educatiu i formatiu. A més, és fonamental integrar també les polítiques socials en aquest procés, amb l'objectiu de brindar una atenció integral.

18. Redefinició del concepte de col·locació adequada per a afavorir la reincorporació al mercat laboral de les persones desocupades. Es proposa modificar l'article 3.g) de la Llei 3/2023, de 28 de febrer, d'Ocupació, per a ampliar el concepte de col·locació adequada i establir l'obligació d'acceptar les ofertes d'ocupació corresponents a vacants disponibles que s'ajustin al perfil professional i a les aptituds de la persona desocupada, sempre que respectin les condicions salarials i laborals legalment establertes.

En particular, es proposa flexibilitzar els requisits relatius a la localitat de residència, la durada del contracte i la jornada laboral, de manera que puguin considerar-se adequades ofertes d'ocupació en localitats pròximes, així com contractes temporals o a temps parcial, sense necessitat que estiguin prèviament inclosos en un acord d'activitat voluntàriament acceptat.

19. Agilització del procediment d'obtenció del certificat d'insuficiència de demandants d'ocupació i establiment del silenci administratiu positiu.

Es proposa modificar el Reial decret 1155/2024, de 19 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Estrangeria, amb l'objectiu de simplificar i agilitzar el procediment d'acreditació de la insuficiència de demandants d'ocupació en el mercat laboral nacional, necessari per a la contractació de persones treballadores de tercers països. En particular, es planteja reduir els terminis de tramitació i establir expressament el caràcter positiu del silenci administratiu quan el servei públic d'ocupació competent no emeti el certificat dins del termini legalment establert.

20. Enfortiment i major desenvolupament de les polítiques actives d'ocupació en detriment de les polítiques passives, que en determinats supòsits provoquen un efecte desincentivador i una actitud passiva en la cerca de treball.

21. Reforçar la capacitat de les polítiques migratòries per a abordar de manera efectiva els desequilibris en el mercat laboral, mitjançant l'ampliació de les ocupacions de difícil cobertura, el reconeixement de les qualificacions de persones provinents de tercers països i la implementació de canvis normatius que promoguin l'emprenedoria d'estrangers. Així mateix, és important impulsar la contractació en origen i la migració circular, introduir la figura de l'arrelament per a la formació i facilitar l'accés al mercat laboral d'estudiants estrangers a través de l'avaluació dels seus assoliments, amb l'objectiu de mitigar aquests desequilibris.

22. Simplificar els tràmits d'estrangeria, adaptar el catàleg d'ocupacions de difícil cobertura i afavorir la inserció laboral dels col·lectius amb majors dificultats d'ocupabilitat. Es proposa simplificar els procediments de reconeixement, homologació i convalidació de permisos i habilitacions professionals, especialment en el marc dels convenis bilaterals. Reforçar els recursos humans i materials dels organismes competents, particularment de les oficines d'estrangeria, incrementant la disponibilitat d'examinadors i establint mecanismes de coordinació i tramitació preferent per a sectors estratègics, amb l'objectiu de reduir els terminis administratius i accelerar la incorporació efectiva de professionals a les empreses.

Així mateix, actualitzar i ampliar el catàleg d'ocupacions de difícil cobertura, adaptant-lo a les necessitats reals del teixit productiu i a les particularitats dels diferents sectors econòmics. Impulsar mecanismes que facilitin la contractació col·lectiva en origen, especialment en aquelles activitats que presenten dificultats estructurals per a trobar professionals, afavorint la disponibilitat de mà d'obra i la competitivitat empresarial.

En el mateix sentit, s'ha d'afavorir la inserció laboral dels col·lectius amb majors dificultats d'ocupabilitat, desenvolupant programes específics d'ocupació, formació i requalificació professional dirigits especialment a joves, persones majors de 55 anys i aturats de llarga durada.

23. Simplificació i harmonització dels procediments de contractació en origen i migració circular (Ordre GECCO). Es proposa modificar la normativa reguladora de la gestió col·lectiva de contractacions en origen (GECCO) i dels programes de migració circular, en el marc del Reial decret 1155/2024, de 19 de novembre, i de les corresponents ordres ministerials, amb l'objectiu d'agilitzar i simplificar els requisits administratius exigits a les empreses participants. En particular, es planteja aplicar el principi de «només una vegada» (Once-Only), evitant l'aportació reiterada de documentació que ja hagi estat presentada i verificada per l'Administració en campanyes anteriors, sempre que no s'hagin modificat les circumstàncies que van justificar la seva aportació.

24. Defensar el paper de les ETT i trencar l'associació entre temporalitat i precarietat que està distorsionant permanentment el debat sobre les necessitats del mercat laboral.

25. Impulsar la transmissió de coneixements i el relleu generacional en les empreses. Establir incentius econòmics i fiscals que fomentin la transmissió de coneixements, competències i experiència professional entre les persones treballadores sènior i les noves incorporacions. Promoure programes de mentoria, formació intergeneracional i acompanyament professional que facilitin el relleu generacional, afavoreixin la integració dels joves en el mercat laboral i permetin preservar el talent i el coneixement acumulat en les empreses, contribuint a millorar la productivitat i la competitivitat empresarial.

26. Fomentar la inversió empresarial en innovació, digitalització i sostenibilitat. Impulsar un marc d'incentius fiscals, econòmics i laborals que afavoreixi les inversions de les empreses en innovació tecnològica, transformació digital i sostenibilitat. Facilitar l'accés a ajudes i mecanismes de finançament i la incorporació de noves tecnologies i l'adaptació de les competències professionals.

Organització del temps de treball, flexibilitat interna i conciliació

27. Modificació en la regulació de les hores extraordinàries per a facilitar la seva utilització en els supòsits que siguin necessàries per a les empreses.

28. Calendari laboral: Traslladar els dies festius entre setmana a dilluns o divendres per a reduir costos i millorar la productivitat.

29. Revisió i clarificació dels conceptes jurídics aplicables als drets de conciliació i permisos laborals. Es proposa modificar els articles 34.8, 37.3.b) i 37.6 de l'Estatut dels Treballadors per a corregir les deficiències tècniques introduïdes pel Reial decret llei 5/2023, de 28 de juny, mitjançant la definició precisa i homogènia dels conceptes de persona convivent, persona dependent i necessitats de cura efectiva, evitant interpretacions extensives i situacions d'inseguretat jurídica.

En particular, es planteja delimitar els supòsits de convivència a familiars fins al segon grau d'afinitat, inclosos els familiars consanguinis de la parella de fet, i establir requisits objectius d'acreditació, mitjançant certificat d'empadronament o document equivalent per a justificar la convivència i informe mèdic o documentació sanitària suficient per a acreditar la necessitat de cura efectiva.

Així mateix, es proposa regular expressament l'extinció d'aquests drets quan desapareguin les circumstàncies que van motivar el seu reconeixement i reforçar la capacitat empresarial per a limitar el seu exercici simultani per raons organitzatives o productives objectives i degudament justificades, garantint una aplicació proporcionada i una major seguretat jurídica.

30. Establiment d'una reducció mínima del 50 % de la jornada per cura de fills per a facilitar la substitució de les persones treballadores. Es proposa modificar l'article 37.6 de l'Estatut dels Treballadors per a establir que, en els supòsits de reducció de jornada per guarda legal i cura de fills menors de dotze anys, la reducció hagi d'aconseguir, com a mínim, la meitat de la jornada ordinària, amb la corresponent disminució proporcional del salari, en substitució del règim actual, que permet reduccions des d'un vuitè fins a la meitat de la jornada.

31. Clarificació del còmput de la jornada anual, els descansos i els dies festius. Modificar l'article 37 de l'Estatut dels Treballadors per a establir criteris clars i homogenis sobre el còmput de la jornada efectiva, determinant expressament que els dies festius coincidents amb descansos ordinaris no generin automàticament un dret a compensació addicional, excepte previsió convencional.

32. Simplificació del règim d'hores complementàries en els contractes a temps parcial. Modificar l'article 12 de l'Estatut dels Treballadors per a flexibilitzar la regulació de les hores complementàries en els contractes a temps parcial, eliminant els límits percentuals actuals del

30 % i del 60 %, amb l'objectiu de facilitar l'adaptació de la jornada a les necessitats productives i organitzatives de les empreses, reduir la complexitat administrativa i afavorir l'ús d'aquesta modalitat en lloc de les ampliacions temporals de jornada.

33. Foment del treball a distància mitjançant la flexibilització de la seva regulació. Modificar l'article 1 de la Llei 10/2021, de treball a distància, per a permetre que, mitjançant negociació col·lectiva, es pugui incrementar el llindar del 30 % de la jornada a distància establert per a l'aplicació del seu règim específic. Aquesta mesura pretén dotar la negociació col·lectiva de major capacitat d'adaptació a les diferents realitats sectorials i empresarials, facilitant la implantació de models híbrids de treball, reduint desplaçaments i afavorint la sostenibilitat, al mateix temps que s'evita que les obligacions administratives i econòmiques associades al treball a distància desincentivin la seva utilització.

34. Major flexibilitat en la modificació d'horaris sense alteració de la jornada pactada. Modificar l'article 34 de l'Estatut dels Treballadors per a distingir expressament entre les modificacions d'horari i la distribució irregular de la jornada, establint que els canvis horaris que no alterin el nombre d'hores de treball pactades en còmput setmanal o mensual no tinguin automàticament la consideració de distribució irregular de jornada.

35. Flexibilitzar el preavís mínim en la distribució irregular de la jornada laboral per a permetre que, mitjançant la negociació col·lectiva, es puguin adaptar els terminis de preavís de cinc dies establerts per a comunicar a les persones treballadores el dia i l'hora de prestació del treball derivats de la distribució irregular de la jornada.

36. Flexibilitzar la regulació del registre de jornada, evitant la imposició obligatòria de sistemes digitals i permetent registres manuals o alternatius, així com excepcions i adaptacions en funció de la dimensió de l'empresa, el sector d'activitat, les característiques del lloc de treball i les dificultats tecnològiques o de connectivitat. Preservar l'autonomia de la negociació col·lectiva i la capacitat d'organització empresarial, facilitant sistemes compatibles amb la flexibilitat horària, el teletreball, el treball per objectius i les mesures de conciliació, sense imposar càrregues administratives i costos desproporcionats. Així mateix, evitar presumpcions automàtiques de realització d'hores extraordinàries i garantir un règim sancionador proporcionat, sense duplicitats ni sancions individualitzades per treballador, respectant la seguretat jurídica i les garanties de control del temps de treball.

37. Clarificació i delimitació del permís retribuït de cinc dies per malaltia greu, hospitalització o intervenció quirúrgica. Modificar l'article 37.3.b) de l'Estatut dels Treballadors per a establir una regulació més precisa del permís retribuït de cinc dies, delimitant el seu còmput i els supòsits de gaudi, especialment en situacions de malalties greus o processos crònics. Es proposa establir un límit anual de cinc dies, en línia amb el mínim previst en la Directiva (UE) 2019/1158 del Parlament Europeu i del Consell, del 20 de juny de 2019, i revisar l'àmbit de parentiu fins al segon grau de consanguinitat, amb l'objectiu d'evitar interpretacions divergents i aportar major seguretat jurídica a les empreses.

38. Redefinició dels permisos climàtics i la seva articulació amb els ERTO. Es proposa modificar l'article 37.3.g) de l'Estatut dels Treballadors, relatiu al permís retribuït per impossibilitat d'accedir al centre de treball o transitar per les vies de circulació com a conseqüència de fenòmens meteorològics adversos o situacions de risc greu i imminent, així com l'article 47 del mateix text legal, per a aclarir els supòsits d'aplicació de cada mecanisme.

En particular, es proposa permetre l'activació d'expedients de regulació temporal d'ocupació per força major des del primer dia quan concorrin circumstàncies que impedeixin objectivament el desenvolupament de l'activitat, sense necessitat d'esgotar prèviament el permís retribuït de quatre dies.

Es proposa establir un mecanisme de protecció pública que permeti que la prestació econòmica corresponent a aquests períodes d'inactivitat sigui assumida mitjançant polítiques públiques, evitant que el seu cost recaigui exclusivament sobre les empreses.

Flexibilitat externa, extinció contractual i procediments de reestructuració

39. Supressió dels salaris de tramitació en els procediments d'acomiadament nul davant els retards de l'Administració de Justícia. Davant la sobrecàrrega i els retards estructurals de l'Administració de Justícia, que prolonguen la resolució dels procediments judicials i generen importants costos econòmics per a les empreses per circumstàncies alienes a la seva actuació, es proposa modificar l'article 55.6 de l'Estatut dels Treballadors i l'article 113 de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social, per a suprimir l'obligació empresarial d'abonar salaris de tramitació exclusivament en els supòsits d'acomiadament declarat nul.

La reforma mantindria l'obligació de readmissió immediata de la persona treballadora i les altres responsabilitats legalment exigibles, eliminant únicament la meritació de salaris corresponents al període comprès entre la data de l'acomiadament i la readmissió efectiva.

Subsidiàriament, es proposa limitar l'abonament dels salaris de tramitació a un màxim de 120 dies, prenent com a referència el límit previst per a la responsabilitat del FOGASA en l'article 33.1 de l'Estatut dels Treballadors.

40. Objectivar més els procediments i les causes que justifiquen els acomiadaments objectius, col·lectius i individuals, i les modificacions substancials de les condicions de treball, per a evitar que els tribunals continuïn realitzant judicis de raonabilitat. És a dir, que quan es compleixen les causes hi hagi certesa que no seran revocats posteriorment pels tribunals, i es garanteixi l'execució de les decisions empresarials.

41. Establir un veritable punt final en el procediment d'inaplicació de l'article 82.3 de l'Estatut dels Treballadors, que garanteixi la desvinculació dels convenis, sense que es deixi a l'arbitri de les Comissions tripartides amb la participació de l'Administració, o consideracions subjectives de tercers.

42. Facilitar els Expedients de Regulació d'Ocupació. S'ha de modificar el desenvolupament reglamentari dels acomiadaments col·lectius perquè s'exigeix un excés de documentació que dificulta la presentació dels ERO i promouen que es puguin produir defectes formals, existint massa intervencionisme de l'autoritat laboral i de la Inspecció de Treball, permetent al jutge la declaració de nul·litat dels acomiadaments per falta de documentació o defectes formals malgrat que es compleixin les causes.

43. Revisió i delimitació dels supòsits de nul·litat de l'acomiadament. Es proposa modificar els articles 53.4 i 55.5 de l'Estatut dels Treballadors, així com els articles 108.2 i 122.2 de la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social, per a revisar la progressiva ampliació dels supòsits de nul·litat objectiva o automàtica de l'acomiadament, especialment els vinculats a l'exercici de drets de conciliació, permisos laborals, adaptacions i reduccions de jornada, reforçats pel Reial decret llei 5/2023, de 28 de juny, i altres reformes posteriors, així com revisar el tractament de la malaltia o condició de salut com a causa de discriminació previst en la Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no discriminació.

Es planteja delimitar els supòsits de nul·litat objectiva o automàtica de l'acomiadament a aquells expressament justificats per l'especial protecció legal, i revisar l'abast de la nul·litat en els supòsits de malaltia o incapacitat temporal, evitant que el mer exercici o sol·licitud de determinats drets laborals, o l'existència d'una situació de malaltia o incapacitat temporal, determini automàticament la nul·litat quan concorrin causes objectives i acreditades d'extinció contractual, sense perjudici de la protecció enfront d'actuacions discriminatòries o repressives.

44. Revisió dels llindars de l'acomiadament col·lectiu per a adaptar-los a la dimensió dels centres de treball. Modificar l'article 51 de l'Estatut dels Treballadors per a revisar els llindars que determinen l'obligació de tramitar un procediment d'acomiadament col·lectiu, prenent en consideració la dimensió i plantilla dels centres de treball i evitant que l'aplicació de llindars generals a empreses de gran grandària generi obligacions desproporcionades respecte al volum total d'ocupació.

45. Derogació de la Disposició addicional sisena del Reial decret 608/2023, d'11 de juliol, pel qual es desenvolupa el Mecanisme XARXA de Flexibilitat i Estabilització de l'Ocupació que estableix com a requisit la comunicació prèvia a l'autoritat laboral per a les empreses que pretenguin tancar un centre de treball realitzant un acomiadament col·lectiu de 50 o més treballadors, el de notificar aquest tancament amb una antelació mínima de 6 mesos.

Absentisme laboral

46. Potenciar les mesures de control i eficàcia de la incapacitat temporal de curta durada.

47. Supressió de l'obligació empresarial del pagament de la prestació des del 4t al 15è dia de la baixa.

48. Suprimir l'obligació empresarial d'assumir el pagament de la prestació per incapacitat temporal i substituir el pagament delegat pel pagament directe de l'entitat gestora o mútua, a càrrec de l'Administració i amb el finançament corresponent.

49. Eliminar l'obligació de cotització empresarial durant els períodes d'incapacitat temporal per contingències comunes.

50. Reconeixement de competències a les Mútues col·laboradores per a expedir altes mèdiques en tots els supòsits, dotant-les d'un paper protagonista en la gestió sanitària, rehabilitació i seguiment de les baixes per contingències comunes en les empreses que hagin optat per la seva cobertura, inclosa la possibilitat de formular propostes d'incapacitat permanent.

51. Desenvolupar i aplicar efectivament els convenis de col·laboració entre l'Administració General de l'Estat i les mútues per a accelerar proves diagnòstiques, tractaments i cirurgies en incapacitats temporals per contingències comunes d'origen traumatològic, amb l'objectiu d'evitar prolongacions innecessàries de la baixa. En particular, ha de garantir-se la implantació operativa dels convenis ja subscrits, com l'existent a Catalunya.

52. Obligatorietat de la persona treballadora d'assistir al reconeixement mèdic estipulat quan s'està en procés d'IT. En el cas de falta d'assistència sense justificació o negativa per part de la persona treballadora, que aquesta comporti la pèrdua dels possibles complements que estigui abonant l'empresa i fins i tot l'extinció de la prestació d'IT. En aquest sentit, es proposa millorar el redactat de l'Art. 20.4 de l'Estatut dels Treballadors per a reforçar les facultats empresarials de comprovació durant la baixa, amb desenvolupament possible mitjançant negociació col·lectiva.

53. Facilitar l'expedició de receptes mèdiques a l'empresa pels metges d'empresa i la possibilitat de gestionar proves diagnòstiques.

54. Establir protocols clínics específics per a les patologies amb major incidència en la incapacitat temporal, coordinats entre mútues, entitats gestores i serveis de salut, i adequar el finançament de les noves funcions de les mútues.

55. Reduir les llistes d'espera per a proves diagnòstiques, tractaments i atenció especialitzada; reorganitzar els recursos sanitaris, agilitzar l'homologació de títols extracomunitaris i millorar la derivació a especialistes.

56. Facilitar als facultatius informació sobre les exigències del lloc i les possibilitats d'adaptació, mobilitat o treball a distància; reforçar la seva capacitació per a valorar la capacitat laboral i estudiar unitats especialitzades de seguiment de la incapacitat temporal.

57. Separar la gestió mèdica de l'administrativa, reforçar els convenis de col·laboració publicoprivada i la coordinació entre atenció primària, mútues i inspecció mèdica.

58. Reforçar les inspeccions mèdiques de l'INSS (ICAM a Catalunya), la seva capacitat de control, els sistemes d'alertes basats en dades i l'agilitat dels procediments.

59. Digitalitzar íntegrament els expedients d'incapacitat temporal, assegurar la interoperabilitat entre organismes i professionals, millorar l'intercanvi d'informació i disposar d'una eina pública i interactiva de dades actualitzades.

60. Introduir eines predictives per a identificar baixes reiterades, processos de curta durada i casos de risc de prolongació, amb supervisió i seguiment adequats.

61. Actualitzar les guies orientatives de durada òptima de les baixes segons els processos de recuperació i establir mecanismes d'avaluació primerenca dels casos previsiblement llargs.

62. Establir el període de durada de la prestació d'incapacitat temporal en 365 dies, en els quals, les mútues assumeixen totes les funcions corresponents al procés curatiu i rehabilitador.

Finalitzat aquest període de 365 dies, el treballador de baixa passaria a un segon nivell d'incapacitat temporal per contingències comunes, que és directament gestionat per les entitats gestores de la Seguretat Social.

A partir d'aquest moment, s'inicia un període de 90 dies durant el qual es manté la situació jurídica de segon nivell d'incapacitat temporal per valorar si aquesta persona pot ser beneficiària de la prestació d'incapacitat permanent.

63. Coordinar i harmonitzar les disposicions de l'Estatut dels Treballadors i de la Llei General de la Seguretat Social per a reforçar la seguretat jurídica en la gestió de la incapacitat temporal.

64. Impulsar una reforma del marc normatiu de la Seguretat Social i de la negociació col·lectiva per a revisar el règim de millores voluntàries de les prestacions per incapacitat temporal derivada de contingències comunes, limitant o eliminant els complements econòmics establerts en els convenis col·lectius que puguin afavorir l'absentisme laboral. En aquest sentit, es proposa una modificació normativa de l'article 43.2 de la Llei General de la Seguretat Social que impedeixi la regulació d'aquesta mena de clàusules, així com la consideració de nul·litat i sense efecte de les clàusules actuals que regulin qualsevol tipus de millores voluntàries de la incapacitat temporal, qualsevol que sigui l'extensió i abast d'aquestes clàusules.

65. Modificar el règim d'infraccions i sancions per a tipificar i sancionar el frau en les prestacions, ampliant la capacitat d'actuació directa de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

66. Promoure campanyes de sensibilització sobre l'ús responsable de les baixes mèdiques i estudiar específicament la incidència dels problemes de salut mental, amb programes de salut pública.

67. Garantir que l'empresa rebi el mateix dia la informació administrativa d'emissió de comunicats de baixa i alta, i regular canals de comunicació entre empresa i treballador durant la suspensió del contracte, així com mecanismes d'actuació enfront del frau o abús.

68. Revisar el règim de consentiment per a reconeixements mèdics i regular els supòsits en què puguin resultar obligatoris; reforçar el valor dels informes dels serveis de prevenció després de baixes prolongades.

69. Simplificar l'extinció objectiva per ineptitud sobrevinguda i la regulació d'ajustos raonables, especialment per a pimes, atorgant major rellevància als informes dels serveis de prevenció.

70. Simplificar l'extinció per incapacitat permanent (Art.49.1 n) ET) Es proposa agilitzar el procediment d'extinció contractual, concretar les obligacions d'adaptació del lloc de treball i

atorgar major rellevància als informes dels serveis de prevenció per a determinar la viabilitat dels ajustos raonables.

71. Recuperar l'acomiadament objectiu per absentisme per faltes d'assistència al treball derogat per la Llei 1/2020, de 15 de juliol, excloent els supòsits de discapacitat, i precisar legalment les conductes fraudulentes o contràries a la recuperació que puguin constituir transgressió de la bona fe contractual.

72. Aclarir l'acomiadament disciplinari durant la incapacitat temporal i definir les conductes que constitueixen simulació de malaltia, frau o actuacions incompatibles amb el procés de recuperació, reforçant la seguretat jurídica empresarial.

73. Evitar la qualificació automàtica de nul·litat de tota extinció contractual durant una incapacitat temporal.

74. Impulsar un Pla Nacional de Prevenció i Lluita contra l'Absentisme Laboral injustificat. Establir una estratègia integral per a prevenir i reduir l'absentisme laboral injustificat, basada en l'anàlisi de dades objectives, la identificació de les seves causes i l'aplicació de bones pràctiques.

Negociació col·lectiva, representació de les persones treballadores i relacions laborals

És necessari avançar cap a un sistema de negociació col·lectiva més àgil, eficaç i adaptat a les necessitats imposades pel nou marc de relacions laborals, proposant-se per a això:

75. Potenciar la negociació col·lectiva com l'eina prioritària per a la regulació de les condicions laborals, en favor de la competitivitat de les empreses i l'ocupació dels treballadors.

76. Facilitar la renovació i actualització dels convenis, respectant l'autonomia de la voluntat de les unitats de negociació i evitant la petrificació dels seus continguts.

77. Flexibilitzar els mecanismes d'inaplicació temporal de les condicions establertes en els convenis col·lectius. Simplificar i agilitzar els procediments d'inaplicació de determinades condicions convencionals quan concorrin causes econòmiques, tècniques, organitzatives o productives degudament justificades.

78. Impulsar l'ús dels Sistemes autònoms de solució de conflictes laborals, com a prolongació de l'activitat negociadora a través de la gestió negociada dels conflictes, en contraposició a la judicialització.

79. Racionalitzar el crèdit horari sindical per a afavorir una utilització eficient dels recursos i reduir el seu impacte organitzatiu i productiu.

80. Recuperació íntegra de la prioritat aplicativa del conveni col·lectiu d'empresa prevista en la reforma laboral de 2012 i ampliació als complements d'incapacitat temporal. Es proposa modificar l'article 84.2 de l'Estatut dels Treballadors per a restablir íntegrament el règim de prioritat aplicativa del conveni col·lectiu d'empresa previst en la Llei 3/2012, de 6 de juliol, recuperant la seva prevalença respecte dels convenis sectorials en totes les matèries contemplades en aquesta regulació, inclosa la quantia del salari base i dels complements salarials, la prioritat dels quals va ser suprimida pel Reial decret llei 32/2021, de 28 de desembre.

Addicionalment, es proposa incorporar expressament com a nova matèria de prioritat aplicativa la regulació dels complements de les prestacions per incapacitat temporal, reconeixent la capacitat del conveni col·lectiu d'empresa per a establir, modificar o suprimir aquestes millores voluntàries de la Seguretat Social, sense afectar les prestacions legalment garantides. Aquesta previsió permetria evitar interpretacions restrictives per part de l'autoritat laboral sobre la seva disponibilitat mitjançant negociació col·lectiva, reforçant la seguretat jurídica, l'autonomia

col·lectiva i la capacitat d'adaptació de les condicions laborals a les circumstàncies econòmiques i organitzatives de cada empresa.

Seguretat Social, cotitzacions i sostenibilitat del sistema de pensions

81. Reducció lineal de les cotitzacions empresarials a la Seguretat Social com a incentiu per a generar ocupació i reduir costos, atès que les excessives cotitzacions actuals suposen un impost a les contractacions.

82. Abordar el desequilibri financer del sistema de Seguretat Social i evitar que la seva dinàmica ineficient, especialment en termes de finançament, obstaculitzi la capacitat del mercat laboral per generar ocupació.

83. Evitar que l'augment del finançament es basi a incrementar els impostos al treball, la qual cosa limita les oportunitats de creació i manteniment de l'ocupació. L'increment de les cotitzacions resulta especialment perjudicial quan les empreses a Espanya paguen més en cotitzacions socials en comparació amb la mitjana de la Unió Europea i l'Eurozona. Aquests costos socials dificulten la contractació, el creixement empresarial i la productivitat. La relació entre el nombre de persones emprades i el nombre de pensionistes és la que assegura la sostenibilitat del sistema.

84. Fomentar el pilar complementari és fonamental. En un context d'alta pressió demogràfica, com el que es preveu fins a 2050, és crucial desenvolupar una estructura d'estalvi complementària que contribueixi a garantir un nivell econòmic adequat en les nostres futures pensions. Aquest sistema complementari es basa a afegir al sistema de pensions públic el resultat de l'estalvi acumulat durant l'etapa laboral. Per a aconseguir-lo, és necessari enfortir el desenvolupament del pilar complementari voluntari en els seus dos vessants: els plans d'estalvi individual i els plans d'estalvi col·lectiu, sense que això perjudiqui els plans d'estalvi individual. Per a això, es requereix millorar el tractament fiscal dels Plans i Fons de Pensions, augmentant els límits de les contribucions que generen una reducció en la base imposable, i quant a les prestacions, reintroduir el tractament com a rendiments irregulars, la qual cosa comporta l'aplicació d'un percentatge de reducció.

85. Adequar la normativa laboral a un mercat laboral envellit, promovent la jubilació parcial, adaptant els criteris de penositat i millorant la gestió de la incapacitat temporal, amb l'objectiu de fomentar l'envelliment actiu i mantenir la productivitat en l'entorn laboral. Per a aconseguir-lo, resulta necessari, entre altres mesures:

1. Impulsar la jubilació parcial i el contracte de relleu, promovent esquemes flexibles que permetin la transició gradual cap a la jubilació i facilitin la incorporació de nous treballadors,.

86. Substitució del Mecanisme d'Equitat Intergeneracional (MEI) i de la quota addicional de solidaritat per un mecanisme automàtic de revisió del sistema de pensions. Es proposa modificar la normativa de Seguretat Social per a substituir el Mecanisme d'Equitat Intergeneracional (MEI) i la cotització addicional de solidaritat per un mecanisme automàtic de revisió i ajust del sistema públic de pensions, que permeti garantir la seva sostenibilitat financera sense recórrer a increments addicionals de les cotitzacions socials suportades per les empreses.

Aquesta reforma respon a la necessitat de contenir l'increment dels costos laborals no salarials, que, juntament amb la inseguretat jurídica derivada dels continus canvis normatius, dificulten la planificació empresarial, desincentiven la contractació i afecten negativament la inversió i la competitivitat. En aquest sentit, es planteja evitar noves càrregues i gravàmens sobre les empreses, afavorint un marc normatiu estable que permeti impulsar l'activitat econòmica i la creació d'ocupació.

Inspecció de Treball, lluita contra el frau i garanties de compliment

87. Incrementar la lluita contra el frau i l'economia submergida que limiten els drets dels treballadors i la competitivitat empresarial.

88. Exercir un control decidit per l'Administració sobre el frau en matèria de cobrament de prestacions i rebuig de treballs idonis.

89. Facilitar a les empreses el pagament de sancions, ajornaments de deute, potenciar el fraccionament.

90. Eliminació de la facultat de control de les causes dels acomiadaments col·lectius per part de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Es proposa modificar l'article 51.2 de l'Estatut dels Treballadors per a eliminar la facultat de la Inspecció de Treball i Seguretat Social en els procediments d'acomiadament col·lectiu.

91. Reforç dels mecanismes de control i verificació de les prestacions per naixement i cura de menor en supòsits de naixements a l'estranger. Es proposa reforçar la regulació i els procediments de reconeixement de la prestació per naixement i cura de menor, prevists en els articles 177 i següents del text refós de la Llei General de la Seguretat Social i en el Reial decret 295/2009, de 6 de març, per a garantir una major seguretat jurídica en els supòsits en els quals el naixement s'hagi produït a l'estranger.

En particular, es planteja establir mecanismes de coordinació entre l'INSS, els registres civils i les oficines consulars espanyoles, mitjançant procediments específics, àgils i homogenis de comprovació de la documentació estrangera, la filiació legalment reconeguda i el compliment dels requisits exigits per a accedir a la prestació, de conformitat amb la legislació espanyola i la jurisprudència aplicable.

92. Supressió del recàrrec de prestacions per falta de mesures de seguretat i salut en el treball. Es proposa derogar l'article 164 del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, que regula el recàrrec de prestacions econòmiques derivades d'accidents de treball i malalties professionals quan existeixi incompliment empresarial de les mesures de prevenció de riscos laborals. En aquest sentit, la reforma suposaria eliminar l'increment d'entre el 30 % i el 50 % de les prestacions econòmiques a càrrec directe de l'empresari infractor, evitant la superposició de responsabilitats econòmiques derivades d'un mateix incompliment.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Prevenció de Riscos Laborals, sobre prevenció, responsabilitats, informació sanitària i aptitud laboral.

23
Pimes

Les propostes en una mirada

23.01	Aplicar el principi de pensar primer a petita escala en la regulació empresarial.
23.02	Implantar un test pime efectiu i obligatori en l'elaboració normativa.
23.03	Simplificar procediments, informació i càrregues administratives de les pimes.
23.04	Garantir el compliment efectiu dels terminis administratius.
23.05	Facilitar el creixement de les microempreses i petites empreses.
23.06	Reforçar l'accés de les pimes al finançament.
23.07	Afavorir la capitalització i la reinversió empresarial.
23.08	Garantir el compliment dels terminis legals de pagament i combatre la morositat.
23.09	Agilitzar els mecanismes de reclamació de factures impagades.
23.10	Facilitar la participació de les pimes en la contractació pública.
23.11	Reforçar la internacionalització de les pimes.
23.12	Orientar la digitalització de les pimes a resultats empresarials concrets.
23.13	Facilitar l'adopció d'IA i reforçar la ciberseguretat de les pimes.
23.14	Millorar la transferència de coneixement i tecnologia cap a les pimes.
23.15	Facilitar la participació de les pimes en la formació professional dual.
23.16	Facilitar la contractació i l'adaptació de les relacions laborals a les pimes.
23.17	Garantir una fiscalitat estable, proporcionada i favorable al creixement empresarial.
23.18	Facilitar la transició energètica i ambiental de les pimes.
23.19	Implantar un règim voluntari de franquícia de l'IVA.
23.20	Facilitar la continuïtat, transmissió i modernització de pimes viables.
23.21	Coordinar i simplificar les obligacions de facturació electrònica.
23.22	Millorar la segona oportunitat del petit empresari.
23.23	Millorar el mesurament de la supervivència.

Prioritats i mesures destacades

Les pimes necessiten normes proporcionades, menys costos de compliment i condicions que facilitin créixer. Cal aplicar el principi de pensar primer a petita escala, un test pime efectiu i procediments amb terminis complerts. Les prioritats són millorar l'accés al finançament, la capitalització i la contractació pública, combatre la morositat i agilitzar la reclamació d'impagats. La digitalització, la IA i la ciberseguretat han d'anar acompanyades de suport pràctic i transferència tecnològica. Cal facilitar la formació dual, la internacionalització i la transició energètica, i coordinar la facturació electrònica. La continuïtat, la transmissió i la segona oportunitat de negocis viables han de completar una fiscalitat estable i favorable al creixement.

Text complet de les propostes

1. Aplicar el principi de «pensar primer a petita escala» en tota la regulació empresarial. Tota nova norma que afecti les empreses ha d'incorporar una perspectiva específica de pime i microempresa, avaluant prèviament els seus costos de compliment, càrregues administratives i capacitat real d'adaptació. Cal evitar obligacions desproporcionades i afavorir normes clares, senzilles i estables.

2. Implantar un test pime efectiu i obligatori en l'elaboració normativa. Les memòries d'impacte han d'identificar de manera diferenciada els efectes de cada nova regulació sobre autònoms, microempreses i petites empreses, quantificant els costos administratius, valorant alternatives menys costoses i establint terminis realistes d'adaptació que permetin assolir els mateixos objectius sense generar càrregues desproporcionades.

3. Reduir i simplificar les càrregues administratives que suporten les empreses de menor dimensió. Cal revisar procediments, obligacions d'informació i tràmits recurrents per eliminar duplicitats i requeriments innecessaris, avançant cap a una finestreta única empresarial efectiva, l'aportació única de documentació, la interoperabilitat real entre administracions, els tràmits digitals integrats, la reutilització de la informació que ja és en poder del sector públic i la generalització de declaracions responsables en activitats de baix risc amb controls posteriors proporcionats.

4. Garantir el compliment efectiu dels terminis administratius. Les empreses han de conèixer el termini màxim de resolució de cada procediment, l'òrgan responsable i els efectes del silenci administratiu, així com poder fer un seguiment electrònic efectiu dels seus expedients. Cal publicar indicadors sobre temps mitjans de resolució i expedients fora de termini.

5. Facilitar el creixement de les microempreses i petites empreses. Cal revisar els llindars normatius que provoquen increments bruscos d'obligacions laborals, fiscals o administratives quan una empresa augmenta de dimensió, establint mecanismes graduals d'adaptació que evitin que la regulació es converteixi en un desincentiu al creixement.

6. Reforçar l'accés de les pimes al finançament. Cal facilitar l'accés tant al finançament bancari com a instruments alternatius de finançament, especialment per a projectes d'inversió, creixement, innovació, digitalització, internacionalització, relleu empresarial i modernització. Els instruments públics de garantia i finançament s'han d'adaptar també a operacions d'adquisició d'empreses viables, participacions progressives, renovació de maquinària i inversions posteriors a una transmissió, amb plans sostenibles de devolució i atenent les característiques i necessitats específiques de les empreses de menor dimensió.

7. Afavorir la capitalització i la reinversió empresarial. El marc fiscal i financer ha d'incentivar que les pimes destinin recursos propis a inversió productiva, innovació, formació, digitalització, ocupació estable i enfortiment patrimonial. Cal reforçar instruments com les reserves empresarials, l'amortització fiscal accelerada d'inversions productives i les aportacions permanents de capital, així com estudiar incentius reforçats per als beneficis efectivament reinvertits. Cal evitar que la fiscalitat o les càrregues associades al creixement penalitzin la consolidació d'empreses amb més dimensió, productivitat i capacitat de creació d'ocupació.

8. Garantir el compliment dels terminis legals de pagament i combatre la morositat. Cal reforçar el compliment dels terminis de pagament tant per part de les administracions públiques com de les grans empreses, fent efectius els interessos i les compensacions previstos i millorant els mecanismes de control, especialment en les cadenes de subcontractació. La implantació de la factura electrònica i els sistemes d'informació disponibles s'han d'aprofitar per mesurar els terminis de pagament, detectar incompliments reiterats i reforçar conseqüències proporcionades, inclosa la seva consideració en la contractació pública, sense imposar noves càrregues de gestió a les pimes.

9. Agilitzar els mecanismes de reclamació de factures impagades. Les pimes i els autònoms han de disposar de procediments ràpids i senzills per reclamar factures vençudes quan no hi hagi una discrepància expressa i justificada sobre l'import, el servei o el producte facturat, aprofitant la informació disponible en els sistemes de facturació electrònica i evitant que els retards de cobrament generin noves necessitats de finançament.

10. Facilitar la participació de les pimes en la contractació pública. Cal avançar en una major divisió dels contractes en lots, requisits de solvència proporcionats, mitjans alternatius d'acreditació admesos per la normativa i procediments administratius més senzills, evitant condicions que excloguin de fet empreses de menor dimensió o de creació recent per raó de la seva antiguitat. Cal garantir igualment el seguiment i el compliment dels terminis de pagament a adjudicataris i subcontractistes.

11. Reforçar la internacionalització de les pimes. Cal facilitar instruments de finançament, assessorament i acompanyament per accedir a mercats exteriors, així com promoure plataformes comercials, cooperació empresarial i participació en cadenes internacionals de valor, reduint les barreres que dificulten que les petites empreses puguin competir en igualtat de condicions.

12. Orientar la digitalització de les pimes a resultats empresarials concrets. Els programes públics han de partir d'un diagnòstic previ de les necessitats de cada empresa i prioritzar projectes que acreditin millores de productivitat, vendes, qualitat, organització, automatització, reducció de costos, ciberseguretat, ús responsable de la intel·ligència artificial o capacitació dels equips. Els ajuts han d'incorporar una avaluació posterior dels resultats obtinguts i evitar orientar-se exclusivament a l'adquisició d'eines.

13. Facilitar la incorporació de la intel·ligència artificial i reforçar la ciberseguretat a les pimes. Cal desenvolupar instruments d'assessorament, formació i finançament que permetin a les empreses identificar aplicacions concretes de la intel·ligència artificial, gestionar adequadament dades i riscos i accedir a aquestes tecnologies sense que la seva menor dimensió constitueixi una barrera d'entrada.

14. Millorar la transferència de coneixement i tecnologia cap a les empreses de menor dimensió. Els centres tecnològics, les universitats i els organismes de recerca han de reforçar la seva connexió amb les necessitats reals de les pimes, facilitant projectes d'innovació aplicada, transferència tecnològica i accés compartit a capacitats tècniques que individualment resultarien difícils d'assumir.

15. Facilitar la participació de les pimes en la formació professional dual. Cal simplificar convenis, procediments i gestió administrativa, permetre fórmules de cooperació i agrupació entre petites empreses per compartir tutors, recursos i places formatives, oferir suport tutorial compartit i reconèixer adequadament el cost formatiu assumit per les empreses, evitant que les exigències organitzatives n'impedeixin la participació en el sistema dual.

16. Facilitar la contractació i l'adaptació de les relacions laborals a les pimes. Cal avançar cap a un marc laboral senzill, previsible i flexible que faciliti la creació d'ocupació i permeti a les empreses adaptar-se a canvis d'activitat, demanda i organització, preservant alhora el paper de la negociació col·lectiva. Cal estudiar bonificacions temporals a les cotitzacions empresarials per a autònoms i microempreses en les seves primeres contractacions indefinides quan hi hagi creació neta d'ocupació, amb requisits de manteniment raonables, controls davant la substitució de personal i una gestió administrativa el cost de la qual no superi l'incentiu.

17. Garantir una fiscalitat estable, proporcionada i favorable al creixement empresarial. Les reformes fiscals han d'avaluar específicament el seu impacte sobre pimes i autònoms, evitar la retroactivitat, establir períodes adequats d'adaptació i simplificar declaracions, pagaments, retencions i obligacions informatives. Així mateix, cal analitzar l'impacte acumulat d'impostos,

cotitzacions, taxes i càrregues administratives sobre la inversió i la contractació, i dissenyar incentius que afavoreixin la reinversió, la capitalització i la inversió productiva sense generar efectes esglaó que desincentivin el creixement.

18. Facilitar la transició energètica i ambiental de les pimes. Cal oferir informació específica, assistència tècnica i finançament accessible per a inversions en eficiència energètica, descarbonització i adaptació ambiental, evitant que els costos inicials o la complexitat reguladora dificultin la transició de les empreses de menor dimensió.

19. Implantar un règim voluntari de franquícia de l'IVA per a petites activitats econòmiques. Cal transposar plenament el règim previst a la Directiva (UE) 2020/285, estudiant un llindar de fins a 85.000 euros anuals amb l'anàlisi sectorial corresponent i permetent-hi l'accés, quan compleixin els requisits objectius, tant a persones físiques com a petites societats mercantils. El règim ha de ser voluntari, atès que implica no repercutir IVA ni tampoc deduir l'IVA suportat, i ha de tenir regles clares d'entrada, transició i sortida.

20. Facilitar la continuïtat, transmissió i modernització de pimes viables. Cal desenvolupar línies de préstecs participatius, garanties parcials, finançament i assistència tècnica que facilitin el relleu empresarial i l'adquisició de negocis viables quan els seus titulars es jubilin o transmetin l'activitat, també fora de l'àmbit familiar. El suport s'ha de condicionar a una valoració independent, un pla de viabilitat i compromisos de continuïtat, i ha de poder finançar tant l'adquisició com la modernització posterior. Així mateix, cal estudiar un tractament fiscal que afavoreixi la continuïtat de l'activitat i la preservació de l'ocupació en les transmissions empresarials.

21. Coordinar i simplificar les obligacions de facturació electrònica. Cal garantir la coordinació efectiva entre els requisits dels sistemes informàtics de facturació, inclòs VeriFactu, i la facturació electrònica obligatòria entre empreses i professionals, evitant duplicitats tecnològiques, costos innecessaris i obligacions administratives desproporcionades per a autònoms i pimes. Cal establir un calendari normatiu únic, clar i estable, eines públiques gratuïtes, interoperabilitat entre plataformes i períodes suficients d'adaptació.

22. Millorar la segona oportunitat del petit empresari. Cal simplificar l'accés dels empresaris de bona fe als mecanismes de reestructuració i exoneració de deutes, revisant les barreres de cost, assessorament i tractament del crèdit públic, i garantint alhora un equilibri adequat amb els drets dels creditors. Abans de crear nous procediments, cal avaluar i millorar els mecanismes existents.

23. Millorar el mesurament de la supervivència, el creixement i la transmissió empresarial. Cal publicar indicadors estables sobre supervivència empresarial a tres i cinc anys, transició de l'autoocupació a l'ocupació assalariada, inversió, transmissions amb continuïtat, terminis administratius i accés de les pimes a la contractació pública. Els indicadors han de diferenciar adequadament l'antiguitat de l'empresa, la dimensió i, quan sigui rellevant, l'edat de la persona empresària, per evitar diagnòstics confusos i orientar millor les polítiques públiques.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Finançament Empresarial i Segona Oportunitat; Fiscalitat; Contractació Pública, i Formació, Coneixement i Qualificació Professional.

24
Prevenció de Riscos Laborals

Les propostes en una mirada

24.01	La supressió o l'assegurament del recàrrec de prestacions de la Seguretat Social.
24.02	Restablir el sistema de reducció de les cotitzacions.
24.03	Transposar proporcionalment la normativa sobre agents cancerígens i mutàgens.
24.04	Simplificar la gestió preventiva i la coordinació d'activitats empresarials, centrant-les en el compliment efectiu.
24.05	Crear una història clínica laboral transferible entre els agents sanitaris.
24.06	Revisar la responsabilitat del treballador per incompliments preventius.
24.07	Simplificar la normativa preventiva i adaptar-la a les petites empreses.
24.08	Dotar les empreses d'instruments per comprovar l'aptitud laboral amb garanties.
24.09	Destinar la recaptació de les sancions en riscos laborals a accions i polítiques de prevenció.
24.10	Ajudar les empreses a gestionar riscos tecnològics i demogràfics emergents.

Prioritats i mesures destacades

La prevenció ha de centrar-se en reduir riscos i sinistralitat amb instruments aplicables a la realitat de les empreses. Cal simplificar la normativa i la coordinació d'activitats, especialment per a les pimes, i recuperar incentius vinculats a la disminució dels accidents. Les prioritats inclouen revisar el recàrrec de prestacions i el sistema de responsabilitats, facilitar la continuïtat de la informació clínica entre professionals sanitaris i dotar les empreses d'instruments de comprovació de l'aptitud laboral amb garanties. La transposició europea ha de respectar els criteris proposats al capítol i els recursos procedents de sancions s'han d'orientar a prevenció. Cal donar suport davant els riscos tecnològics i els derivats de l'envelliment.

Text complet de les propostes

1. Es proposa la supressió o l'assegurament del recàrrec de prestacions de la Seguretat Social, perquè es considera un element que genera una distorsió important en el sistema de responsabilitats. Es tracta d'una responsabilitat anacrònica —el seu origen es remunta a la Llei d'accidents de 1900—, l'impacte econòmic de la qual resulta inassumible per a moltes pimes i que sobredimensiona les responsabilitats punitives.

2. Es proposa restablir el sistema de reducció de les cotitzacions per contingències professionals per disminució de la sinistralitat laboral, ja que es considera necessari incentivar i beneficiar les empreses els índexs d'accidentalitat de les quals se situïn per sota de la mitjana del sector i que contribueixin a la reducció de la sinistralitat laboral.

3. Es considera imprescindible que, en la transposició i incorporació al nostre ordenament jurídic de les normatives relatives a la protecció de les persones treballadores contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens o mutàgens durant el treball, es respectin els valors límit

d'exposició establerts a escala comunitària, sense alterar ni modificar els valors proposats per la UE.

4. Cal millorar l'eficiència de la gestió de la prevenció de riscos laborals i, especialment, dels aspectes relacionats amb la coordinació d'activitats empresarials. Es considera imprescindible suprimir els elements burocràtics que impedeixen el desenvolupament normal de l'activitat empresarial i centrar els esforços en el compliment efectiu de les obligacions legals.

5. Es proposa establir un model d'història clínica que reculli les dades i la informació sanitària de la persona treballadora —història laboral, exposició, proves mèdiques practicades, etc.— perquè es pugui transferir i compartir entre els diferents professionals de l'àmbit sanitari: metges del Sistema Nacional de Salut, les mútues d'accidents de treball i Seguretat Social, els serveis de prevenció, etc.

6. Cal revisar i reformular el sistema de responsabilitats en matèria de prevenció de riscos laborals per incorporar la persona treballadora com a subjecte responsable de les infraccions per incompliment de les seves obligacions en matèria de seguretat i salut laboral.

7. Es considera necessari afavorir el compliment de la normativa i la integració de la prevenció a les petites empreses. Es proposa simplificar la normativa per adequar-la i adaptar-la a les característiques de les pimes i aclarir les disposicions que resultin difícils d'interpretar o aplicar.

8. Es considera imprescindible dotar l'empresari d'instruments d'intervenció i comprovació de l'aptitud de la persona treballadora per desenvolupar les seves tasques laborals sense riscos per a si mateixa ni per a terceres persones, especialment en tot allò que faci referència al control de les addiccions relacionades amb el consum d'alcohol i drogues.

9. Es proposa que els fons provinents de la recaptació de les sancions econòmiques per infraccions en matèria de riscos laborals es destinin a posar en pràctica accions i polítiques de prevenció de riscos laborals, amb la finalitat d'incrementar els recursos econòmics i materials que donin suport a l'adopció de polítiques preventives eficaces.

10. Es considera necessari donar suport a les empreses en la gestió dels riscos nous o emergents derivats del desenvolupament tecnològic, en particular de la digitalització, així com de l'impacte que els canvis demogràfics derivats de l'envelliment de la població tindran sobre el món del treball.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Laboral i Negociació Col·lectiva, sobre responsabilitats, prevenció i aptitud laboral.

25
Seguretat i Defensa

Les propostes en una mirada

25.01	Garantir la seguretat en l'activitat empresarial.
25.02	Modificar la llei de seguretat privada.
25.03	Agilització dels processos judicials.
25.04	Ajudar les empreses a adaptar-se a la normativa europea de ciberseguretat.
25.05	Agilitzar desnonaments i desallotjaments d'immobles ocupats.
25.06	Protegir infraestructures davant robatoris de components essencials.
25.07	Modificacions legislatives en el Codi Penal.
25.08	Reforçar l'autonomia estratègica europea i espanyola.
25.09	Ampliar el concepte d'autonomia estratègica més enllà de la defensa.
25.10	Identificar dependències i reforçar producció, estocs i subministraments alternatius.
25.11	Garantir que Europa disposi de capacitats industrials suficients.
25.12	Assegurar sobirania tecnològica i capacitat de mantenir i actualitzar sistemes.
25.13	Integrar la indústria catalana en cadenes europees de valor estratègiques.
25.14	Consolidar capacitats productives estratègiques aprofitant fortaleses existents.
25.15	Potenciar les tecnologies duals, amb aplicacions civils i de defensa.
25.16	Impulsar la transferència de coneixement entre universitats.
25.17	Donar suport a la industrialització de la innovació.
25.18	Aprofitar les infraestructures científiques i tecnològiques catalanes.
25.19	Desenvolupar capacitats industrials transversals amb sinergies entre sectors.
25.20	Garantir estabilitat pressupostària i planificació pluriennal.
25.21	Modernitzar la legislació de contractació pública.
25.22	Evitar l'obsolescència tecnològica dels grans contractes.
25.23	Introduir mecanismes contractuals d'actualització tecnològica.
25.24	Impulsar models de contractació flexibles i evolutius.
25.25	Agilitzar els procediments de contractació i adquisició.
25.26	Millorar l'accés a finançament mitjançant avals.
25.27	Vincular les inversions públiques a resultats verificables.
25.28	Facilitar l'accés de pimes i empreses emergents a les cadenes de defensa.
25.29	Reduir barreres administratives, financeres i tècniques als nous proveïdors.
25.30	Promoure cadenes de valor obertes i competitives.
25.31	Impulsar programes de capacitació, homologació i certificació.

25.32	Afavorir la col·laboració entre empreses tractores.
25.33	Facilitar l'accés d'empreses innovadores a la contractació pública.
25.34	Prioritzar el desenvolupament de capacitats tecnològiques crítiques.
25.35	Reforçar la ciberseguretat i la ciberdefensa.
25.36	Potenciar les capacitats espacials i de comunicacions resilients.
25.37	Garantir la seguretat i continuïtat de les cadenes de subministrament estratègiques.
25.38	Reforçar la resiliència de les infraestructures crítiques.
25.39	Preparar contingències i alternatives davant crisis de subministrament.
25.40	Augmentar la participació en programes europeus de defensa i innovació.
25.41	Facilitar l'accés als instruments de finançament europeus.
25.42	Promoure consorcis europeus per compartir tecnologia i reduir dependències.
25.43	Impulsar la internacionalització de les pimes.
25.44	Impulsar cooperació tecnològica que generi propietat intel·lectual pròpia.
25.45	Combinar autonomia estratègica europea i competitivitat internacional.
25.46	Desenvolupar talent tècnic especialitzat en enginyeria.
25.47	Adaptar FP i universitat a les necessitats dels sectors industrials crítics.
25.48	Impulsar la col·laboració entre universitats.
25.49	Establir mecanismes estables de coordinació entre Estat.
25.50	Reforçar la col·laboració publicoprivada.
25.51	Establir sistemes de seguiment i avaluació.
25.52	Promoure cultura de seguretat, defensa i resiliència amb informació rigorosa.

Prioritats i mesures destacades

> La seguretat és una condició per a l'activitat empresarial i la continuïtat dels serveis. Cal reforçar la protecció davant delictes, agilitzar la resposta judicial i facilitar l'adaptació empresarial a la ciberseguretat. Alhora, l'autonomia estratègica europea requereix capacitats industrials, tecnològiques i de subministrament pròpies, amb participació del teixit català. Les prioritats són impulsar tecnologies duals i transferència de coneixement, facilitar l'accés de pimes i empreses emergents a les cadenes de valor i modernitzar una contractació amb pressupost pluriennal i actualització tecnològica. El finançament, la qualificació i la cooperació europea han de reforçar infraestructures crítiques i resiliència, amb resultats verificables i compatibilitat amb l'obertura internacional.

Text complet de les propostes

SEGURETAT

1. Garantir la seguretat en l'activitat empresarial. Establir i promoure les mesures perquè l'activitat empresarial, industrial i comercial es pugui realitzar en un marc de seguretat en les operacions productives.
2. Modificar la llei de seguretat privada per a adequar-la a la realitat actual i guanyar en eficiència i efectivitat.

3. Agilització dels processos judicials.

4. Desenvolupar plans específics per a l'adaptació de les empreses a la normativa europea en matèria de ciberseguretat. Fomentar l'adaptació de les empreses a l'Esquema Nacional de Seguretat, així com dur a terme la transposició de la Directiva NIS2 (UE 2022/2555).

5. Promoure els canvis legislatius per a poder agilitzar els desnonaments i desallotjaments de pisos ocupats d'una manera ràpida i eficaç o que permetin a les comunitats de veïns o l'administració local a sol·licitar el desnonament de pisos ocupats.

6. Garantir l'ús de les infraestructures i impedir que sofreixin situacions de gran afectació aquestes derivades de furts i robatoris de components essencials mitjançant la creació d'un tipus agreujat com s'ha fet recentment en Llei orgànica 1/2026, de 8 d'abril, en matèria de multireincidència, en el qual es crea un tipus agreujat específic per a la sostracció de telèfons mòbils i altres dispositius electrònics. Això es deu al fet que aquests objectes són susceptibles de contenir informació personal, dades identificatives, registres d'activitat i accés a serveis bancaris o de comunicació davant el que resulta manifestament insuficient el valor econòmic d'aquest, perquè el perjudici econòmic i l'afectació a altres drets com la intimitat, situacions d'incomunicació, la seguretat de les dades, a la comunicació essencial i a la vida quotidiana de la víctima requereix i justifica un tractament penal específic.

7. Modificacions legislatives en el Codi Penal per a endurir les penes per narcotràfic, i per tinença il·legal d'armes.

DEFENSA

Autonomia estratègica i sobirania industrial i tecnològica

8. Reforçar l'autonomia estratègica europea i espanyola, reduint la dependència exterior en tecnologies, matèries primeres, productes essencials, components i subministraments crítics.

9. Ampliar el concepte d'autonomia estratègica més enllà de la defensa, incorporant tots els sectors essencials per a la seguretat, l'economia i el funcionament del país:

    1. Sanitari i farmacèutic: medicaments, principis actius, productes sanitaris, equipament mèdic i capacitat de producció davant emergències.
    2. Energètic: seguretat de subministrament, generació, xarxes elèctriques, emmagatzematge, combustibles i tecnologies energètiques estratègiques.
    3. Químic i petroquímic: productes químics essencials, matèries primeres, materials avançats i productes intermedis indispensables per a altres indústries.
    4. Tecnològic i digital: semiconductors, telecomunicacions, intel·ligència artificial, ciberseguretat i infraestructures digitals.
    5. Agroalimentari, hídric i logístic: subministraments alimentaris, aigua, transport i altres infraestructures crítiques.

10. Identificar les dependències estratègiques i promoure capacitats pròpies de producció, emmagatzematge, manteniment i subministrament alternatiu.

11. Garantir que Europa disposi de capacitats industrials suficients per a respondre a crisis geopolítiques, sanitàries, energètiques o d'interrupció del comerç internacional.

12. Assegurar la sobirania tecnològica, protegint el coneixement, la propietat intel·lectual, el programari i la capacitat d'actualització i manteniment dels sistemes.

13. Impulsar la participació de la indústria catalana en les cadenes de valor europees dels sectors considerats estratègics.

Política industrial, innovació i tecnologies duals

14. Desenvolupar una política industrial que consolidi capacitats productives estratègiques, aprofitant les fortaleses industrials i tecnològiques existents.

15. Potenciar les tecnologies duals, amb aplicacions civils i de defensa, especialment intel·ligència artificial, semiconductors, robòtica, sistemes no tripulats, fotònica, materials avançats i comunicacions.

16. Impulsar la transferència de coneixement entre universitats, centres tecnològics i empreses, facilitant la seva transformació en productes i aplicacions industrials.

17. Donar suport a la industrialització de la innovació, finançant les fases de demostració, assaig, homologació, certificació i escalat productiu.

18. Aprofitar les infraestructures científiques i tecnològiques catalanes per a desenvolupar projectes industrials d'alt valor afegit.

19. Promoure capacitats industrials transversals que puguin atendre necessitats de diferents sectors estratègics, generant sinergies i economies d'escala.

Inversió, finançament i modernització de la contractació pública

20. Garantir estabilitat pressupostària i planificació pluriennal, proporcionant previsibilitat per a les inversions industrials i tecnològiques.

21. Modernitzar la legislació de contractació pública, especialment en defensa i sectors estratègics, per a adaptar-la als cicles d'innovació i a la ràpida evolució tecnològica.

22. Evitar l'obsolescència tecnològica dels grans contractes: els projectes adjudicats fa anys no han de quedar condicionats per requisits tècnics que hagin quedat superats durant la seva execució.

23. Introduir mecanismes contractuals d'actualització tecnològica, que permetin incorporar innovacions, adaptar especificacions tècniques i millorar prestacions al llarg de la vida del contracte, sense haver de reiniciar necessàriament tot el procediment.

24. Impulsar models de contractació flexibles i evolutius, mitjançant arquitectures modulars, revisions tecnològiques periòdiques, lliuraments per fases i mecanismes d'actualització prèviament establerts, preservant la transparència, la competència i la seguretat jurídica.

25. Agilitzar els procediments de contractació i adquisició, especialment en projectes d'innovació i tecnologies de ràpida evolució.

26. Millorar l'accés a finançament mitjançant avals, préstecs, capital de creixement i mecanismes públics i privats de suport a inversions estratègiques.

27. Vincular les inversions públiques a resultats verificables, com ara desenvolupament tecnològic, capacitats productives, autonomia industrial i generació d'ocupació qualificada.

Participació de pimes, empreses emergents i accés al mercat

28. Facilitar la incorporació de pimes i empreses emergents a les cadenes de subministrament de defensa i d'altres sectors estratègics.

29. Reduir les barreres administratives, financeres i tècniques que dificulten la participació de nous proveïdors.

30. Promoure cadenes de valor obertes i competitives, afavorint la participació d'empreses especialitzades en grans programes industrials.

31. Impulsar programes de capacitació, homologació i certificació per a facilitar l'accés de noves empreses a mercats estratègics.

32. Afavorir la col·laboració entre empreses tractores, pimes i centres tecnològics, promovent projectes conjunts i relacions comercials estables.

33. Facilitar l'accés d'empreses innovadores a la contractació pública, especialment quan aportin tecnologies disruptives o solucions d'alt valor afegit.

Capacitats tecnològiques crítiques, ciberseguretat i resiliència

34. Prioritzar el desenvolupament de capacitats tecnològiques crítiques, com la intel·ligència artificial, sensors, sistemes no tripulats, electrònica avançada, comunicacions segures i tecnologies espacials.

35. Reforçar la ciberseguretat i la ciberdefensa, protegint tant les capacitats militars com les infraestructures i els serveis civils essencials.

36. Potenciar les capacitats espacials i de comunicacions resilients, incloent satèl·lits, observació, transmissió de dades i connectivitat segura.

37. Garantir la seguretat i continuïtat de les cadenes de subministrament estratègiques, tant industrials com sanitàries, energètiques, químiques i tecnològiques.

38. Reforçar la resiliència de les infraestructures crítiques, especialment xarxes energètiques, transport, telecomunicacions, aigua i nodes logístics.

39. Desenvolupar plans de contingència i capacitats alternatives de producció i subministrament per a afrontar situacions de crisis o interrupcions internacionals.

Cooperació europea i internacionalització

40. Incrementar la participació d'empreses espanyoles i catalanes en els programes europeus de defensa, innovació i desenvolupament industrial estratègic.

41. Facilitar l'accés als instruments de finançament europeus, millorant la coordinació institucional i el suport tècnic a les empreses.

42. Promoure consorcis industrials i tecnològics europeus que permetin compartir coneixement, desenvolupar capacitats productives i reduir dependències exteriors.

43. Impulsar la internacionalització de les pimes, afavorint la seva integració en cadenes de valor i grans projectes internacionals.

44. Fomentar acords de cooperació tecnològica i industrial que generin propietat intel·lectual, capacitats pròpies i oportunitats comercials.

45. Defensar una política industrial europea que combini autonomia estratègica i competitivitat internacional, evitant noves dependències crítiques.

Talent, col·laboració institucional i governança

46. Desenvolupar talent tècnic especialitzat en enginyeria, ciberseguretat, fabricació avançada, electrònica, intel·ligència artificial i tecnologies estratègiques.

47. Adaptar la formació professional i universitària a les necessitats presents i futures dels sectors industrials crítics.

48. Impulsar la col·laboració entre universitats, centres tecnològics i empreses, promovent la transferència de coneixement i la formació aplicada.

49. Establir mecanismes estables de coordinació entre Estat, Generalitat i indústria, respectant les competències de cada administració.

50. Reforçar la col·laboració publicoprivada per a identificar necessitats estratègiques, anticipar riscos i desenvolupar capacitats industrials.

51. Establir sistemes de seguiment i avaluació, amb indicadors sobre inversió, innovació, autonomia tecnològica, participació empresarial i resultats industrials.

52. Promoure una cultura de seguretat, defensa i resiliència econòmica, basada en informació rigorosa, responsabilitat institucional i col·laboració entre sectors.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Indústria; IA i Robòtica; Energia; Unió Europea i Programes Europeus; Habitatge i Urbanisme, mesura 14.26, i Contractació Pública.

26
Transports i Logística

Les propostes en una mirada

26.01	Acordar un programa operatiu de millora de la fiabilitat de la mobilitat quotidiana.
26.02	Concretar i executar el traspàs de Rodalies amb finançament suficient, recursos.
26.03	Coordinar electrificació de vehicles i competitivitat de l'ecosistema de l'automoció.
26.04	Ampliar connectivitat intercontinental i integrar Barcelona, Girona i Reus.
26.05	Facilitar producció de SAF i inversió en la seva cadena industrial.
26.06	Garantir inversió, coordinació i calendaris verificables.
26.07	Desplegar i finançar el marc de mobilitat sostenible amb estabilitat.
26.08	Finançar i desplegar la mobilitat sostenible amb objectius de fiabilitat verificables.
26.09	Acordar una estratègia logística amb governança i indicadors de temps i costos.
26.10	Garantir una oferta ferroviària de mercaderies comercialment fiable.
26.11	Facilitar la renovació de vehicles segons emissions.
26.12	Coordinar la regulació de micromobilitat i mobilitat compartida amb seguretat.
26.13	Donar un calendari regulador previsible a l'automoció.
26.14	Incentivar reduccions reals d'emissions de la mobilitat segons ús i cicle de vida.
26.15	Desplegar recàrrega operativa per a vehicles lleugers.
26.16	Facilitar biometà certificat quan sigui viable i acrediti reduccions d'emissions.
26.17	Millorar càrrega i descàrrega i coordinar criteris municipals de distribució urbana.
26.18	Coordinar flotes, recàrrega i distribució urbana amb costos i resultats verificables.
26.19	Prioritzar terminals i nodes intermodals segons demanda acreditada.
26.20	Millorar la coordinació de la gestió de l'espai aeri, els aeroports i els serveis de terra.
26.21	Facilitar disponibilitat i producció competitiva de combustibles sostenibles d'aviació.
26.22	Ampliar l'àrea de servei dels ports amb connexions fiables i integració logística.
26.23	Prioritzar la culminació operativa del Corredor Mediterrani.
26.24	Reforçar concessions viables amb riscos transparents i revisió de preus proporcionada.
26.25	Contractar serveis de transport segons qualitat, fiabilitat i costos del cicle de vida.
26.26	Impulsar la intermodalitat de les persones amb informació coordinada.
26.27	Desplegar la Llei 9/2025 de mobilitat sostenible i donar estabilitat al finançament.
26.28	Coordinar ajuts, recàrrega, connexions i alternatives segons ús i emissions.
26.29	Coordinar capacitat aèria, operativa de terra i accessibilitat logística dels ports.
26.30	Integrar la revisió de preus amb el bloc d'infraestructures.
26.31	Interoperabilitat documental i productivitat logística.

26.32	Preparar les administracions i els operadors.
26.33	Impulsar un programa de qualificació i relleu professional en el transport.
26.34	Programar àrees d'estacionament segures i serveis adequats.
26.35	Descarbonitzar els ports amb electrificació dels molls i desplegament coordinat.
26.36	Donar suport a la renovació de les flotes de transport pesant.
26.37	Simplificar la gestió del transport per carretera.

Prioritats i mesures destacades

La mobilitat i la logística han de ser fiables, eficients i compatibles amb la competitivitat del teixit productiu. Cal millorar la mobilitat quotidiana, concretar el traspàs de Rodalies amb recursos suficients i garantir una oferta ferroviària de mercaderies comercialment fiable. Les prioritats són culminar operativament el Corredor Mediterrani, connectar ports i terminals segons demanda i reforçar la connectivitat aeroportuària. La descarbonització requereix renovació de flotes, recàrrega operativa, connexions elèctriques i combustibles sostenibles segons la viabilitat de cada ús. Cal coordinar la distribució urbana, simplificar la documentació i la gestió del transport i facilitar qualificació, relleu professional i estacionament segur, amb finançament estable i indicadors de servei.

Text complet de les propostes

1. Acordar un programa operatiu de millora de la fiabilitat de la mobilitat quotidiana, amb diagnòstic compartit, prioritats d'inversió i coordinació dels operadors, aprofitant el treball de la comissió transversal impulsada per Foment.

2. Concretar i executar el traspàs de Rodalies amb finançament suficient, recursos per recuperar el dèficit històric i seguiment del compliment dels acords, garantint la qualitat del servei durant la transició.

3. Coordinar mesures per incentivar inversió i demanda de vehicles elèctrics i reforçar l'ecosistema de l'automoció, acompassant la descarbonització amb la competitivitat industrial i la col·laboració publicoprivada.

4. Executar les actuacions necessàries per ampliar la connectivitat intercontinental de Barcelona i desenvolupar una visió integrada dels aeroports de Barcelona, Girona i Reus, amb calendari, inversió i garanties ambientals. Coordinar aquesta demanda amb el bloc d'Infraestructures i millorar l'accessibilitat ferroviària i viària del sistema aeroportuari.

5. Crear condicions per desenvolupar la producció de SAF i mobilitzar inversió en aquesta cadena industrial, aprofitant els recursos disponibles i l'ecosistema aeronàutic. Les xifres potencials de la nota són estimacions, no capacitat ja construïda.

6. Garantir inversió, coordinació i calendaris verificables per culminar el Corredor Mediterrani i les connexions necessàries per a mercaderies, ports i nodes logístics, amb seguiment públic dels retards.

7. Desplegar i finançar el marc de mobilitat sostenible amb estabilitat, coordinació administrativa i seguiment de l'oferta i la qualitat del transport públic.

8. Concretar el desplegament i el finançament pluriennal de la Llei de mobilitat sostenible amb un programa de fiabilitat dels serveis, responsables i indicadors públics de puntualitat, cancel·lacions

i capacitat. Fer seguiment dels compromisos de Rodalies i garantir la qualitat del servei durant la transició.

9. Acordar una estratègia logística amb el ministeri competent i les administracions territorials, amb governança, objectius i indicadors de temps, fiabilitat i costos.

10. Garantir una oferta ferroviària de mercaderies comercialment fiable, amb capacitat de circulació, interoperabilitat, connexions als ports i terminals i coordinació del primer i l'últim tram. Publicar indicadors de puntualitat, incidències i temps de trànsit, i orientar les inversions als colls d'ampolla que limiten el servei a les empreses.

11. Facilitar la renovació de vehicles segons emissions, ús, disponibilitat tecnològica i viabilitat econòmica, amb criteris clars d'elegibilitat dels incentius.

12. Coordinar la regulació de micromobilitat i mobilitat compartida amb seguretat, competència i intermodalitat, diferenciant les condicions de cada servei i ús.

13. Donar un calendari regulador previsible a l'automoció, amb incentius vinculats a una transició efectiva que mantingui capacitats industrials.

14. Incentivar reduccions reals d'emissions de la mobilitat segons ús i cicle de vida, amb alternatives tecnològicament i econòmicament viables.

15. Desplegar recàrrega operativa per a vehicles lleugers, autobusos i transport pesant, a cotxeres, centres logístics i corredors. Agilitzar permisos i connexions a xarxa amb terminis de resposta i coordinació administrativa, garantir potència adequada als usos i informar de la disponibilitat efectiva dels punts.

16. Facilitar l'ús de biometà certificat en els segments del transport on sigui tècnicament i econòmicament adequat, amb reduccions d'emissions acreditades durant el cicle de vida. Coordinar el subministrament i la infraestructura amb les mesures de producció del bloc d'Energia, sense duplicar-les.

17. Millorar la distribució urbana de mercaderies amb espais i horaris de càrrega i descàrrega adequats, informació digital i criteris proporcionats i coordinats entre administracions. Compatibilitzar la renovació de flotes amb les zones de baixes emissions i les necessitats del comerç i de la indústria, evitant requisits incompatibles entre municipis.

18. Coordinar renovació de flotes, recàrrega i operativa urbana en la distribució de mercaderies, amb costos i resultats verificables.

19. Prioritzar terminals i nodes intermodals segons demanda acreditada, accessibilitat i utilitat per a les cadenes productives. Coordinar-ne la capacitat i la gestió amb els accessos ferroviaris i viaris als ports, per reduir temps de transbordament i facilitar l'ús del ferrocarril per part de les empreses.

20. Millorar la coordinació de la gestió de l'espai aeri, els aeroports i els serveis de terra per reduir congestió i retards, amb programació de capacitat i indicadors de puntualitat i eficiència, en coherència amb les inversions aeroportuàries i els requisits de seguretat i ambientals.

21. Facilitar la disponibilitat i l'ús de combustibles sostenibles d'aviació certificats i impulsar-ne la producció competitiva, en coherència amb ReFuelEU Aviation. Agilitzar la tramitació dels projectes i reforçar la traçabilitat de les reduccions d'emissions, coordinant les mesures de Transports, Energia i Indústria.

22. Reforçar la competitivitat dels ports mediterranis i ampliar-ne l'àrea de servei mitjançant connexions ferroviàries i viàries fiables, integració logística i coordinació amb les cadenes industrials. Incorporar la resiliència davant interrupcions de rutes i subministraments a la

planificació, sense donar per permanent un avantatge geoestratègic respecte d'altres ports europeus.

23. Prioritzar la culminació operativa del Corredor Mediterrani, amb interoperabilitat i capacitat suficient per a mercaderies i viatgers. Acordar un programa per trams, accessos portuaris i terminals, amb finançament, responsables i calendaris verificables. Publicar-ne l'execució i justificar tècnicament les actuacions de segregació o circumval·lació necessàries.

24. Reforçar la col·laboració publicoprivada en les concessions de transport amb assignació transparent de riscos i compromisos de qualitat. Revisar el règim de revisió de preus i de desindexació perquè les fórmules recullin de manera proporcionada els costos rellevants i permetin prestar serveis viables a llarg termini, amb control públic i competència efectiva.

25. Aplicar efectivament la millor relació qualitat-preu en la contractació de serveis de transport, amb criteris verificables de fiabilitat, seguretat, accessibilitat i costos del cicle de vida. Adequar els pressupostos i els mecanismes de revisió als costos de prestació i evitar que les baixes inviables comprometin el servei.

26. Impulsar la intermodalitat de les persones amb informació coordinada, serveis accessibles i connexions eficaces entre transport públic, mobilitat compartida i mobilitat activa. Millorar l'accés col·lectiu als centres de treball i polígons mitjançant acords amb les administracions competents i les empreses, amb seguiment dels temps i la fiabilitat dels desplaçaments.

27. Desplegar la Llei 9/2025 de mobilitat sostenible i donar estabilitat al finançament. Coordinar terminals, accessos portuaris i serveis ferroviaris amb capacitat i fiabilitat comercial. Assignar responsabilitats a les administracions competents amb la seva denominació vigent i avaluar temps, puntualitat i costos logístics.

28. Coordinar ajudes i recàrrega, simplificar connexions i harmonitzar criteris municipals quan sigui possible. Avaluar biometà i altres alternatives segons ús i cicle de vida, sense convertir la neutralitat tecnològica en equivalència ambiental automàtica. Donar previsibilitat a operadors de transport, mobilitat compartida i micromobilitat.

29. Coordinar espai aeri, serveis de terra i inversions segons demanda i requisits ambientals. Ampliar l'àrea de servei dels ports amb connexions ferroviàries i donar suport a la producció de combustibles amb reduccions acreditades durant el cicle de vida.

30. Integrar la revisió de preus amb el bloc d'infraestructures. Retirar la presumpció que els carrers a 30 quilòmetres per hora fan innecessaris els espais segregats per a bicicletes: cada solució requereix una avaluació de seguretat, intensitat de trànsit i funció urbana. Les concessions han de tenir riscos i costos transparents.

31. Interoperabilitat documental i productivitat logística. Facilitar documents i dades comercials reutilitzables al llarg de la cadena logística, amb estàndards oberts i assistència als petits operadors. El Ministeri de Transports ha de coordinar administracions i agents del sector per eliminar duplicacions i preservar la traçabilitat i les garanties exigibles. Avaluar temps de gestió, errors i costos per operació. Prioritzar els processos amb més volum i establir una implantació gradual amb proves operatives.

32. Preparar les administracions i els operadors per a l'acceptació d'informació electrònica de transport a través de plataformes eFTI certificades a partir del 9 de juliol de 2027. Coordinar estàndards i controls, evitar duplicacions documentals i facilitar assistència a les pimes, preservant protecció de dades, traçabilitat i llibertat de proveïdor.

33. Impulsar un programa de qualificació i relleu professional en el transport per carretera, coordinant formació, acreditació de competències i orientació laboral. Facilitar l'accés a la professió amb

garanties de seguretat, reconeixement de qualificacions quan sigui procedent i participació de les empreses i els agents socials. .

34. Programar àrees d'estacionament segures i serveis adequats per al transport professional als corredors de competència estatal, amb prioritats segons demanda, informació de disponibilitat i coordinació amb ports i centres logístics. Millorar les condicions de descans i la seguretat de conductors, vehicles i mercaderies. .

35. Accelerar la descarbonització portuària amb connexions elèctriques als molls i altres solucions d'emissions nul·les en els supòsits previstos per la normativa europea. Coordinar xarxa, inversió i operativa amb els armadors, amb calendari i seguiment de l'ús efectiu, sense traslladar a totes les embarcacions obligacions que tenen un àmbit específic. .

36. Donar suport a la renovació de les flotes de transport pesant, amb ajuts i infraestructures energètiques adaptades a les rutes industrials.

37. Simplificar la gestió del transport per carretera, harmonitzant permisos, digitalitzant la documentació i facilitant configuracions de més capacitat en itineraris aptes.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Infraestructures; Energia, i Contractació Pública.

27
Turisme i Serveis

Les propostes en una mirada

27.01	Reconèixer i defensar el valor del turisme.
27.02	Crear un Ministeri de Turisme amb recursos per reforçar el sector.
27.03	Garantir un marc normatiu estable i simplificar tràmits.
27.04	Harmonitzar requisits del transport turístic per carretera mitjançant cooperació.
27.05	Facilitar el finançament per a l'adaptació al canvi climàtic i la transició sostenible.
27.06	Planificar mobilitat sostenible per atendre la demanda de temporada turística.
27.07	Impulsar el talent i la professionalització.
27.08	Estudiar alternatives ferroviàries per reduir impactes a l'entorn de Roda de Berà.
27.09	Regular la vaga en transports essencials amb serveis mínims proporcionats.
27.10	Garantir estabilitat reguladora, seguretat jurídica i transicions proporcionades.
27.11	Avaluació de càrregues i simplificació per a empreses turístiques.
27.12	Harmonització entre comunitats autònomes mitjançant cooperació i consens.
27.13	Simplificar dades de viatgers i excloure'n agències de viatges i operadors turístics.
27.14	Desestacionalitzar l'activitat amb incentius fiscals, laborals i econòmics.
27.15	Avaluar i coordinar la pressió fiscal acumulada sobre empreses i destinacions.
27.16	Millorar la tributació de les agències segons la naturalesa de cada operació.
27.17	Preservar l'IVA reduït en allotjaments turístics subjectes i no exempts.
27.18	Reduir la càrrega fiscal dels allotjaments oberts tot l'any o almenys deu mesos en destinacions de vacances.
27.19	Estudiar el fraccionament de les vacances per reduir la concentració turística, preservant els objectius educatius i la conciliació.
27.20	Reforçar l'efecte desestacionalitzador del Programa de Turisme de l'Imserso.
27.21	Adequar la remuneració de l'Imserso als costos, el marge i l'IVA.
27.22	Facilitar projectes europeus i continuïtat del finançament de la inversió turística.
27.23	Descarbonitzar l'aviació amb producció i subministrament de SAF certificat.
27.24	Incentivar estalvi energètic, eficiència hídrica i reducció de contaminació turística.
27.25	Impulsar programes d'assistència tècnica, formació i suport a inversions.
27.26	Impulsar línies de finançament i assistència tècnica.
27.27	Combatre oferta turística il·legal i intrusisme amb coordinació administrativa.
27.28	Garantir competència i condicions transparents en les plataformes turístiques.
27.29	Professionalitzar el sector turístic amb formació, innovació, capacitació i retenció del talent.
27.30	Promoure i impulsar iniciatives i projectes pioners en l'aplicació de la tecnologia.

27.31	Integrar dades i estudis d'intel·ligència de tota la cadena de valor turística.
27.32	Reforçar ciberseguretat de pimes turístiques amb diagnòstic i formació.
27.33	Activar propostes de col·laboració publicoprivada.
27.34	Ajudar el transport adaptat i l'accessibilitat física, sensorial i digital turística.
27.35	Conservar i millorar litoral, passeigs marítims i camins de ronda.
27.36	Reconèixer la diversitat legal d'allotjaments i de productes turístics.
27.37	Coordinar Turespaña i el sector català i reforçar la promoció de la marca Catalunya.
27.38	Prioritzar promoció turística amb retorn territorial i desestacionalització.
27.39	Reforçar consolats de mercats turístics estratègics per agilitzar visats.
27.40	Incorporar agències receptives a la promoció i als viatges de familiarització.
27.41	Captar congressos, fires i esdeveniments amb col·laboració publicoprivada.
27.42	Reforçar seguretat, denúncia i assistència multilingüe a les destinacions.
27.43	Coordinar drets de viatgers i repartir proporcionalment obligacions entre operadors.

Prioritats i mesures destacades

El turisme necessita reconeixement econòmic i social, estabilitat normativa i una estratègia que afavoreixi valor afegit i activitat al llarg de l'any. Cal simplificar càrregues, coordinar administracions i avaluar la pressió fiscal acumulada. Les prioritats són reforçar talent i professionalització, combatre l'oferta il·legal i millorar la viabilitat dels programes de desestacionalització, inclòs l'Imserso. La transició requereix finançament per a eficiència energètica i hídrica, mobilitat i combustibles sostenibles, juntament amb digitalització i ciberseguretat. Cal impulsar accessibilitat, conservació del litoral, promoció coordinada de les destinacions i captació de congressos, amb seguretat i una regulació proporcionada dels drets i les obligacions dels operadors.

Text complet de les propostes

Defensa, reconeixement i posada en valor del turisme

01. Reconèixer i defensar el valor del turisme. Impulsar un pla de país per combatre'n la demonització, posar en valor la seva contribució econòmica, social i fiscal i afavorir la convivència entre residents i visitants.

1. Millorar la imatge de l'activitat turística mitjançant campanyes de sensibilització que expliquin la seva contribució econòmica, social i fiscal, i promoure la convivència entre residents i visitants, des del respecte mutu i el reconeixement del valor de l'activitat turística. Quantificar i divulgar el seu impacte en l'ocupació, el comerç, la cultura, les infraestructures, etc. Posar en valor la contribució fiscal de l'activitat turística, inclosa la recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, i impulsar que aquests recursos es tradueixin en millores de les destinacions, les seves infraestructures i serveis, en benefici de residents, visitants i empreses. Sol·licitar a les administracions que condemnin els actes vandàlics contra l'activitat turística.

2. Crear un Ministeri de Turisme per donar la rellevància necessària a un sector estratègic per a l'economia espanyola, amb partides pressupostàries suficients per dur a terme polítiques que afavoreixin i impulsin la competitivitat i el posicionament de la destinació a escala mundial.

Infraestructures, mobilitat i connectivitat

02. Millorar les infraestructures i la connectivitat. Impulsar les inversions aeroportuàries, ferroviàries i viàries, així com la intermodalitat i la connexió entre territoris.

3. És imprescindible materialitzar l'ampliació de l'Aeroport de Barcelona-El Prat per potenciar-ne la connectivitat internacional, preveient tant les actuacions a les pistes com l'adequació de les terminals, els accessos i les infraestructures i els serveis necessaris per al seu funcionament. Impulsar la tramitació i l'execució de les actuacions acordades, amb compliment de les exigències ambientals i de seguretat. Millorar la connexió dels aeroports de Girona i Reus amb Barcelona i amb la xarxa ferroviària d'alta velocitat, amb l'objectiu d'atreure-hi noves companyies aèries. En el cas de Girona, prioritzar la planificació i l'execució de les actuacions necessàries perquè les millores de connectivitat estiguin operatives abans de la celebració de la Ryder Cup de 2031. Invertir també en la xarxa de rodalies per afavorir la desconcentració de l'activitat turística a tot el territori, promovent zones d'interior amb potencial de creixement.

4. Promoure l'homogeneïtzació, mitjançant cooperació i consens entre administracions, dels requisits i procediments aplicables al transport turístic de viatgers per carretera, dins de les seves competències respectives i del marc de la Llei de mobilitat sostenible.

5. Reforçar la connectivitat i la intermodalitat entre els diferents mitjans de transport, prioritzant les connexions dels aeroports i les terminals de creuers amb els serveis d'autocar.

6. Desenvolupar una estratègia per respondre a l'augment de la demanda de transport i mobilitat durant la temporada turística, basada en mitjans sostenibles, un ús eficient de l'espai públic i el diàleg entre els actors públics i privats dels sectors implicats. Emmarcar aquestes actuacions en el marc de la Llei de mobilitat sostenible i dels plans territorials i locals corresponents, assegurant-ne l'actualització periòdica i l'adaptació a la demanda turística i a les necessitats de residents, visitants i empreses.

7. Desdoblament dels trams pendents de l'N-II fins a Tordera per connectar amb la C-32 i millorar la connexió de l'AP-7 amb Lloret de Mar, amb identificació de les actuacions, les administracions titulars, el finançament i els terminis d'execució.

8. Analitzar alternatives per al transport ferroviari de mercaderies que en redueixin els impactes a les zones habitades i turístiques de l'entorn de Roda de Berà, mitjançant estudis actualitzats de capacitat, seguretat i viabilitat tècnica i ambiental.

9. Impulsar una regulació de l'exercici del dret de vaga en els serveis essencials de transport que garanteixi uns serveis mínims adequats i proporcionats, compatibilitzant els drets dels treballadors amb els dels usuaris i les necessitats de mobilitat. Crear un pla d'ajuts per a l'adquisició de vehicles menys contaminants destinats al transport turístic, inclosos els autocars de classe III. Adaptar els suports a les característiques de cada servei, l'autonomia i la disponibilitat tecnològica, amb infraestructures de recàrrega o subministrament adequades i una transició econòmicament viable, d'acord amb el calendari normatiu aplicable.

Seguretat jurídica, simplificació administrativa i cooperació reguladora

03. Garantir un marc normatiu estable i simplificar tràmits. Reforçar la seguretat jurídica, reduir càrregues administratives i evitar duplicitats entre administracions.

10. Garantir un marc normatiu estable, clar i previsible que aporti seguretat jurídica i afavoreixi la inversió empresarial i la millora de la qualitat turística. Assegurar que els canvis reguladors que afectin activitats turístiques legalment habilitades estiguin degudament justificats, siguin proporcionats i prevegin, quan correspongui, períodes transitoris adequats.

11. Avaluació de càrregues i simplificació per a empreses turístiques. Establir una avaluació de l'impacte acumulat de les obligacions administratives sobre les empreses turístiques, especialment pimes i microempreses, i un programa de simplificació amb terminis i resultats verificables. Identificar comunicacions duplicades i promoure la interoperabilitat entre administracions per evitar sol·licitar de nou informació ja disponible legalment. Facilitar assistència tècnica i eines interoperables per a l'adaptació empresarial a les noves obligacions, atenent la dimensió i les característiques de cada activitat.

12. Harmonització entre comunitats autònomes mitjançant cooperació i consens, respectant la seva capacitat reguladora. Identificar i simplificar tràmits duplicats i facilitar la interoperabilitat administrativa en les activitats turístiques.

13. Modificar el Reial decret 933/2021 per simplificar les obligacions de recollida i comunicació de dades de viatgers exigides als establiments hotelers i excloure d'aquestes obligacions les agències de viatges i els operadors turístics. Evitar comunicacions duplicades, prioritzant l'aportació d'informació pels prestadors directes dels serveis, i facilitar-ne la transmissió automatitzada. Limitar les dades exigides a les necessàries i proporcionades i adequar les finalitats d'accés i els terminis de conservació a la normativa europea de protecció de dades, garantint la seguretat del seu tractament.

Fiscalitat competitiva i desestacionalització

04. Assegurar una fiscalitat competitiva i afavorir la desestacionalització. Avaluar la pressió fiscal i impulsar incentius per prolongar l'activitat i l'ocupació turística durant més mesos.

14. Posada en marxa d'un pla de desestacionalització turística que avaluï i millori les bonificacions fiscals i de la Seguretat Social existents en temporada baixa, així com la creació d'incentius econòmics que contribueixin a prolongar efectivament l'activitat i l'ocupació.

15. Avaluar l'impacte acumulat dels impostos i recàrrecs que graven l'activitat turística sobre la competitivitat de les empreses i les destinacions, i sobre la demanda. Coordinar les actuacions de les administracions competents per evitar càrregues desproporcionades i garantir un tracte fiscal no discriminatori entre destinacions i modalitats turístiques, atenent les seves característiques i el marc normatiu aplicable.

16. Promoure una millora de la tributació de les agències de viatges que en reforci la competitivitat, diferenciant les operacions subjectes al règim especial sobre el marge, la intermediació i els serveis prestats amb mitjans propis. Avaluar les reformes i reduccions de tributació que siguin viables d'acord amb el marc europeu de l'IVA.

17. Garantir l'aplicació del tipus reduït de l'IVA als serveis d'allotjament en habitatges i apartaments turístics subjectes i no exempts de l'impost, evitant-ne l'elevació al tipus general. Assegurar un marc fiscal estable que afavoreixi la competitivitat i la seguretat jurídica de les empreses del sector.

18. Cercar una fórmula de reducció d'impostos per als allotjaments que estiguin oberts al públic tot l'any o un mínim de 10 mesos, en destinacions de vacances.

19. Estudiar amb les administracions educatives i els agents afectats fórmules per fraccionar els períodes de vacances i reduir les elevades concentracions de la demanda turística, principalment a l'estiu, valorant les possibles adaptacions del calendari escolar juntament amb els objectius educatius i les necessitats de conciliació.

20. Reforçar l'efecte desestacionalitzador del Programa de Turisme de l'Imserso, repartint els paquets disponibles a cada zona durant totes les setmanes del calendari del programa, evitant concentracions de l'operador en els mesos d'octubre/novembre i abril/maig.

21. Garantir que la remuneració dels serveis inclosos al Programa de Turisme de l'Imserso cobreixi els costos operatius, permeti un marge empresarial adequat i prevegi l'IVA corresponent. Revisar també la remuneració de les agències de viatges perquè es correspongui amb els serveis i les tasques que duen a terme.

Finançament per a l'adaptació climàtica i la transició sostenible

05. Facilitar el finançament per a l'adaptació al canvi climàtic i la transició sostenible. Impulsar línies de finançament, ajuts, assistència tècnica i inversions preventives per adaptar empreses i destinacions als riscos climàtics, millorar l'eficiència energètica i hídrica i reduir els impactes ambientals.

22. Facilitar a les empreses turístiques l'execució i la justificació dels projectes finançats amb fons europeus. Garantir la continuïtat d'instruments financers per a noves inversions, adaptats a les necessitats de pimes i microempreses del sector.

23. Apostar per la descarbonització d'una indústria fonamental per al creixement econòmic del país, com és l'aèria. Incentivar la producció i el subministrament de combustibles sostenibles d'aviació certificats, en el marc de ReFuelEU Aviation, mitjançant incentius econòmics i facilitació administrativa dels projectes. Avaluar-ne la contribució a la reducció d'emissions al llarg del cicle de vida, atenent cada combustible, procés de producció i condicions d'utilització.

24. Impuls de programes i subvencions d'inversió en matèria d'estalvi energètic i hídric a la indústria turística, així com ajuts a empreses que adoptin mesures que contribueixin a la reducció de la contaminació.

25. Impulsar programes d'assistència tècnica, formació i suport a inversions per prevenir el malbaratament alimentari, reduir els residus i afavorir la reutilització i l'ús d'envasos sostenibles a les empreses de la cadena de valor turística. Facilitar-ne l'adaptació a les obligacions aplicables mitjançant eines i criteris coordinats entre administracions, amb especial atenció a pimes i microempreses, i promoure l'aprofitament i la donació segura d'excedents alimentaris.

26. Impulsar línies de finançament i assistència tècnica per a l'adaptació de les empreses i les destinacions turístiques als riscos climàtics, especialment inundacions, sequeres i episodis de calor extrema. Donar suport a l'avaluació de riscos i a les inversions preventives que redueixin la vulnerabilitat d'instal·lacions, equipaments i serveis, amb especial atenció a pimes i microempreses. Prioritzar, en coordinació amb les administracions competents, les inversions en infraestructures públiques que redueixin aquests riscos a les destinacions turístiques, especialment en matèria de drenatge, protecció davant d'inundacions, garantia d'abastament d'aigua i protecció dels accessos. Reforçar la coordinació entre les administracions hidràuliques i locals competents per garantir la conservació i el manteniment de les lleres de rius i rieres i de les xarxes de drenatge i desguàs, amb criteris tècnics i ambientals que redueixin el risc d'inundació.

Lluita contra l'oferta il·legal i la competència deslleial

06. Combatre l'oferta il·legal i la competència deslleial. Coordinar administracions i plataformes digitals per garantir el compliment efectiu de la normativa.

27. Erradicar amb determinació l'oferta il·legal vinculada a l'activitat turística i comercial mitjançant un pla de cooperació entre l'Estat, les comunitats autònomes i les administracions locals per lluitar

contra l'intrusisme i la competència deslleial. Reforçar l'intercanvi d'informació i la col·laboració de les plataformes digitals, respectant les competències territorials i el marc europeu aplicable.

28. Garantir el compliment efectiu de la normativa europea de mercats digitals i de competència en les relacions entre empreses de la cadena de valor turística i plataformes de distribució en línia. Promoure condicions contractuals transparents i equilibrades i avaluar les mesures mercantils nacionals complementàries necessàries per corregir pràctiques abusives o llacunes de protecció.

Talent, formació i professionalització

07. Impulsar el talent i la professionalització. Reforçar la formació, la capacitació, l'atracció i la retenció de professionals i la qualitat de l'ocupació.

29. Posar en valor el personal dedicat a la indústria turística, apostant per la professionalització del sector amb polítiques que impulsin la innovació i la transformació digital i n'afavoreixin la capacitació i la retenció al nostre país. Donar a conèixer les oportunitats que ofereixen els estudis especialitzats en turisme, així com les diferents oportunitats professionals que ofereixen les empreses turístiques, oferint una ocupació amb futur i de qualitat. Reforçar la formació contínua i dual i l'acreditació de competències, en col·laboració amb les empreses i els interlocutors socials, facilitant la participació de pimes i microempreses.

Digitalització, intel·ligència turística i ciberseguretat

08. Accelerar la digitalització i la intel·ligència turística. Facilitar l'accés de les empreses a dades, intel·ligència artificial, eines digitals i ciberseguretat.

30. Promoure i impulsar iniciatives i projectes pioners en l'aplicació de la tecnologia per millorar l'experiència del turista a les ciutats i als principals nuclis turístics catalans, per exemple, eliminant cues, gestionant la mobilitat o reduint la contaminació, mitjançant solucions interoperables de dades i intel·ligència artificial i altres tecnologies adequades a cada necessitat. Facilitar l'accés de les pimes a aquestes eines i a la formació per utilitzar-les de manera segura i d'acord amb la normativa aplicable.

31. Disposar d'un sistema sòlid i interoperable d'estudis i intel·ligència turística que inclogui totes les modalitats d'allotjament i el conjunt de la cadena de valor, aprofitant les fonts i plataformes existents. Analitzar el comportament dels turistes, la seva despesa i satisfacció i l'evolució dels mercats, així com els costos, la productivitat i la rendibilitat dels diferents sectors de la cadena de valor turística, facilitant a les empreses informació útil per a la presa de decisions a curt, mitjà i llarg termini.

32. Impulsar un programa de suport a la ciberseguretat de pimes i microempreses de la cadena de valor turística, amb diagnòstic, formació pràctica, protecció dels sistemes de reserves i pagaments i protocols de resposta i recuperació davant d'incidents. Coordinar l'assistència amb els recursos públics existents i facilitar-hi l'accés d'empreses d'allotjament, intermediació, restauració, comerç, lleure i transport.

Modernització de destinacions, diversitat de l'oferta i accessibilitat

09. Modernitzar les destinacions i diversificar l'oferta. Renovar destinacions madures, millorar la mobilitat i l'accessibilitat i afavorir una distribució territorial i temporal més equilibrada, reconeixent la diversitat de les modalitats legals d'allotjament turístic.

33. Activar propostes de col·laboració publicoprivada per pal·liar l'obsolescència de determinades destinacions madures, principalment destinacions de vacances de costa. Assegurar un

finançament accessible i estable per a la seva renovació, mitjançant instruments de l'ICO i altres línies estatals i autonòmiques, coordinant-ne la continuïtat i l'adaptació a les necessitats empresarials.

34. Plans d'ajuts per a l'adquisició de vehicles adaptats per al transport públic i per a inversions destinades a millorar l'accessibilitat física, sensorial i digital al llarg de la cadena turística, des de la informació i la reserva fins al transport i els serveis a la destinació, d'acord amb les obligacions aplicables a cada activitat.

35. Impulsar, en l'àmbit de les competències estatals sobre costes i en coordinació amb la Generalitat i els ajuntaments, actuacions de conservació, recuperació i millora del litoral, els passeigs marítims i els camins de ronda. Afavorir-ne l'accessibilitat i la posada en valor del patrimoni natural i cultural com a recursos per diversificar l'oferta turística i desestacionalitzar l'activitat.

36. Impulsar una oferta turística diversa que posi en valor les diferents modalitats legals d'allotjament i el conjunt de productes i serveis de la cadena turística, atenent diferents perfils de demanda i afavorint la competitivitat, la desestacionalització i la distribució territorial de l'activitat.

Governança, promoció, seguretat i gestió de crisis i drets dels viatgers

10. Reforçar la governança, la promoció i la gestió de crisis. Millorar la coordinació institucional, la promoció internacional i la capacitat d'anticipació i resposta davant de crisis.

37. Reforçar la coordinació de Turespaña amb les administracions i organitzacions empresarials turístiques de Catalunya per incorporar el coneixement del territori i potenciar el posicionament de la marca Catalunya en la promoció internacional. Ampliar la representació dels diferents segments de la cadena de valor turística al Consell Assessor de Turespaña i enfortir-ne la participació efectiva en la planificació i l'avaluació de la promoció exterior.

38. Reforçar la promoció turística als mercats i segments que contribueixin al retorn econòmic i territorial, a la distribució temporal de l'activitat i al desenvolupament del teixit empresarial, incrementant les partides pressupostàries i avaluant els resultats de les accions realitzades.

39. Millorar la dotació de recursos a les oficines consulars a l'exterior en aquells països que són mercats estratègics per a la indústria turística espanyola i catalana, com la Xina i l'Índia, amb l'objectiu d'agilitzar els tràmits d'emissió de visats. Revisar els procediments de cada país i identificar-hi millores. Reforçar també els mitjans i la coordinació dels controls fronterers per assegurar una aplicació àgil del sistema europeu d'entrades i sortides i preparar la informació a empreses i viatgers davant de la posada en funcionament de nous requisits europeus de viatge.

40. Reforçar la participació de les agències de viatges receptives en les campanyes de promoció i els viatges de familiarització organitzats per Turespaña, posant en valor el seu coneixement de la destinació i la seva capacitat per coordinar el conjunt de serveis turístics. Dissenyar i promocionar experiències turístiques multidestinació amb l'objectiu de millorar l'experiència dels visitants, principalment del turista internacional de llarg radi.

41. Impulsar, mitjançant la col·laboració publicoprivada i la coordinació entre administracions, la captació i celebració de congressos, fires i grans esdeveniments culturals, tecnològics i esportius que contribueixin a la desestacionalització, la distribució territorial de l'activitat i el retorn econòmic per a les empreses turístiques. Donar suport a la preparació i celebració de la Ryder Cup de 2031 a Catalunya.

42. Reforçar la seguretat de visitants i empreses a les destinacions turístiques mitjançant la coordinació entre les forces i cossos de seguretat competents, la prevenció de delictes i la millora dels canals de denúncia i assistència multilingüe. Impulsar la col·laboració amb les organitzacions empresarials i els mecanismes de cooperació necessaris per a la seva aplicació a Catalunya.

43. Impulsar una aplicació coordinada de la normativa europea sobre viatges combinats i drets dels passatgers aeris, així com una transposició adequada de la reforma de la Directiva de viatges combinats. Garantir un repartiment clar i proporcionat de responsabilitats entre companyies aèries, organitzadors i intermediaris, especialment en matèria de reemborsaments, compensacions, assistència i protecció davant d'insolvències, evitant que les agències de viatges hagin d'assumir obligacions que corresponguin a altres prestadors. Garantir un marc regulador harmonitzat a la Unió Europea que preservi la llibertat comercial de les companyies aèries, amb transparència en els preus i ple respecte als drets dels passatgers.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Infraestructures, sobre connectivitat aeroportuària; Energia i Transports i Logística, sobre combustibles sostenibles d'aviació; Esports, i Fiscalitat.

28
Unió Europea i Programes Europeus

Les propostes en una mirada

28.01	Reforçar la influència d'Espanya en les institucions europees.
28.02	Situar la competitivitat empresarial al centre de l'agenda europea.
28.03	Simplificar la regulació i aprofundir en el mercat interior.
28.04	Garantir un finançament estable per a la inversió i la indústria.
28.05	Ampliar les compensacions pels costos indirectes de CO_2.
28.06	Finançar la descarbonització industrial mitjançant contractes.
28.07	Reduir els costos energètics i garantir la seguretat del subministrament.
28.08	Accelerar interconnexions energètiques i una transició climàtica competitiva.
28.09	Reforçar l'autonomia estratègica oberta i la contractació pública europea.
28.10	Completar la unió financera i facilitar la inversió empresarial.
28.11	Impulsar la innovació i el desenvolupament de competències.
28.12	Enfortir la política comercial europea i diversificar els mercats.
28.13	Reforçar el diàleg social i la col·laboració publicoprivada.
28.14	Reforçar la participació catalana i l'accés empresarial a les oportunitats europees.

Prioritats i mesures destacades

La política europea ha de situar la competitivitat empresarial al centre, amb més influència institucional, un mercat interior integrat i regulació més simple. Cal assegurar finançament estable per a la inversió, la innovació i la indústria, completar la unió financera i facilitar l'accés de les empreses als instruments europeus. Les prioritats són reduir els costos energètics, reforçar interconnexions i donar suport a una descarbonització industrial viable. L'autonomia estratègica oberta s'ha de combinar amb una política comercial que diversifiqui mercats i amb una contractació pública europea adequada. La participació catalana, el diàleg social i la col·laboració publicoprivada han de facilitar projectes amb resultats i continuïtat.

Text complet de les propostes

1. Reforçar la influència d'Espanya en les institucions europees. Promoure un paper actiu i coordinat d'Espanya al Consell de la Unió Europea, al Parlament Europeu i a la Comissió Europea, defensant els interessos del teixit empresarial espanyol i català en les negociacions i decisions comunitàries. Impulsar una agenda europea que situï la competitivitat, el creixement econòmic, l'autonomia estratègica i l'enfortiment de la base industrial com a prioritats transversals de les polítiques de la Unió.

2. Situar la competitivitat empresarial al centre de l'agenda europea. Impulsar una estratègia europea que permeti recuperar el dinamisme econòmic, reforçar la capacitat productiva i

preservar el lideratge industrial d'Europa davant dels seus principals competidors internacionals. Garantir un entorn regulador, econòmic i fiscal estable, previsible i favorable a la inversió, amb especial atenció a les pimes i les empreses emergents. Promoure unes condicions de competència equitatives a escala internacional i avaluar l'impacte de les polítiques europees sobre els costos, la productivitat i la capacitat de creixement de les empreses. Assumir l'augment de la competitivitat de la indústria europea com a objectiu estratègic per generar benestar.

3. Simplificar la regulació i aprofundir en el mercat interior. Accelerar la simplificació del marc regulador europeu, reduir les càrregues administratives i evitar la sobreregulació i la fragmentació normativa entre els estats membres. Avançar en l'harmonització efectiva de les normes, l'eliminació de barreres injustificades al comerç intracomunitari i l'agilització dels procediments d'autorització, permisos i llicències. Aplicar els principis de proporcionalitat, seguretat jurídica i avaluació de l'impacte sobre la competitivitat, especialment per a les pimes.

4. Garantir un finançament estable per a la inversió i la indústria. Defensar un marc financer pluriennal de la UE que disposi de recursos suficients per reforçar la competitivitat, la innovació, la transició energètica i la capacitat industrial europea. Promoure instruments de finançament accessibles, àgils i adaptats a les necessitats reals de les empreses, així com una execució eficient dels fons europeus i una major col·laboració publicoprivada. Els darrers anys, el Ministeri d'Indústria ha disposat de fons procedents de NextGenerationEU que han permès incrementar considerablement les partides destinades a incentivar la inversió. A Espanya, establir a partir de 2027, un cop finalitzat el període extraordinari de finançament associat a NextGenerationEU, un pressupost ordinari raonable, estable i suficient per incentivar la inversió industrial i la modernització del teixit productiu, amb independència de l'eventual disponibilitat de nous fons europeus.

5. Ampliar les compensacions pels costos indirectes de CO_2. Incrementar la dotació pressupostària destinada a compensar els costos indirectes de les emissions de CO_2 suportats per la indústria electrointensiva, fins a assolir el màxim permès per la normativa europea vigent, estimat a l'entorn dels 900–1.000 milions d'euros. Promoure, així mateix, una modificació del marc europeu que permeti ampliar el límit màxim de les compensacions i garantir unes condicions de competència equitatives per a la indústria europea davant de tercers països amb menys exigències climàtiques.

6. Finançar la descarbonització industrial mitjançant contractes per diferència de carboni. Impulsar un model de finançament suficientment dotat i amb vocació de llarg termini, que permeti finançar tant les inversions inicials (CAPEX) com els costos operatius associats a la descarbonització (OPEX). Desplegar el marc previst al Reial decret llei 7/2026 i la seva normativa reglamentària, garantint que els instruments de finançament, inclosos els fons FIDI, responguin a les necessitats reals de la indústria. Revisar la dotació inicial prevista de 200 milions d'euros, perquè es considera insuficient per mobilitzar les inversions necessàries, i assegurar mecanismes de suport estables, previsibles i compatibles amb el marc europeu d'ajuts d'Estat.

7. Reduir els costos energètics i garantir la seguretat del subministrament. Impulsar mesures europees i nacionals que permetin reduir els costos energètics de les empreses i garantir un subministrament segur, estable i competitiu. En l'àmbit del gas natural, establir mecanismes de suport davant d'increments excepcionals i prolongats dels preus, desenvolupar un Estatut de Consumidors Gasintensius que prevegi mesures permanents, com la reducció de peatges, els incentius a projectes de descarbonització i eficiència energètica i l'activació d'ajuts en contextos d'elevada volatilitat, i reforçar la seguretat i la diversificació de l'aprovisionament. En l'àmbit elèctric, ampliar al conjunt de la indústria l'accés a la reducció del 85 % de l'impost especial sobre l'electricitat o establir un tipus del 0,5 %, davant del tipus general del 5,11 %, mitjançant la modificació legislativa corresponent a Espanya i d'acord amb el marc europeu aplicable. Establir,

així mateix, una reducció permanent del 80 % dels peatges d'accés per a les empreses electrointensives, garantint la continuïtat i la previsibilitat d'aquestes mesures.

8. Accelerar les interconnexions energètiques i compatibilitzar la transició climàtica amb la competitivitat. Incrementar la inversió europea en infraestructures energètiques i en interconnexions elèctriques i gasistes entre la península Ibèrica i la resta d'Europa, reforçant la integració del mercat energètic, la seguretat de subministrament i la resiliència del sistema. Promoure una transició verda tecnològicament neutral, gradual i econòmicament viable, que combini la reducció d'emissions amb la preservació de l'activitat industrial, l'ocupació i la inversió. Revisar el disseny i l'aplicació de les polítiques climàtiques quan calgui per evitar pèrdues de competitivitat, fugues de carboni i deslocalitzacions, garantint que la descarbonització vagi acompanyada d'instruments de suport suficients.

9. Reforçar l'autonomia estratègica oberta i la contractació pública europea. Defensar una autonomia estratègica oberta que reforci les capacitats productives europees, redueixi les dependències crítiques i preservi l'obertura comercial de la Unió. Establir mecanismes clars i proporcionats que afavoreixin els aprovisionaments europeus en la contractació pública, dins del marc jurídic de la UE i dels seus compromisos comercials internacionals. Promoure el desenvolupament de cadenes de valor estratègiques, la diversificació de proveïdors i unes condicions de competència equitatives per a les empreses europees, evitant mesures proteccionistes indiscriminades que puguin encarir els subministraments o perjudicar la competitivitat del conjunt de l'economia.

10. Completar la unió financera i facilitar la inversió empresarial. Impulsar la culminació de la Unió dels Mercats de Capitals i avançar cap a una veritable Unió de l'Estalvi i la Inversió, eliminant les barreres reguladores i administratives que dificulten el finançament transfronterer, el comerç i la mobilitat de capitals. Facilitar que l'estalvi europeu es canalitzi cap a la inversió productiva, la innovació, l'expansió empresarial i els projectes industrials estratègics. Millorar l'accés de les empreses, especialment de les pimes i les empreses de mitjana capitalització, a fonts de finançament diversificades i competitives, reforçant la integració financera europea i la capacitat de les empreses per créixer i operar al mercat únic. Treballar de manera coordinada a les institucions europees i a Espanya per eliminar les barreres financeres al comerç, al moviment de capitals i als fons, facilitant la mobilitat dels inversors.

11. Impulsar la innovació i el desenvolupament de competències. Promoure la col·laboració entre empreses, universitats, centres tecnològics i organismes de recerca europeus, reforçant la transferència de coneixement i la participació empresarial en els programes europeus d'R+D+i. Facilitar l'accés als instruments de finançament comunitaris, impulsar el desenvolupament i l'adopció de la intel·ligència artificial i de les tecnologies digitals, i reforçar les infraestructures tecnològiques europees. Abordar el dèficit de competències mitjançant programes de formació i requalificació adaptats a les necessitats del teixit productiu, en col·laboració amb les organitzacions empresarials i les institucions educatives, per facilitar la doble transició i millorar la productivitat.

12. Enfortir la política comercial europea i diversificar els mercats. Reforçar la posició de la UE en el nou context geopolític mitjançant una política comercial ambiciosa, previsible i basada en regles. Promoure l'aplicació efectiva dels acords comercials amb Xile i Nova Zelanda, avançar cap a la plena entrada en vigor de l'acord amb Mercosur i accelerar els procediments de ratificació dels acords modernitzats amb Mèxic. Impulsar la signatura, l'adopció i la ratificació posterior de l'acord de lliure comerç amb l'Índia, així com la conclusió de noves negociacions amb socis estratègics, especialment a l'Àsia-Pacífic i altres regions de creixement. Reforçar la relació transatlàntica amb els Estats Units i diversificar els mercats d'exportació, garantint la seguretat de les cadenes de

subministrament i un millor accés de les empreses europees a les oportunitats comercials internacionals.

13. Reforçar el diàleg social i la col·laboració publicoprivada. Reforçar el diàleg social europeu i la participació efectiva dels interlocutors socials i les organitzacions empresarials en el disseny, l'aplicació i l'avaluació de les polítiques comunitàries. Promoure un marc laboral estable, adaptable i compatible amb les necessitats de competitivitat de les empreses, la creació d'ocupació i la transformació productiva. Establir mecanismes sistemàtics d'avaluació de l'impacte econòmic i empresarial de les iniciatives europees, amb especial atenció als seus efectes sobre la inversió, la productivitat, l'ocupació i la capacitat competitiva de les empreses espanyoles i europees.

14. Reforçar la participació de Catalunya en les polítiques europees i garantir l'accés del seu teixit empresarial a les oportunitats de la UE. Defensar el reconeixement del pes industrial, exportador i innovador de Catalunya en el disseny i l'aplicació de les polítiques comunitàries, reforçant la participació de les seves empreses i organitzacions empresarials en les iniciatives europees. Promoure una major implicació de les regions industrials en la definició de les estratègies europees de competitivitat i reindustrialització, així com facilitar l'accés de les empreses catalanes, especialment de les pimes, als fons, programes d'innovació i instruments de finançament de la Unió Europea. Impulsar projectes estratègics en àmbits com la transició energètica, la digitalització, la intel·ligència artificial i les tecnologies avançades, i garantir que el pròxim marc financer pluriennal respongui a les necessitats d'inversió, modernització i competitivitat del teixit productiu català.

REFERÈNCIES A ALTRES ÀMBITS

Vegeu també Indústria; Energia; Finançament Empresarial i Segona Oportunitat, i Internacionalització.

Foment
del Treball Nacional